

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Gallia Vindicata, In Qua Testimoniis Exemplisque
Gallicanæ Præsertim Ecclesiæ, Quæ Pro Regalia, Ac
Quatuor Parisiensibus Propositionibus A Ludovico
Maimburgo, Aliisque producta sunt, Refutantur**

Sfondrati, Celestino

[Ort nicht ermittelt], MDCLXXXVIII.

Dissertatio IV. In Qua refutantur, quæ contra Romani Pontificis è Cathedra pronuntiantis Infallibilitatem à Maimburgo, aliisque opponuntur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38277

DISSERTATIO IV.

In

Qua refutantur, quæ contra Romani Pontificis
 è Cathedra pronuntiantis Infallibilitatem à Maim-
 burgo, aliisque opponuntur.

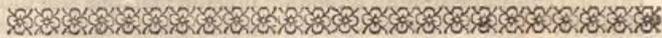
§. I.

Ex praxi, usûque Ecclesiæ, ac Phrasi, modo-
 que loquendi omnium SS. Patrum ostenditur
 Pontificis Romani infallibilitas.

SUMMARI.

1. *Summum Pontificem infallibilem esse, ex omnium SS. Pa-
 trum Elogijs ostenditur.*
2. *Ex inductione omnium seculorum, quibus quicumque
 Romano Pontifici obtemperabant pro Orthodoxis,*
3. *Eos verò, qui non obtemperabant, pro Atheis & Hæreticis
 habitos esse demonstratur.*
4. *Ex usu & Praxi Pontificum, multa fidei Dogmata sine
 Concilio decidentium.*
5. *Ac hæreses plerasque absque concursu Concilij Occumenici
 damnantium; quod inductione probatur, Cerdonis, Valentini,
 Theodoti, Montanistarum, Cataphrygum, Origenis, Cypriani.*
6. *Necnon*

6. Necnon Apollinaris, Ioviniani, Ruffini, Pelagij, Nestorij.
7. Adstipulante ipsâmet Synodo Chalcedonensi.
8. Præterea ex damnatione Petri Cnaphæi Eutyobiani, Monothelitarum, Iconoclastarum, Photij, Berengarij, Abailardi, Lutheri, Michaëlis Baij, Jansenij.
9. Ac Novissimè Ludovici de Molines sub INNOCENTIO XI. Moderno PP.
10. Tandem testimonio Bernonis Mon. S. Galli, postea Abbatis Augiensis.

I.

Maimburgus Romani Pontificis auctoritatem in rebus fidei decidendis impugnaturus, solitis artibus pugnae præludit, reverentiam, obsequiumque proficitur; præsertim, (a) se Patrum, se Conciliorum, ac venerabilis Antiquitatis sententiam expositurum, & ex hujus voto, citra omnem argumentandi, disputandique strepitum (nam hoc abstinere se omnino velle) causam finiturum. Ita Maimburgus, tunc blandissimus, cum insidias parat, ac semper promissis dives. Pollicetur Antiquitatem, ut hujus reverentiâ causam suam muniat; & muniret quidem, si Antiquitatem ex vero sponderet. Sed tam certum est, Antiquitatem totam Maimburgo obsistere, ac pro nobis facere, ut omnino appareat, hanc quôq; unam esse ex Maimburgi fallacijs, pyratarum more vexilla mutantis, alienâque militiam profitentis. Totius ergo retrò Antiquitatis hanc unam, veramque sententiam fuisse ostendam, ut videlicet crederent, quæ à Romano Pontifice in materia fidei semel decisa forent, inconcussa esse, omnisque dubij expertia, nec posse rejici, aut in litem vocari, nisi ab ijs, qui aut Schismatis, aut etiam Hæresis notâ configi vellent. Si ergo palam fecero, & Concilia, & Patres, & omnium seculorum traditionem à nobis stare, duas simul victorias consequar, videlicet, & Maimburgum falsi convincam, Antiquitatem simulantis; & Galli-

(a) Maimb. Traittè historiç. ch. 6. fol. 55.

Gallicanam Ecclesiam nostrarum esse partium ostendam, hæc enim palàm profitetur, se adhærere antiquorum Patrum, Conciliorumque auctoritati. Unum ergo, idemque erit, antiquos Patres pro nobis, & Ecclesiam Gallicanam proferre, præsertim cum Patres Conventus ultimi Parisiensis in limine suæ Declarationis profiteantur, fundamenta Libertatum Gallicanæ Ecclesiæ *Sacris Canonibus, Patrumque auctoritate, & traditione nisi*. Patres ergo, Sacrosque Canones audiamus, & ex istorum voto causa decidatur. Nam Scripturas Sacras quod attinet, illæ tam claræ sunt, & in Regali Sacerdotio ex mente Sacrorum Ecclesiæ Doctorum tam luculenter explicatæ, ut nihil dicendum superfit, pigetque jam dicta repetere. Primò ergo modum loquendi in genere in hac materia à Patribus usurpatum, tum praxin Ecclesiæ, ac tandem Patrum per omnium Seculorum decursum sententias expendemus.

Primò igitur, Infallibilitas Pontificum in rebus fidei decernendis ex ijs titulis ac elogijs constat, quæ non ab uno tantum, aut altero, sed ab omnibus certatim Patribus Pontifici Romano tribuuntur. Sexta Synodus in Proshoneticò ad Constantium Imperatorem: *Adamantem fidei, vocat, cuius solida mens aggressionibus atque consiliis alienæ à fide opinionis non est vulnerabilis*. S. Chryostomus homiliâ 2. in Psalm. 50, & homiliâ de Petro & Elia: *Basim fidei immobilem*. Tres Synodi Africanæ in Synodica ad Damasum: *Beatitudinem, cui Episcoporum judiciaria, & summorum finem Ecclesiasticorum negotiorum in honorem beatissimi Petri Patrum Decreta omnium cunctam reservare sententiam*. Paschasius Legatus Pontificius in tertia Oecumenica Synodo Ephesina, Patribus non tantum non reclamantibus, sed vehementer, & effusè applaudentibus: *Caput Universalis Ecclesiæ, Petri Apostoli præditum potestate, qui Ecclesiæ fundamentum, & Petra Fidei appellatur*. Philippus itidem Legatus in Concilio Ephesino Tomo 2. cap. 15. *Caput totius Fidei*. Iterum S. Chryostomus in Encomio SS. Petri & Pauli: *Consiliarium necessarium Christianorum*. Andronicus Imperatorepistolâ ad Joannem XXI. apud Eugubinum l. 2. de Donatione Constantini: *Successorem Petri Apostoli, vericis Apostolorum, qui habet potestatem de fide iudicandi, & si quæ de Fide suborta sunt questiones, suo iudicio dissolvendi*. Iterum Concilium Ephesinum Tomo 2. cap. 15. S. Petrus Chryologus *serm. 107, & Martinus I. epist. 11. S. Anselmus*

felmus *l. de Incarnat. verbis c. l.* Custodem vita & fidei Christianae. Synodus Alexandrina ad Felicem Papam, & Sergius Cyprius in Concilio Lateranensi sub Martino I. *Depositorum prophanarum hereseon.* Tertullianus *l. de Præscript.* Felicem, cui totam doctrinam Apostoli cum suo sanguine profuderunt. Constantinus Pogonatus ad Leonem Papam: *Pastorem Romanae Ecclesiae super Petram fundata, & portis inferi, hoc est, insidijs hereticorum ex prædicatione Christi nunquam succubitura.* S. Maximus epist. ad Abbatem Thalassium: *Pastorem Ecclesiae, quae ab olim huiusque omnibus praest, utpote senior cunctarum, quae sub sole sunt, Ecclesiarum, ac nullis (propter Pontificatus protectionem) scriptis, aut Synodicarum editionibus chartarum subiecta.* Theodorus Studita ad Paschalem lib. 2. epist. 13. *Ecce divinitus lucentem ad Ecclesiam, quae sub Caelo est, illuminationem in Apostolica Sede collucentem.* Sergius Cyprius ad Theodorum Papam in Concilio Lateranensi sub Martino I. Secretario 2. *Ermaementum à DEO fixum, & immobile, ac formam lucidissimam fidei divinitus constitutam.* Iterum Theodorus Studita epist. ad Paschalem Papam. l. 2. ep. 13. *Fontem verè illumem, ac sincerum jam inde à principio verae fidei.* Andreas Cretensis serm. de Transfiguratur. Et Stephanus Episcopus Dorensis epist. ad Synodum Lateranensem sub Martino I. consultatione 2. *Eundamentum dogmatum Fidei.* S. Athanasius cum Collegis epist. ad Felicem Papam: *Eundamentum, super quod Columnae Ecclesiae confirmatae sunt.* Sozimus Papa epist. 10. *Judex, de cuius iudicio disceptare nemo audeat.* Synodus Romana sub Nicolao I. contra Photium: *Judex omnes iudicans, ipse à nemine iudicandus.* S. Bonifacius apud Surium in vita S. Burchard l. 1. c. 9. *Magister Universalis Episcoporum.* S. Ignatius ad Nicolaum I. *Medicus unus, singularis, praeclens, Catholicissimus, à DEO provivus sanandis Christi membris.* Hincmarus initio operis de Divortio: *Nutritius & Doctor omnium Ecclesiarum.* Tarasius ad Hadrianum Papam: *Oculus totius Corporis ostendens veritatem veritatis semitam.* Osuvi Rex Saxonum apud Bedam l. 3. histor. Angl. c. 25. *Ostiaris, cuius obediendum est statutis, ne advenientibus ad fores Regni Caesorum non sit, qui referet, averso illo, qui claves tenere probatur.* Theodorus Studita epist. ad Paschalem: *Portus securus totius Ecclesiae.* Hieronymus epist. 16. *Portus tutissimus totius Catholicae Communionis.* Rupertus praefatione ad libros de SS. Trinitate Pontifici inscripta: *Prætor Christianae fidei.* Constantinus Magnus in Edicto:

Y

Prin-

Princeps cunctis Sacerdotibus totius mundi, cujus iudicio, quæq; ad cultum DEI, vel fidei Christiana stabilitatem procurata fuerim, disponuntur. Gotfridus Vindocinensis epist. 7. l. 1. *Princeps Fidei Catholica.* Iterum Constatinus Pogonatus epist. ad Leonem Papam: *Propugnator firmus veritatis, accinctus verbi gladio, cujus est omnem hereticum auditum, atque doctrinam præcidere.* Concilium Chalcedonense actio 29, in Proponerico ad Martianum Imperatorem: *Propugnator impenetrabilis ab omni errore, quem DEUS providit doctrinis, eum per omnia veritati adstringens, ut quemadmodum Petrus, &c.* Theodoretus Studita: *Thronus supremus verticalis, in quo Christus fidei claves posuit, adversus quem non prævalebunt usque ad consummationem Porta inferi, ora scilicet hereticorum.* Hæc & alia quàm plurima elogia, quæ non ab uno tantum, sed ab omnibus fere Patribus confertim in Summum Pontificem cumulantur, omnino persuadent, sensisse illos, & cum eis totam Ecclesiam, Pontifices Romanos in rebus fidei decidendis errorum experies esse, nec falli posse. Nec enim Ecclesia, & fideles universi aliud sentire & credere poterant, quàm didicerant; nec ab alijs didicerant, quàm à Sanctis Patribus, suis videl. Doctoribus, & Magistris; nec sancti Patres aliud docuerant, quàm quod ipsi sentiebant; tantoque majoris momenti eorum testimonium habendum est, quòd, cum scriberent causâ adhuc integrâ, nec in litem vocatâ, eximiâque insuper sanctitate florent; suspicari nemo potest, eos aut partium studio, aut adulatione corruptos festinasse tot elogijs Pontificis gratiam promereri; nondum erant ea tempora, nec favore, aut pretio calami locabantur. Quòd si Patres hæc de Concilijs dixissent, quæ de Pontifice dixerunt, annon crederent adversarij, se omnino acie victores esse, quantoque cum triumpho illa ubique decantarent? Et tamen ne ullum quidem apicem proferre possunt, quo Concilium Acephalum, ac Papæ oppositum à Patribus laudetur, multò minus, quo infallibile appelleretur, aut ei *suprema in rebus fidei judicandis auctoritas* tribuatur. Quando enim, & apud quos Ecclesiæ Doctores legerunt, Concilium Acephalum, & quod pejus est, Concilium Papæ oppositum, ab eoque dissentiens, esse *Fidei adamantem, esse basim immobilem, esse supremum Fidei tribunal, quod à nullo judicari possit, esse fundamentum, & Caput Ecclesiæ?* Hæc planè nunquam de Concilio Papæ opposito, aut etiam de Conci-
lio

lio non confirmato dicuntur; nec ab adversarijs, qui tamen tot folia impugnando Pontifici impleverunt, vel syllaba produci potuit; si ergo, uti dicunt, Sanctorum Patrum vestigijs adeo constanter inhærent, cur Concilij privilegia tribuunt, quæ Patres nunquam tribuerunt? Pontifici verò cur negant, quæ Patres nunquam negârunt, sed certatim & confertim, atque à primis Ecclesiæ nascentis temporibus tribuerunt? Hoc est ergo Patrum exempla sectari, negare, quod Patres asserunt, asserere, quod Patres negant? *Nec dicant*, elogia hæctenus recitata non ad Pontifices universim pertinere, sed vel ad S. Petrum, vel ad alios particulares Pontifices, v. gr. Leonem, Cælestinum, &c. sicque esse elogia Personalia, & Dignitatis; ac consequenter non posse ad omnes Pontifices extendi. *Respondeo enim*, pleròsq; allegatorum Patrum loqui de Privilegio Cathedræ, non Personæ, & fundari in promissionibus à Christo factis, videl. *Tu es Petrus, &c. Porta inferi non prævalebum &c. Pascite oves meas, &c.* Quæ promissiones ex sensu omnium Catholicorum sunt universales, nec ad solum Petrum, aut particulares aliquos Pontifices, sed ad omnes Petri successores pertinent; alioquin quomodo probarent perpetuum & universalem Primatum omnium Romanorum Pontificum? Et planè negari non potest, hanc omninò Christi mentem, & Ecclesiæ necessitatem fuisse. Nam privatam Petri personam quod attinet, parùm intererat, eam fallibilem esse, aut infallibilem, imò si abstrahas à publica Ecclesiæ utilitate, minùs Petro nocebat, eum falli posse, quàm peccare posse, & tamen certum est, peccare potuisse. Si verò non privatam Petri personam, sed ejus Dignitatem ac officium, & consequenter Ecclesiæ Catholicæ necessitatem attendas, æquè, imò magis oportebat, omnes Petri successores, quàm ipsum Petrum, in rebus & dogmatibus fidei tradendis infallibiles esse; mortuis enim Apostolis, sanctitate ac miraculorum gratiâ minùs, quàm Apostolorum ætate, abundante, hæresibus ex omni parte erumpentibus, ac fidem impugnantibus, quis non videt, majorem nunc esse ad conservandam Religionem Capitis visibilis & infallibilis necessitatem, quàm fuerit olim? nisi dicas, firmum, ac solidum fundamentum tantum domui inchoandæ necessarium esse, non verò perficiendæ & consummandæ; ac peritum cæli, marisque Navarchum incipiendæ

tantum navigationi quaerendum esse, & dum navis adhuc in portu est, aut prope littus, non vero navi in altum provec̄ta, & ventis ac tempestate jactata. *Nec obstat*, non amplius opus esse Capite ac Pastore visibili, Ecclesia jam constituta, & Petro, aliisque Apostolis per scripturas loquentibus; nam de ipso scripturarum sensu & interpretatione summa concertatio est, nec aliunde tot haereses natae, prolataeque, quam ex falsa scripturarum explicatione; unde, ut insistam praelibatae similitudini, sicut ad felicem, securamque navigationem non sufficit, chartas hydrographicas, cursumque stellarum ante oculos poni navigantibus, nisi unus sit Gubernator, qui & eas intelligat, & cursui, ac necessitati aptare noverit, suoque Imperio ac directione reliqua servitia, remigesque in officio contineat; ita in Ecclesia DEI, in qua tot quotidie naufragia animarum, ac fidei, parum est, mysteria Religionis charis inscriptas esse; nisi alius sit, qui eas certo interpreteatur, & cui omnes fideles sine ulla erroris suspitione obedire teneantur, alioquin quam timida erit, & anxia Religio, semper videl. aut cadens, aut casum expectans? Haec omnia probant, Privilegium Infallibilitatis non soli Petro, sed omnibus ejus successoribus necessarium esse: & Patres, qui de Petro loquuntur, non de persona, sed de officio Petri, ac Dignitate loqui, sicque de omnibus Romanis Pontificibus, ad quos Dignitas & officium transit. Deinde Patres loquuntur deingenti ac praecipuo Ecclesiae Romanae privilegio, nullis alijs Ecclesijs concessio; at nullum esset peculiare privilegium, si id tantum vellent, Petrum, Leonem, & Coelestinum, paucosque alios in tradendis fidei dogmatibus nullo errore corruptos fuisse; quae est enim Ecclesia toto Orbe terrarum, quae vel Apostolos fundatores non habuerit, vel alios Episcopos immaculatae fidei? Non ergo esset hoc speciale Privilegium Romanae Ecclesiae, si Patres de uno tantum, aut altero Pontifice intelligantur, aut de solo Petro.

II. *Secundo.* Accedit praxis, ususque Ecclesiae perpetuus, qui hanc ipsam Romanorum Pontificum infallibilitatem multis ex capitibus evincit; nam quicumque a Pontifice Romano in rebus fidei decreta & definita non recepisset, sed ijs obluetatus esset, pro haeretico & Schismatico habitus est, & ab Ecclesiae communione praecisus. Ita rem se habere Patrum testimonia in medium prolata certum, palamque facient, Ante

Anno CIX. Passus est S. Ignatius Apostolorum discipulus, qui epistolâ ad Romanos, postquam Ecclesiam Romæ existentem vocasset: *DEO dignam, decore dignam, merito beatissimam, dignam laude, dignam, quâ quis potitur, castissimam & præcellentem dilectione Christi, spiritu plenam, &c.* Postea circa medium loquens de Cleto & Clemente successoribus Petri: *Quj igitur, inquit, his non obedit, atheus prorsus, & impius est, & Christum contemnit, & constitutionem ejus imminuit.* Ubi nota, Ignatium loqui non de solis Clemente, & Cleto, sed de omnibus Petri successoribus, ut significant ea verba: *Constitutionem Christi imminuit.* Constitutio verò Christi, videl. *Super hanc petram, &c. Tibi dabo claves Regni cælorum, &c.* complectitur non solum Petrum, sed omnes ejus successores, ut constans est omnium Catholicorum sententia.

Anno CCLXI. S. Cyprianus martyrium subiit. Is libro 4. epist. 9. ita scribit: *Qui Cathedram Petri, supra quam fundata est Ecclesia, deserit, in Ecclesia se esse non confidat.* At Cathedram Petri deserit, qui, quæ Petrus, Petrique successores ex Cathedra definiunt, acceptare renuit; quid enim est aliud Cathedram deserere? aut si Cathedra Petri errare potest, cur non æquè Cathedram Petri, ac Cathedram Pauli, Jacobi, Joannis, aliorumque deserere liceret? quisquis enim errare potest, deserit potest, nec fidem meretur; nec ob aliam causam Infallibilitas Romanæ Cathedræ negatur, quàm ut eam impunè liceat deserere. *Neque dicas, S. Cyprianum de ijs tantum loqui, qui Cathedram Petri in omnibus, non verò, qui in uno tantum, alteroque articulo ab ea deficiunt.* Hæc enim evasio ridicula, & vana est. Nam qui docent, Cathedram Petri errare posse, non tantum in uno, alterove, sed in omnibus utcunque libuerit deserunt. Cùm enim dicis, Pontificem ex Cathedra docentem errare, fallique posse in exponendo vero scripturæ sensu, rebusque fidei decidendis, quæro, an in omnibus? Si in omnibus, ergo apertè sequitur, posse in omnibus deserri, sicut potest in omnibus errare. Si in uno tantum, alteroque, quæro, in quo possit errare, & in quo non possit? & cur in uno magis, quàm in altero? & quam ob causam voluerit Christus in uno potius esse infallibilem, quàm in alio, cùm tamen oporteat, Ecclesiam, & consequenter Ecclesiæ Magistrum, & Pastorem non in uno tantum, altero-

que, sed in omnibus, quæ ad fidem pertinent, erroris expertem esse? Quid, rogo, proderit, unam hosti portam occludere, aliâ patente? unum venenum respuere, aliud admittere? fundamentum Ecclesiæ una ex parte firmum, solidumque esse, aliâ infirmum, acruinæ obnoxium? Deinde nullus unquam fuit, eritque hæreticus, qui in omnibus fidei articulis à Cathedra, & doctrina Romanorum Pontificum recesserit, non Arrius, non Pelagius, non Nestorius, non Lutherus, non Calvinus; frustra ergo & sine causa diceret Cyprianus: *Qui Cathedram Petri deserit, in Ecclesia non esse;* quippe de casu loqueretur, qui nunquam contigit, & nunquam contingere potest. Imò si Patrum testimonia consideres, luce meridiana clarius erit, eos de particularibus tantum casibus loqui, non verò de ijs, qui universim, omnique ex parte, & quoad omnes fidei articulos à Cathedra Petri deficiunt. *Næque dicas,* Cathedram Petri deferendam non esse, quando ex præscripto sacræ scripturæ, verbique divini aliquid docet, in hoc enim casu, non verò in alijs esse infallibilem. Verum quidem est, nunquam debere Romanum Pontificem aliquid docere, quod scripturæ, & veritati adversetur, sed quæstio est, utrum possit hujusmodi aliquid contra scripturam, & veritatem docere? nam si potest, frustra ex Cathedra Petrus clamabit; dicam enim, quoties libebit, ejus doctrinam cum scripturis pugnare, nec unquam scripturæ, & rationes deerunt ad id confirmandum, sicut nec Arrio, nec Luthero, nec alijs hæreticis omnibus defuere. Quando, rogo, lis finietur, si ex partium arbitrio pendeat, declarare, sententiam à Judice prolatam contra leges pugnare, & ideo nec obligare? Nec Cyprianus de Privilegio Cathedræ, sed sacræ scripturæ loqueretur, (quemadmodum quod hederæ plantæ implicita sursum, & in altum feratur, non est proprietas hederæ, sed plantæ) cum tamen constet, loqui de Privilegio Cathedræ. Et frustra diceret Cyprianus: *Qui Cathedram Petri deserit, non esse in Ecclesia,* si crederet, Cathedram Petri errori subjctam esse, & tunc solum non deferendam, cum constet, eam nihil aliud docere, quàm quod docet Scriptura; hoc enim non tantum Cathedræ Romanæ privilegium est, sed etiam Constantinopolitanæ, Alexandrinæ, Mediolanensis, imò omnium Episcoporum, & Sacerdotum, ac etiam cujuslibet privati Doctoris, ut videli-

videlicet errare non possint, nec deferri debeant, quoties & quando aliquid scribunt, docentque sacræ Scripturæ consentaneum; In hoc ergo sensu æquè dicere poterat Cyprianus: *qui Cathedram Carthaginiensem, Mediolanensem, imò Tertulliani, & Origenis deserit, in Ecclesia se esse non confidat.* Quæ omnia quàm sint absurda, nemo non vider. Hæc observatio sequentibus quoque Patrum testimonijs aptanda est, ne oporteat idem sæpius repetere.

Anno CCCLXVIII. Obijt Opratus Milevitanus, qui libro 2. contra Parmenionem hæc habet: *Negare non potes, scire te, in Urbe Romæ Petro primò Cathedram Episcopalem esse collatam, in qua una Cathedra unitas ab omnibus servaretur, ut jam Schismaticus, & peccator sit, qui contra singularem Cathedram alteram collocaret.* Si unitas ab omnibus cum Cathedra Petri servanda est, oportet ergo, eam Cathedram esse infallibilem, alioquin ab ea discordare liceret: ubi verò est discordia, ibi utriusque non est unitas doctrinæ; & cur potius in Cathedra Petri sit unitas doctrinæ ab omnibus servanda, si æquè ac aliæ Ecclesiæ Cathedra Petri errare possit? Et rursus si Schismaticus est, qui contra singularem Petri Cathedram aliam collocat, quæro, an ab hac nota eximi possint, qui contra Cathedram Petri aliam Cathedram in Concilio collocant, quales fuerunt Basileenses? Quæro etiam, an qui contra Cathedram Petri, & contra sacrosanctam Innocentij XI. decreta, & Diplomata, Regaliam extendi prohibentis, eandem Regaliæ extensionem approbârunt, quique ideò Pontificem falli, ac errare posse docuerunt, ut, quoties luberet, eum possent erroris arguere, aliâque doctrinam Pontificiæ doctrinæ oppositam docere? quæro, inquam, an ij contra Cathedram Petri non aliam Cathedram collocent? quid enim est aliud alia Cathedra, quàm alia doctrina? Nam si velint tunc tantum Cathedram contra Cathedram collocari, quando Pontifici legitime electo alius Pontifex opponitur, nihil hîc speciale Cathedræ Romanæ concederetur. Rursus si Schismaticus est, qui doctrinæ à Cathedra Romana traditæ aliam doctrinam opponit; ergo oportet, doctrinam Romanæ Cathedræ esse infallibilem; nec enim Schismaticus dicit potest, qui doctrinam probabilem quidem, sed tamen adhuc incertam, ac errori obnoxiam amplecti renuit.

Anno CCCXCII. Obijt S. Ambrosius, qui in Oratione funebri de excessu fratris sui Saryri: *Advocavit*, inquit, *Saryrus Episcopum*, nec ullam veram putavit, nisi solius fidei gratiam, percunctatusque est ex eo, utrumnam cum Episcopis Catholicis, hoc est, cum Romana Ecclesia conveniret? Et epistolâ II. ad Ageruchiam: *In omnibus Romana Ecclesia formam, & typum sequimur*. Si ergo ex mente Ambrosij unum, idemque est: *Cum Ecclesia Catholica, & cum Romana Ecclesia convenire*; sequitur, eum, qui non convenit cum Ecclesia Romana, multo magis, qui ab ea positivè in rebus fidei dissentit, ne quidem cum Ecclesia Catholica consentire, & consequenter Schismaticum esse. Ergo oportet, doctrinam Ecclesiæ Romanæ, hoc est, Romani Pontificis è Cathedra pronuntiantis, omninò infallibilem esse, alioquin cur ab ea dissentire non liceat, si errare potest?

Anno CCCCXXX. Obijt S. Augustinus, qui epistolâ 157. in verbis, inquit, *Apostolica Sedes tam antiqua, atque fundata, certa & clara est Catholica fides, ut nefas sit dubitare Christianis*. Si doctrina & decreta fidei Sedis Romanæ sunt certa, si, qui de illis dubitat, non est Christianus, sed nefarius, ergo doctrina Sedis Romanæ est infallibilis, alioquin & dubitare de illa liceret, nec magis nefarius esset, indignusque nomine Christiano, qui illam, quàm qui Constantinopolitanæ, aut alterius Sedis decreta respueret.

Anno CCCCXX. Obijt S. Hieronymus, cujus hæc sunt verba epist. 57. ad Damasum Pontificem: *Ego Beatitudini Tuae, id est, Cathedra Petri communionem confocior, super illam Petram adificatam Ecclesiam scio. Quicumque extra hanc domum agnum comederit, profanus est, si quis in Arca Noë non fuerit, peribit regname Diluvio. Quicumque tecum non colligit, dispergit, hoc est, qui Christi non est, est Antichristi*. Observa, unum idemque esse apud S. Hieronymum, Cathedram Petri (qui utique errare non potest) & Cathedram Pontificis Romani; & qui cum Pontifice Romano non colligit, hoc est, contrariam ab eo in rebus fidei sententiam tenet, non esse Christi, sed Antichristi, nec intra arcam Noë, (hoc est, in Ecclesia) sed extra illam, hominemque profanum esse. Quæ utique dici non possunt, nisi de doctrina certa & infallibili. Idem Hieronymus in expositione Symboli: *Si autem hæc nostra Confessio Apostolatus Tui iudicio comprobatur, quicumque me culpate voluerit, se imperitum, vel malevolum, vel etiam non Catholicum, non me hæreticum comprobabit*.

Anno

Anno CCCCXXXII. S. Cœlestinus I. Pontifex Maximus extinctus est. Hic epist. ad Episcopos Galliæ hæc habet: *Satis sufficere credimus, quidquid secundum prædictas regulas Apostolica Sedis nos scripta docuerunt; ut prorsus non opinemur Catholicum, quod apparuerit præfixis sententijs esse contrarium.*

Anno CCCCXLIV. Moritur Cyrillus Alexandrinus. Hic epist. ad Cœlestinum ita scribit: *Quavis hæc ita se habeant, non prius tamen Nestorij communionem confidenter deserere ausi fuimus, quam hæc ipsa Pietati Dei indicaremus. Digneris proinde, quid hic sentias, declarare, quòtquidò constet, communicarène nos cum Nestorio oporteat, an verò liberè eidem denuntiare, &c.* Nestorius gravissimis scripturæ, Patrùmque testimonijs premebatur, & tamen non palàm constabat, communicare cum illo, an secùs oporteret; idque ex sententia Pontificis unicè pendeat, ut patet ex allegata Cyrilli sententia; itémque ex alia Hieronymi epistola 58. ad Damasum: *Si rectum putatis, tres hypothesis cum suis interpretationibus debere nos dicere, non negamus, sed mihi credite, venenum sub melle latet.* Si ergo sententia Pontificis, & cum ea consensus est nota veræ & Catholicæ Religionis, sequitur, esse infallibilem, & erroris expertem; doctrina enim falsa & incerta non potest esse signum veræ & indubitatæ fidei.

Anno CCCCLXI. S. Leo Magnus mortem oppetit. Is epist. 87. ad Episcopos Viennensis Ecclesiæ: *Prædicationis Evangelij Sacramentum ita Dominus ad omnes Apostolos pertinere voluit, ut in Beatissimo Petro Apostolorum omnium summo principaliter collocaret, ut ab ipso, velut quodam Capite, dona sua, velut in corpus omne, diffunderet, ut exortem se mysterij esse divini intelligeret, quisquis ausus fuisset à Petri soliditate recedere.* Neque dicas, S. Leonem loqui de sola Petri persona, non verò de illius successoribus. Nam ex contextu ejus Epistolæ palàm est, S. Leonem hanc ipsam Petri prærogativam ad omnes ejus successores extendere. Deinde si personam Petri consideres, prout tantùm Apostolus erat, non magis ejus doctrina in rebus fidei infallibilis erat, atque à DEO inspirata, quam aliorum Apostolorum; & ideò S. Leo, ut patet etiam ex ejus verbis, loquitur de Infallibilitate S. Petri, non ut Apostolus erat, sed ut Caput Ecclesiæ, & consequenter de Infallibilitate Dignitati annexa, quæ perpetua est, & ad omnes Petri successores transmissa; idque jure meritò, cum Ecclesiæ non primà tantùm sui ætate, sed semper & perpetuò visibili Capite, fun-
Z
damento

damento solido, ac Judice controversiarum indiguerit; oportuit ergo Infallibilitatem in bonum ac ædificationem Ecclesiæ Petro concessam non cum ipso Petro interire, sed in ejus successores perpetuari.

Anno DXLIX. S. Pelagius Papa Augustinum citans: (a) *Contra Apostolicam Sedem temerè credentes, pessima dividit opinio, quod Schisma specialiter esse denuntiat Augustinus.*

Anno DXLIX. Patres Concilij Aurelianensis in Gallia: *Quas etiam Sceleratas Sedes Apostolica condemnat, similiter cum suis auctoribus & sectatoribus execrantes anathematizamus, rectum atque Apostolicum in Christi nomine fidei ordinem predicantes.*

Anno DCCCLXXVIII. Patres Concilij Trecentis æquè in Gallijs habiti: *Judicium vestra auctoritatis, quod privilegio Divi Petri & Sedis Apostolica protulistis, voto, voce & unanimitate nostrâ persequimur, scilicet quos excommunicastis, excommunicamus, quos ab Ecclesia abjecistis abjicimus. Sententia ergo Pontificis est infallibilis auctoritatis; quomodo enim dignus esset Ecclesiâ excludi, qui dubiæ, incertæque doctrinæ fidem non adhiberet? Et nota illa verba: Judicium vestra auctoritatis, quod privilegio Divi Petri, & Sedis Apostolica protulistis, &c. Quæ omnino significant, infallibilitatem judiciorum Apostolicorum in rebus fidei fundari in privilegio Divi Petri, Sedisque Apostolica, sicque esse perpetuum, & ad omnes Pontifices, Petrique Successores pertinere.*

Anno DCCCXLIII. Gregorius IV. Pontifex Maximus epist. ad universos Episcopos, prout habetur c. *præceptis d. 12. Omnis Sanctæ Religionis relatio ad Sedem Apostolicam quasi ad Caput Ecclesiarum debeat referri, & inde normam sumere, ubi sumpsit Originem, cujus auctoritatis sanctionem omnes teneant Sacerdotes, qui nolunt ab Apostolica Petra, supra quam Christus universalem fundavit Ecclesiam, societate divelli.*

Anno MLXI. S. Nicolaus Papa II. in epistola ad Mediolanenses, & habetur in c. omnes d. 22. *Fidem violat, qui adversus illam agit, quæ mater est fidei, & illi contumax invenitur, qui eam forsitan non cumctis Ecclesijs prætulisse invenitur.*

Anno MLXXXV. Gregorius VII. in dictato Canone 26. *Catholicus non habeatur, qui non concordat Romana Ecclesia. Scio, apud aliquos Gal-lorum Gregorium VII. non bene audire, quippe nimis severitatis*
accu-

(a) Habetur in decr. Grat. c. quon. 24 q. 1.

accusatum (severitatem enim in Pontifice appellant, quam in aliquo suorum Judicum animi magnitudinem, in Senatore invictam fidelitatem appellarent) sed cum Gregorius nihil aliud dicat, quam quod alij sancti Patres & pontifices dixerunt, non potest in Gregorio in dubium ea sententia vocari, quam ab alijs sanctis Patribus hausit; alioquin poterit Gregorius dicere, quod olim S. Hieronymus epist. 77. *Quid unum hominem exceptis socijs criminantur? strivus tenuiter sunt, non est alvei culpa, sed fontis.*

Anno MCLXVII. Hugo Eucherianus de Process. Spiritus Sancti l. 3. c. 10. qui habetur in Bibliotheca Patrum: *Æquum est, ratum habere, quod tanta Ecclesia decernit, quod tantus Pontifex annuntiat; qui autem prima Sedis, in d' totius Orbis Praefuli resistunt, Christi dispositioni resistunt, & nisi resistant, contumacia judicio plecentur. Quicumque Christi naviculam spernit, incaute navigat; & nisi plumbeas moles pervicacitatis abiciat, influent maria.*

Anno MLIV. S. Leo IX. epistolâ ad Michaëlem Patriarcham Constantinopolitanum: *Quid hoc monstri est, frater charissime? Romana Ecclesia adeo non est sola, vel, sicut tu putas, una, ut in toto orbe terrarum quacunque natio dissentit superbe ab ea, non sit jam dicenda, vel habenda Ecclesia aliqua, sed omnino nulla, quin potius Concilium hæreticorum, aut Conventiculum Schismaticorum, & Synagoga Sathana.*

Anno MCMXIV. S. Ivo Carnorensis epistolâ 8. Cujus judicij & Constitutionibus obviare est heretica pravitatis notam incurrere. Loquitur Ivo de quodam judicio prolato ab Urbano II. extra omne Concilium Oecumenicum.

Anno circiter MCC. Goffridus Vindocinensis epist. 30. Eodem spiritu, quo dicente & lex prima per Moysen data est, & per Christum secunda, & Apostolica Sedes Canones dedit, & ipso inspirante exposuit. Si quis igitur Apostolica Sedi in Canonum expositione contrarium sentit, non sapit, quicumque est ille, sed desipit, non cultor, vel expositor divina legis, sed insidiator & oppressor indueranter agnoscitur.

Ex his Patrum, etiam primorum seculorum, sententijs manifestum est, eos, qui in rebus fidei Summorum Pontificum Decreta non recepissent, pro hæreticis ac Schismaticis ab Ecclesia habitos esse, & consequenter infallibilem esse Summorum Pontificum auctoritatem; si enim falli possent, eorum Decreta ad Fidem non pertinerent; si ad Fidem non pertinerent, ergo qui contra illa

fentiret, hæreticus non esset, hæresis enim est peccatum fidei oppositum; nec incerta & dubia sub pœna hæresis, & schismatis credere teneor; fides enim est de certis & infallibilibus, non de incertis, dubiisque.

Néque dicas, Patres loqui de Pontificum Decretis ab Ecclesia receptis. Nam *Primo* ex contextu allatorum testimoniorum constat, Patres loqui de Decretis Pontificum recens editis, & nondum totâ Ecclesiâ vulgatis, & consequenter necdum in Ecclesia receptis; nec Patres ullam mentionem faciunt de necessario Ecclesiæ consensu, ut legentibus patet; gratis ergo, & sine ullo fundamento id dicitur; & mirum est, Adversarios tanto strepitu Patres inclamare, & quando postea Patrum auctoritate opprimuntur, ad tergiversationes fugere nullo Patrum testimonio nixas. Agite enim, quis Augustinus, quis Ambrosius, quis Hieronymus dicit, Decreta Pontificum in causis fidei rejici posse, donec Ecclesiæ consensus accedat? Quid si nullus dicit, ut planè nullus dicit, nec produci aliquis potest, quis pudor est, vos, qui singulis paginis ad Patres vano terrore provocatis, in re tanti momenti sine Patribus loqui? & cum nos non manipulos tantum, sed agmina Patrum producamus, istorum auctoritati distinctiunculas opponitis apud vos natas, repertâque eludendæ veritati, perindè ac si Patres dicant, quidquid vos fingitis.

Secundo. Si certitudo Decretorum, quæ Pontifices in causis fidei ediderunt, à consensu Ecclesiæ penderet, ergo non Ecclesia in Petro, ejusque successoribus fundatur, sed potius Petrus in Ecclesia fundatur, nec Petrus erit fundamentum Ecclesiæ, sed Ecclesia potius erit fundamentum Petri; id verò tam apertè sacris litteris, Patrumque testimonijs repugnat, ut nihil magis; semper enim Patres hanc Infallibilitatem referunt in speciale Privilegium Christi Petro concessum, & illis verbis explicatum: *Super hanc Petram edificabo Ecclesiam meam; & tu conversus confirma fratres tuos. Pasce oves meas; cum potius ex Adversariorum explicatione dicere oportuisset: Super Ecclesiam fundabo Petrum; tu Ecclesia confirma Petrum &c.* Quæ omnia in Scripturis, & Patribus inaudita sunt, & tamen ex mente Adversariorum necessariò consequerentur.

Teriò.

Tertio. Patres, ut ex eorum verbis constat, loquuntur de hac Infallibilitate doctrinæ tanquam de specialissimo Petri privilegio, nulli alteri concessio. Atqui si sententiæ Pontificum non sunt certæ, & indubiæ, nisi post consensum Ecclesiæ, nihil planè speciale Petro conceditur; quis enim nescit, non Pontificis tantum, sed cujuslibet Episcopi, privatiq; Doctoris sententias certas esse, si eas Ecclesia recipiat? quid ergo plus Petro conceditur, quàm Paulo, & Jacobo, & Augustino, & Bedæ?

Quarto. Cùm dicis, Pontificum Decreta assensu Ecclesiæ fieri certa, quid intelligis nomine Ecclesiæ? particulares aliquas Ecclesias? at istæ errare omnes possunt, & à vera fide deficere, ut nimum experientiâ constat. Quomodo ergo fieri potest, ut illæ Ecclesiæ sententias Pontificum reddant infallibiles, & erroris immunes, quæ falli ipsæ, ac errare possunt? num curvum est regula recti? Si verò nomine Ecclesiæ Ecclesiam universalem intelligis, ista, ne cæco modo, velatîsque oculis doctrinæ incertæ consentiat, oportebit, quoties à Pontifice aliquid decernitur, Ecclesiam universalem, aut saltem Concilium Oecumenicum convenire, ac Pontificum Decreta examinare, utpote errori obnoxia, & sic tandem consentire; id verò falsissimum est, ut ex postea dicendis patebit, cùm quàm plurimæ hæreses à solis Pontificibus damnatæ sint, nullo Conciliorum assensu; imò Pontifices ipsis Concilijs credenda præscribebant, nec patiebantur sua Decreta in dubium vocari, ut in Regali Sacerdotio (a) ostendimus, & videri possunt epistolæ Leonis PP. præsertim 40. 41. 45. 49. 59. & acta Concilij Chalcedonensis *actione 1. & 2. & 3. & 5. & 16.* Et Evagrius l. 2. c. 4. Tantumque abest, sententias Pontificum, ut infallibiles sint, consensu Ecclesiæ in Concilijs congregatæ indigere, ut potius ipsorum Conciliorum Decreta nulla sint, nisi auctoritate Pontificum confirmantur, quod in Regali Sacerdotio (b) ostendimus. Vide interim epistolam Hadriani ad Tarasium lectam in 7. Synodo *actione 2.* Gelasium epistolâ 13. & opusculo de anathem. Tomo 2. Conciliorum, post Concilium Chalcedonense. Socratem l. 2. c. 11. & 13. Sozomenum l. 3. c. 9. Theodoretum l. 2. c. 22.

Z 3

Quinto.

(a) Regale Sacerd. fol. 314. (b) Reg. Sacerd. fol. 309.

Quind. Patres à nobis producti expressè, clarèque scribunt, teneri Ecclesias sub pœna hæresis, & schismatis Pontificum Decreta recipere, idque quia *non licet à Petra soliditate recedere*, quia à *Summo Pontifice, quasi à quodam Capite in omnia membra Christi dona diffunduntur &c.* quia Petro dictum est: *Pasce Oves meas.* Quæ omnia ostendunt, non ideò Pontificum decreta certa esse, quia ab Ecclesia recipiuntur, sed ideò recipi, & recipi debere, quia certa sunt.

Sextò. In tota historia Ecclesiastica paucissimos reperias Catholicos, qui solemnè Papæ judicio restiterint, & si restiterint, ostendit eventus, eos omnes in errore versatos esse, quod manifestum signum est, Papæ circa fidem sententias etiam ante Ecclesiæ consensum infallibiles esse; & ideò cum post latam à Papa sententiam Concilia celebrabantur, id erat, ut hæreticorum contumaciæ mederentur (quanquam neminem hæreticorum reperias, qui non eadem audaciâ, quâ Pontificum, etiam Conciliorum Decreta respuerit) utque collatis capitibus de remedijs providerent, quibus singulæ Ecclesiæ contra hæreticorum venena munirentur; non verò ut Pontificum solemnè de Fide decretum in dubium revocarent, multòque minùs, ut abolerent, quod jam supra exemplo Chalcedonensis Concilij observavimus. Erravit S. Cyprianus, quando contra Stephani decretum rebaptizari hæreticos voluit. Erravit S. Polycarpus, aliique Asiani Episcopi, quando, licet prædicatione B. Joannis Evangelistæ recens imbuti, contra S. Anicetum, aliòsque Romanos Pontifices Pascha celebrari volebant decimâ quartâ Lunâ, quacunque die illud tandem incideret; quam ob causam S. Victor Papa omnes Asiæ Episcopos, aliòsque finitimos (quippe teste Eusebio (a) hæresis suspectos) excommunicatione ferire parabat. Et quamvis S. Jrenæus, aliique tantam severitatem haud probarent (quam tamen gravissimas ob causas Baronius necessariam fuisse contendit) nunquam tamen auctoritatem & Potestatem Pontificiam in dubium revocare ausi sunt. Hæc omnia eum in finem dicimus, ut intelligas, etiam ante consensum Ecclesiæ Pontificum sententias ratas, errorisque securas fuisse, & errasse, qui illis obstitabant.

(a) Euseb. & Baron. ad annum 198,

Septimo. Denique, Ipsi Patres, ac etiam Galliæ Doctores sentiunt, scribuntque, omnes Christi fideles necessitate constringi, ut quæ Pontificis in causis fidei decrevisent, amplectantur, sicque manifestè supponunt, etiam ante consensum Ecclesiæ rata, & fixa esse, ac erroris expertia Pontificum Decreta, nec dependere à consensu Ecclesiæ, sed potius consensum Ecclesiæ necessariò Pontificum decretis deberi. Audi aliqua tantum Patrum testimonia, nam plura in progressu dabimus. Epistola sex Galliæ Episcoporum, quæ inter epistolas D. Bernhardi est 370. sic habet: *Nulli dubium est, quòd ea, quæ Apostolicâ firmanur auctoritate, rata semper existunt, nec alicujus possunt deinceps cavillatione mutilari.* S. Calixtus I. epist. ad omnes Galliarum Episcopos: (a) *Talibus igitur gloriantes in dicitis rogamus, ne in illis partibus contra Apostolica statuta fieri sinatis sed nostrâ sultu auctoritate, nociva compescite &c.* S. Eusebius epistolâ æquè ad omnes Galliæ Episcopos: (b) *Si amplius de talibus, aut his similibus aliquid fuerit deliberandum, celeriter ad Nos relatio dirigatur, ut pertractatâ qualitate horum, nostra, quid observari debeat, sollicitudo constituat.* S. Innocentius Papa epist. 3. ad Exuperium Episcopum Tholosanum: (c) *Et quidem dilectio tua institutum secuta prudentium ad Sedem Apostolicam referre maluit, quid de rebus dubijs custodire deberet potius, quàm usurpatione præsumptâ, quæ sibi viderentur, obtinere.* S. Zolimus epist. 8. ad Hilarium Narbonensem Episcopum: (d) *Quæ à Nobis sunt sub DEI judicio constituta, si quid contra hæc tentaveris, Catholica communiione discretus serò de illicitis ingemisces.* S. Cælestinus Papa epist. ad Episcopos Galliæ: (e) *Ad constituendum gratiam DEI satis sufficere credimus, quidquid secundum prædictas Regulas Apostolica Sedis scripta docuerunt, ut prorsus non opinemur Catholicum, quod apparuerit præfixis sententijs esse contrarium.* Patres Concilij Turonensis II. canone 20. (f) *Quis Sacerdotum contra Decreta talia, quæ à sede Apostolica processerunt, agere præsumat?* Nicolaus I. (g) *In Romana Synodo, quæ extat apud Annales Fuldenses: Si quis dogmata, mandata, interdicta, sanctiones, vel Decreta pro Catholica Fide, pro Ecclesiastica disciplina, pro correctione Fidelium, pro emendatione sceleratorum, pro interdictione imminentium, aut futurorum malorum à Sede Apostolica Præsule salubriter promul-*

gata

(a) Anno circiter CCXIX. (b) Anno circiter CCCIX. (c) Anno circiter CCCCII. (d) Anno circiter CCCCXVI. (e) Anno circiter CCCCXXIII. (f) Anno DLXX. (g) Obijt Nicolaus DCCCLXVII.

gata contempserit, anathema sit. Episcopi Galliarum in Concilio Pontigonensi can. 1. (a) *Quæ secundum sacrum suum ministerium Apostolicâ auctoritate Spirituâlis Pater noster, & universalis Papa decreverit, cum summa veneratione ab omnibus suscipiantur, & debitâ illi obedientiâ in omnibus observentur.* Denique (ut alia quàm plurima omitam, quæ videri possunt apud eruditissimum Cardinalem Aguirre, qui tam præclare, solidèque hoc argumentum prosecutus est, ut credam, omnibus gloriam præreptam esse, aliquid melius, fortiùsque scribendi, & reverâ quiddid de auctoritate Pontificia Bellarminus, alijque collegerunt, umbra est, si ad hunc solem conferantur) Gallie Episcopi novissimè, hoc est anno MDCLIII. literis decimâ nonâ Julij ad Innocentium X. datis: *Judicia, inquirunt, pro sancienda regula Fidei à summis Pontificibus lata super Episcoporum consultatione (sive suam in actis Relationis sententiam ponant, sive omitant) divinâ aequè ac summâ per universam Ecclesiam auctoritate niti, cui Christiani omnes ex officio ipsius quoque mentis obsequium præstare tenentur. Eâ nos quòque sententiâ ac fide imbuti &c.* Quid potuit clarius, & manifestius à Gallis dici? Nota præsertim illa verba: *Summâ ac divinâ auctoritate niti.* Si ergo etiam ex Gallicane Ecclesie sententia Pontificum Decreta à nullo mutari, violarique possunt, sed ea sub pœna Anathematis recipere, ac observare tenentur, sequitur evidentissimè, etiam ante consensum Ecclesie infallibilia & certissima esse, alioquin liberum esset ea aut amplecti, aut respuere. Et reverâ cum Illustrissimi Episcopi in ultimo Parisiensi Conventu declarârunt: *Non esse Pontificis irreformabile Judicium, nisi Ecclesie consensus accesserit, id planè non ob aliam causam fecere, quàm ut liberè postea, quæ Innocentius XI. contra Regaliam decreverat, effugere possent, prætextu erroris; quippe prima cura est Reo sententiam formidanti, contra Judicis auctoritatem excipere.* Ut planè & ex natura rei, & ex adversariorum intentione idem sit, præsertim in rebus fidei, falli Pontificem posse, & non teneri Ecclesiam obedire. Quis enim obediât præcipienti impossibilia? at impossibile est, ut fide divinâ credas, quod est dubium & incertum, cum Fides Divina sit de rebus certis & indubijs.

III. tertio. Exortâ aliquâ de rebus fidei quæstione, ut Catholici

(a) Anno DCCCLXXVI.

lici ab hæreticis aliquâ, certâque notâ, distinguerentur; utque certi ipsi essent, quid credere, quid respuere deberent, se id credere profitebantur, quod Pontifices Romani crederent, damnare, quod ipsi damnarent, suamque fidem in rebus fidei eorum iudicio submittebant, & doctrina à Pontificibus Romanis, quamvis extra Concilium, hæresis damnata, statim pro hæretica habebatur. Ex quo sequitur, iudicium Pontificis esse infallibile, & irreformabile; si enim falli & reformari posset iudicium Pontificis, ergo falli & reformari possent dogmata ab eo decisa, utpote errori obnoxia; & fallibili ac lubricâ auctoritate nixa; at dogmata fidei nunquam falli aut reformari, corrigique possunt, cum sint æternæ veritatis, & idèd in rebus fidei semel decisa semper decisa, semel vera semper vera, sicut econtrâ semel reprobata semper reprobata, semel falsa semper falsa. Nec sufficit dicere (quod Patres ultimi Conventus Parisiensis in sua Declaratione insinuant) *præcipuas esse in rebus fidei partes Romani Pontificis, non tamen sententiam irreformabilem.* Quomodo enim reformabilis, si ex illa pendet Ecclesie fides? si ex illa Catholici ab hæreticis distinguuntur? si, qui illam reformare ac mutare conantur, pro hæreticis, & Schismaticis habentur? si ex illa pendet, quænam doctrina Catholica, quænam hæretica sit? num ergo aut fides, aut hæresis reformari potest, ut quæ semel vera fuit, postea evadat falsa, & quæ semel falsa, postea sit vera? Sed audiamus testimonia Patrum, ad sententiam Rom. Pontificis, velut ad lydium lapidem, suam aliorumque fidem explorantium, verumque aurum à falso distinguentium. Credo equidem, neminem lecturum, quin statim cedat veritati; tam videlicet clara, tam manifesta sunt, ut unum idemque sit, ea legere & vinci, aut si vinci nolis, saltem confundi pudore ac conscientia veritatis. Excurramus ergo per omnes seculorum ætates. Quia tamen sæpe in hac tota Dissertatione testimonia antiquorum Pontificum trium priorum seculorum usque ad Siricium occurrent, qui obiit anno 398. & illa à gravissimis auctoribus in dubium vocantur, quantvis Decreto Gratiani inserta, præmittendum est, quantæ, & cuius sint auctoritatis. Er primò quidem non agimus de epistolis S. Cornelij, quæ extant inter opera S. Cypriani, nèque de epistolis Julij I. quæ referuntur à S. Athanasio Apolog. 2. nec de epistolis Liberij, quæ à

S. Hilario, in fragmenta recensentur, nec de epistola Damasi ad Illyrici Episcopos, quam exscribit Theodoretus l. 2. histor. Ecclesiast. c. 22. sola ergo quaestio est de ijs epistolis, quas ex Isidori mercatoris collectione Compilatores Canonum in numerum & Catalogum Decretalium retulere, nec earum à veteribus historiarum Ecclesiasticarum scriptoribus, aut sanctis Patribus ulla fit mentio. Tales sunt S. Clementis quinque, S. Anaclei tres, Evaristi duae, Alexandri tres, Sixti I. duae, Telesphori una, Hygini duae, Pij I. quatuor, Aniceti una, Soteris duae, Eleutherij una, Victoris quatuor, Zephyrini duae, Callisti I. duae, Urbani I. una, Pontiani duae, Anteri una, Fabiani tres, Cornelij duae, Lucij una, Stephani I. duae, Sixti II. duae, Dionysij duae, Felicitatis tres, Eutychiani duae, Caij una, Marcellini duae, Marcelli I. duae, Eusebij tres, Melchiadis una, Sylvestri una, Marci una ad S. Athanasium, Julij I. duae, Liberij duae, Felicitatis II. duae, Damasi plures, nimirum tres ad S. Hieronymum, ad Afros de Chor-Episcopis, ad universos Episcopos Italiae, ad Aurelium. De his quaerimus, legitimae sint, an verò supposititiae, & dico esse supposititias, & falsò ijs Pontificibus adscriptas. Id ita esse ex sequentibus rationibus patet. *Primò.* Quia illae epistolae abundant verborum sordibus, omninò alienae sunt ab elegantia sermonis illius aetatis, & à Majestate & gravitate alijs Pontificibus, qui tunc temporis scribebant, usurpata. *Secundò.* Quia eodem scribendi stylo & caractere praeditae sunt, ut unus tantum scriptoris, non plurium & diversorum esse omninò videantur. *Tertiò.* Quia utuntur vulgatà S. Hieronymi versione, quae multò recentior est, ut proinde videantur post aetatem Hieronymi scriptae. *Quartò.* Quia Hieronymo, qui scriptorum Ecclesiasticorum catalogum texuit, Innocentio, Leoni, aliisque sanctis Patribus incognitae. *Quintò.* Quia Dionysius Exiguus, qui tempore Justiniani scripsit, & Romae omnium Pontificum Romanorum Constituta, Decreta & epistolas colligebat, nunquam earum meminit, sed initium à Siricio facit. *Sextò.* Quia Legum Imperatoriarum verba, quae in Codice Theodosiano habentur, usurpant, cum tamen ij Pontifices duobus, aut tribus seculis Codicem Theodosianum praecesserint. *Septimò.* Leo IV. anno circiter 850. diligenter epistolas Decretales enumerans initium sumit à Siricio Papa. *Octavò.* Codex Canonum Ecclesiae Romanae ex tribus vetustissimis exemplaribus

trans.

transcriptus solas exhibet Decretales à tempore Siricij. *Nond.* Earum epistolarum argumenta, contra morem omnium Ecclesiasticorum Doctorum & Patrum, qui ijs seculis scripsere, omninò ijs temporibus non conveniunt, & nihil tradunt, quod controversijs, quæ eâ tempestate agitabantur, accommodatum sit. *Decimò.* Omnes ferè veterum Pontificum epistolæ falsis temporum & Consulibus notis consignantur. *Undecimò.* Ipse Baronius & Bellarminus, imò plerique hujus temporis Auctores apocryphas esse fatentur. *Duodecimò.* Singulæ propemodùm manifestis erroribus scætant, v. g. epistolæ Anacleti habent testimonia Damasi, Augustini, Idacij, Gregorij M. Gelasij, aliorumque, qui diu post vixere. Agunt quoque de Patriarchis, quorum nomen primò audiri cœpit circa tempus Concilij Chalcedonenfis. Et ita de reliquis. Ergo, ut dixi, primorum Pontificum epistolæ omninò supposititiæ videntur, non idèò tamen contemnendæ auctoritatis: Nam, ut de Marca (a) fatetur, *de sententijs & verbis legum, Canonum antiquorum, & Sanctorum Patrum, qui quarto seculo floruerunt, si pauca demas, concinnatas esse constat.* Et idèò Hincmarus, qui octavo seculo floruit Rhemensis Archiepiscopus, quamvis negaret, eas epistolas ad Canones pertinere, nec canonum auctoritate præditas esse, eas tamen magni facit, earumque auctoritate sæpè utitur, & cum Hincmaro tota ferè Gallia, teste eodem de Marca, (b) unde in Concilio Rhemensi anno DCCCCII. Anacleti, Julij, Damasi, aliorumque Pontificum epistolæ expenduntur in causa Arnulphi. Et Ivo quoque Carnotensis suæ Canonum collectioni intexuit, quam ad Ecclesiæ Gallicanæ usum publicavit circa annum Ml. Agnovit etiam Concilium Aquisgranense circa annū Domini DCCCXXXVI. Concilium Colonienfè anno DCCCLXXXVII. Moguntinum anno DCCCLXXXVIII. Metense anno DCCCLXXXVII. Triburiense anno DCCCLXXXV. Rhemensè anno DCCCLXXXII. Lateranense sub Callisto II. Ex quibus constat, Decretales primorum trium seculorum non esse quidem eorum Pontificum, quibus inscribuntur, magni tamen momenti, magnæque auctoritatis; quid enim refert, cui nomini tribuantur, si veræ sunt? nec interest, Apellem, aut Parrhasium auctorem imago habeat, si pulchra est & placet;

A a 2

(a) Marca lib. 3. cap. 5. §. 1. (b) Marca lib. 3. cap. 6. §. 2.

placet; sint aurum, si non sunt gemmæ, an idè contemnas? His ita de auctoritate earum epistolarum disputatis videamus, quomodo Patres omnium seculorum thesin nostram confirmet.

S. Irenæus antiquissimus & doctissimus Patrum, & Episcopus Lugdunensis lib. 3. adversus hæreses c. 3. *Sed quoniam valde longum est, in hoc tali volumine omnium Ecclesiarum enumerare successiones, maxime & antiquissima, & omnibus cognita à gloriosissimis duobus Apostolis Petro & Paulo Roma fundata & constituta Ecclesia eam, quam habet ab Apostolis traditionem, & annuntiatam hominibus fidem, confundimus omnes eos, qui quoquomodo vel per sui placentiam malam, vel vanam gloriam, vel per cœcitatem, præterquam oportet, colligunt. Ad hanc enim Ecclesiam propter principalem Principatum necesse est, omnem convenire Ecclesiam, in qua semper ab ijs, qui sunt undique, conservata est ea, quæ est ab Apostolis, traditio. Vides signum, quo hæreticos confundimus, & Catholicos ab ijs distinguimus, esse traditionem & fidem, quæ in Roma constituta Ecclesia semper servata est, & consequenter usque ad finem mundi semper conservabitur, alioquin non oporteret, ad eam omnes convenire Ecclesias.*

Tertullianus de Præscriptionibus c. 36. loquens de Romana Ecclesia: *Statu, inquit, felix Ecclesia, cui totam doctrinam Apostoli cum suo sanguine profuderunt, videamus, quid dixerit, quid docuerit. En tibi lydium lapidem, quoties dubitas.*

S. Hieronymus ad Damasum Papam de tribus hypostasibus: *Idcirco obtestor Beatitudinem Tuam, per crucem Domini, ut mihi litteris Tuis, apud quem in Syria communicare debeam, significes. Noli despiciere animam, pro qua Christus mortuus est. Discernite obsecro; non timebo tres hypostasas dicere, si jubetis. Quamobrem obtestor Beatitudinem Tuam, ut mihi epistolis Tuis sine tacendarum, sive dicendarum hypostaseon detur auctoritas.*

Idem S. Hieronymus in expositione Symboli circa finem, prout etiam allegatur à S. Thoma 2. 2. q. 11. a. 2. ad 3. *Hæc est fides, Papa Beatissime, quam in Catholica didicimus Ecclesia, in qua si minus perire, aut parvam cavè fortè aliquid positum est, emendari cupimus à Te, qui Petri fidem & Sedem tenes; si autem hæc nostra Confessio Apostolatus Tui iudicio comprobatur, quicumque me culpate voluerit, se imperitum, vel malevolum, vel etiam non Catholicum, non me hereticum comprobabit.*

S. Cyrillus Alexandrinus in libris Theauri de SS. Trinitate (manifestum est, non tantum quatuordecim esse, sed triginta duos, qui

qui à præcis scriptoribus allegantur) quos allegant S. Thomas opusc. 1. contra errores Græcorum cap. 68. & opusc. 29. cap. 3. Cardinalis Turrecremata l. de Potestate. Gennadius in opere quadripartito pro Synodo Florentina. Alanus Copus Dial. 1. cap. 13. Andreas Episcopus Græcus Colossensis in Synodo Florentina, nemine Græcorum dissentiente; hi inquam omnes nunquam auderent in facie Græcæ Ecclesiæ eos libros citare, nisi palam esset, esse Cyrilli, quamvis, ut dixi, nunc quatuordecim tantum legantur, reliquis, uti creditur, Græcorum in Romanam Ecclesiam invidiâ sublati. Hic ergo Cyrillus ita loquitur: *Debemus nos, ut qui membra sumus, Capiti nostro Pontifici Romano, & Apostolica fidei adherere; ad nos pertinet, inde, quid credendum, quid opinandum, quid tenendum sit, quarere.*

S. Augustinus lib. 2. de verbis Apostoli: *Jam enim de hac causa (hæresi videlicet Pelagiana) missa sunt ad Sedem Apostolicam duo Concilia, inde etiam Rescripta venerunt, causa finita est.*

Theodoretus lib. 4. histor. c. 2. *Gratianus toto Imperio potitus scripsit legem, quâ jubebat, sacras Ecclesias tradi, qui Damasi (is erat Episcopus Romæ) communionem amplexarentur.*

S. Cyrillus Epist. ad Cælestinum Papam: *Quamvis hæc ita se habeant, non prius tamen Nestorij communionem considerenter deferere ausi fuimus, quam hæc ipsa tua pietati indicaremus. Digneris proinde, quid sentias declarare, quò liquido nobis constet, communicare cum Nestorio oporteat, an liberè ei denuntiare.*

Theodoretus Cyri Episcopus epist. ad Leonem PP. *Ego suffragium Sedis Apostolicæ efflagito, vestram sententiam expecto, quòd si sententia eorum, qui condemnarunt, acquiescere jusseritis, acquiescam.*

Justinianus epistolâ ad Hormisdam Papam: *Hoc enim credimus esse Catholicum, quod vestro Religioso responso nobis fuerit intimatum.*

S. Agatho epistolâ ad Constantinum Imperatorem, quæ habetur a citione quartâ Sextæ Synodi: *Hæc Apostolica ejus Ecclesia nunquam à via veritatis deflexa est, cujus auctoritatem semper omnis Catholica Christi Ecclesia, & Universales Synodi fideliter amplectentes in cunctis seculis sunt, omnesque venerabiles Patres ejus fidem amplexi, & sancti quidem Doctores Orthodoxi venerati atque secuti sunt, heretici autem falsis criminationibus, ac derogationum odijs infecuti.*

Constantinus Pogonatus ad Leonem II. PP. *Sta firmus propagator pietatis, acinclius verbi gladio, cujus est, omnem hæreticam doctrinam præcidere.*

S. Fulgentius I. de Incarnat. verbi: *Quod Romana, quæ mundi cacumen est, tenet & docet Ecclesia, totus cum ea Christianus Orbis nihil hæsitans credit, & ad salutem non dubitat confiteri.*

Simplicius PP. epist. 4. ad Zenonem Imperatorem: *Perstas enim in Successoribus suis hæc & eadem Apostolica norma doctrine, cui Dominus totius curam injunxit Ovis, cui se usque ad finem sæculi minimè defuturum, cui portas inferi nunquam prævalituras esse promisit.*

Joannes Episcopus Constantinopolitanus in epist. ad Hormisdam PP. & in Regula fidei, quæ habetur post epist. 6. ejusdem Hormisdæ: *Et quia non potest Domini nostri prætermitti sententia, quæ dicit: Tu es Petrus &c. hæc, quæ dicta sunt, rerum probantur effectibus, quia in Sede Apostolica immaculata est semper servata Religio. Unde sicut prædiximus, sequentes in omnibus Apostolicam Sedem, & prædicantes ejus omnia constituta, spero, ut in una communione vobiscum, quam Sedes Apostolica prædicat, esse merear, in qua est integra, & vera Christiana Religionis soliditas.*

Omitto Patres posteriorum sæculorum, quia in Regali Sacerdotio, & apud Eminentissimum Aguirre exscripti sunt. Isti sufficienter ex primis sæculis deprompti, selectique, quippe doctrinæ & virtute præstantes, & omni adulatione intacti. Ex istis apertè constat, quod probandum susceperam, videl: Catholicos hoc præcipuè signo ab hæreticis distingui solitos, quòd illi sub vexillis militarent Romani Pontificis, eandemque cum isto fidem profiterentur. Hæc ergo tessera veræ Religionis: *Romanus sum.* Et verò nulla alia esse poterat, quo enim ab hæretico aliàs distinguaris? Scripturas allegas? non defunt hæretico, aut saltem in alienum sensum interpretabitur. Patres? suos quoque opponit, nemo magis Augustinum jactat, ut Lutherus, & Calvinus. Miracula? ficta esse dicet, & unde probabis vera, nisi testimonio Pontificis? Nullum ergo apertius signum, magis que apud summos, medios, infimos, doctos, indoctosque perspectum, quàm si cum Papa consentias; ut primùm dixeris, *Romanus sum*, jam omnes intelligunt, te non Arianum, non Pelagianum, non Lutheranum, non Calvinistam, sed Catholicum esse. Sic Hieronymus, sic Athanasius, sic

Ac Augustinus ab hæreticis distincti. Ex quo sequitur, sententias Romani Pontificis in causa fidei prolatas omninò infallibiles esse, alioquin si & veræ, & falsæ esse possunt, quomodo verum à falso, Catholicum ab hæretico distinguunt? Quis ignem à fumo cognosceret, si fumus etiam aquæ conjungi posset? Quis militem à Senatore solo gladio, palliòque, cum ab utroque gestentur? Sic frustra Patres, cæterique fideles veram à falsa Religione auctoritate Pontificiâ discernent, si hæc tam falsæ, quam veræ patrocinarentur.

IV. *Quartò.* Illud quòque Pontificiæ Infallibilitatis certissimum argumentum, quòd multa Christianæ fidei dogmata à solis Romanis Pontificibus sint decisa, hæresesque damnatæ; ex quo, ut jam suprâ ostendi, necessariò sequitur, sententias Romani Pontificis in causa fidei pronuntiatas omnes esse erroris expertes; quod enim fide divinâ credo, non tantum verum est, sed etiam certum, ita ut falsum esse non possit: & fideles ita prompti, paratique esse debent, ad hujusmodi dogmata amplectenda, & retinenda, contrariâsque hæreses respuendas, ut nec sanguini, nec vitæ, exemplo tot millium martyrum, parcere oporteat. Jam verò quàm plurimas hæreses solâ Pontificum auctoritate proscripitas, & dogmata contraria constituta esse nullo etiam Concilij Oecumenici adminiculo, ita certum est, ut negari non possit.

Nolebant Pelagiani Summorum Pontificum sententijs acquiescere, quibus & necessitas gratiæ asserbatur, & Pelagij errores hæresis damnabantur; provocabantque Pelagiani ad Concilium Universale, quibus egregiè Augustinus (a) in hæc verba respondet: *An verò Congregatione Synodi opus erat, ut aperta peritias damnaretur? quasi nulla hæresis aliquando nisi Synodi congregatione damnata sit, cum potius rarissima inveniatur, propter quas damnandas necessitas talis extiterit &c.* Et paulò post: *Verùm istorum superbia hanc etiam gloriam captare intelligitur, ut propter illos Orientis, & Occidentis Synodus congregetur. Orbem quippe Catholicum quoniam pervertere nequeunt, saltem commovere conantur. &c.* Et alibi: (b) *Quasi verò in Concilio Episcoporum, quod non salubriter, sed jactanter propter vestras quæstiones debere dicitis congregari, si sederent Episcopi, quos*

(a) August. lib. 4. contra duas epist. Pelagian. cap. 12. (b) Idem lib. 1. contra Julian. c. 60.

quos suprà memoravi, facillè invenires, quos eis in doctrina Ecclesiastica antiquitas tradita aquare, nedum præferre possent. Et alibi: (a) Si in Concilio, cuius videris desiderare iudicium, sederent Cyprianus, Hilarius, Gregorius, Basilius, Joannes Constantinopolitanus, ut taceam alios, nunquid doctiores, prudentiores, veraciores Iudices querere auderes? ipsi contra dogmata vestra clamant, ipsi scriptis suis scripta vestra condemnant, quid queris amplius? Quòd si quæras, si Concilio Oecumenico (de hoc enim loqui Augustinum certum est ex illis verbis: *Ut propter illos Orientis & Occidentis Synodus congregetur; opus non est, cuius ergo auctoritate & sententiâ hæreses elidentur, verusque Sacrarum Scripturarum sensus elucidabitur?*) respondet Augustinus: *Si Romana Ecclesia Presidentem B. Innocentium audire voluisses, jam tunc periculosam Juventutem tuam Pelagianis laqueis exuisses. Quid enim potuit vir ille Sanctus Africanus respondere Concilio, nisi quòd antiquitus Apostolica Sedes, & Romana cum cæteris perseveranter tenet Ecclesia? Quibus verbis duo docet Augustinus, videlicet, & non posse Romanum Pontificem ab antiqua, & vera doctrina aberrare, & ejus auctoritatem sufficere hæreticis laqueis exuendis.* S. Prosper quòque in Chronico: *Tunc Pelagianorum machina fracta sunt, quando B. memoria Innocentius nefandi erroris capita Apostolico mucrone percussit.* Et S. Hieronymus de Irenæo Romam misso: *Omnium doctrinarum curiosissimus explorator non moles edificiorum Urbem circumeundo, sed Apostolica Sedis fidem, ritus, mores, ac disciplinam, quam illi Petrus, & Paulus Apostolorum Principes tradidissent, perscrutabatur, nactusque ibi Apostolicas traditiones integras & illibatas, ut ab Apostolis tradita fuerant, ad eas omnes, quos scriptis exagitat, exinde provocavit hæreticos, quos sciret eo solo tam patenti testimonio posse convinci.* Sozomenus l. 6. c. 22. *Qua de controversia Romanus Pontifex certior factus, scripsit ad Ecclesias Orientis literas, ut una cum Sacerdotibus, & Episcopis Occidentis Trinitatem, & Consubstantialem esse, & gloriâ æqualem existimarent. Quo factò singuli rebus ab Ecclesia Romana semel judicatis acquieverunt, hæcque Controversia finem habere visa est.* Sixtus II. PP. Memor sum, me sub illius nomine Ecclesiæ præsidere, cuius à Domino JESU Christo confessio est glorificata, & cuius fides nullam hæresim unquam fovit, sed omnes quidem hæreses destruit. Omitto alia jam superius memorata.

Dices. Etiam ab alijs Episcopis, privatisque Synodis fuisse hæreses damnatas, ut ex Augustino constat, locis citatis; non ideo tamen

(a) Ibid. l. 2. c. 37. vide etiam l. 2. c. 10.

tamen sequi, sententias Episcoporum & particularium Synodorum esse irreformabiles; ergo ex hoc Capite non potest deduci Infallibilitas Summorum Pontificum.

Resp. Maximum esse discrimen inter sententias Pontificum, & inter sententias Episcoporum hæresin aliquam damnantium. Episcoporum enim sententiæ erant tantum doctrinales, non verò dogmaticæ & ultimæ, arque irreformabiles; nec prius valebant, quam à Summo Pontifice confirmarentur; sententiæ verò Pontificum Dogmaticæ & ultimæ, nec poterant iterum in iudicium, litèmq; vocari, adeò, ut si permissu Summorum Pontificum prædamnata à Pontifice hæreses iterum in Concilijs examinarentur, non id erat, quòd causâ à Romano Pontifice jam finitâ dubitare liceret, sed ut auctoritate tot Patrum, doctrinâ & sanctitate florentium, argumentisque ab eis tantâ efficacità & eloquentiâ productis hæreticorum perveracia obrueretur. Id ita esse patet testimonijs eorundem Patrum. Nam S. Hieronymus: (a) *Hæc est Fides, inquit, Pater Beatissime, quam in Ecclesia Catholica didicimus, quamque semper tenuimus, & tenemus, in qua si minus peritè, aut minus cautè foritè aliquid positum est, emendari cupimus à Te, qui Petri & fidem, & Sedem tenes.* S. Cyrillus Alexandrinus epistolâ ad Cœlestinum PP. *Quamvis hæc ita se habeant, non prius tamen Nestorij communionem confidenter deferere ausi fuimus, quàm hæc ipsa Pietati Tuæ indicaremus. Digneris proinde, quid hæc sententiæ, declarare.* S. Paschalis PP. (b) *Ajunt, in Concilijs statutum non inveniri, quasi Romæ Ecclesia legem Concilia ulla præfixerint, cum omnia Concilia per Romani Pontificis auctoritatem & facta sint, & robur acceperint, & in eorum statutis Romani Pontificis patenter excipiatur auctoritas.* S. Innocentius I. PP. *Quidquid, quamvis de disjunctis, remotisque Provincijs ageretur, non prius Patres ducebant finiendum, nisi ad Sedis notitiam perveniret, ut tota hujus auctoritate pronuntiatio firmaretur.* S. Stephanus Archiepiscopus suo & trium Africae Conciliorum nomine: (c) *Vestrae Sedi Episcoporum iudicia, & summorum finem iudiciorum Ecclesiasticorum in honorem Beatissimi Petri Patrum Decreta omnium cunctam reservare sententiam; antiquis enim regulis constitutum est, ut quidquid horum, quamvis in remotis ageretur Provincijs, non prius tractandum, vel accipiendum sit, nisi ad notitiam alius Sedis Vestrae fuerit deduc-*

B b etum,

(a) Habetur in Decr. Gratiani cap. quoniam 24. q. 1. (b) In capit. significati de elect. (c) In epist. ad Damian. PP.

Etum, ut ejus auctoritate juxta quod pronuntiatum fuerit firmaretur. S. Damasus: (a) *Nulla unquam Concilia rata leguntur, quae non sint fulta Apostolica auctoritate.* Coelestinus PP. in Instructione Legatis suis ad Concilium Ephesinum data: (b) *Auctoritatem Sedis Apostolica custodire debetis, siquidem & Instructiones, quae vobis tradita sunt, hoc loquuntur, ut interesse Conventui debeatis: ad disceptationem si fuerit ventum, vos de eorum sententijs judicare debeatis, non subire examen.* S. Gelafius: (c) *Hoc robur obtinuit, quod in Synodo firmavit Sedis Apostolica auctoritas, quod resutavit, firmitatem habere non potuit.* Omitto sexcenta alia, ex quibus palam est, latum discrimen à Patribus agnatum esse inter sententias Episcoporum, & sententias Romanorum Pontificum, hæreses aliquas damnantium, ut videl. istorum vellent esse ultimas & decretorias, illorum verò adhuc reformabiles, & judicio Pontificum, etiamsi in Concilio Oecumenico latae essent, omninò subjectas.

Sed videamus nunc, quænam in particulari hæreses à solis Romanis Pontificibus extra Concilium Oecumenicum damnatae sint.

Certum est, à Christi nativitate usque ad annum 325. quo Concilium Nicænum celebratum est, nulla fuisse Oecumenica Concilia celebrata, & tamen quàm plurimæ hæreses toto hoc annorum decursu & extitère, & abolitæ, aut saltem damnatae sunt. Et quamvis in particulari non semper ostendi possit, eas à Romano Pontifice damnatas esse, quippe flagrantibus persecutionibus, & Ecclesiâ Romanâ omnibus venis sanguinem fundente, orium non erat Romanis Pontificibus multa scribendi, & posterorum memoriæ commendandi; vix tamen dubium esse potest, auctoritate Summorum Pontificum fuisse confixas. Constat enim unâ parte testimonijs supra productis, Ecclesiam supra fidem Petri ejusque successorum fundatam esse, idque Patres primorum seculorum palam professi sunt, nam præter dicta Sozomenus scribit: (d) *Julium ad eos, qui Antiochia convenerant, scripsisse, atque incusasse, quod contra leges Ecclesiæ eum ad Concilium non vocassent, nam Legem esse ad Sacerdotij dignitatem spectantem, quæ pronuntiat, acta illa irrita esse, quæ præter sententiam*

Episcopi

(a) Epist. ad Stephanum. (b) Commonitor. Coelest. à Balluzio nuper editum ex MM. SS. Codic. Colbertino & Vaticano. (c) S. Gelaf. l. de vinculo anathem. (d) Lib. 3. hist. cap. 9.

Episcopi Romani constituuntur. Et ipse Athanasius ex persona Julij, cujus epistolam recitat: (a) *An, inquit, ignari estis, hanc consuetudinem esse, ut nobis scribatur, ut hinc, quod justum est, desiniri possit? nunc autem nos, quos certiores minime fecerunt, postquam jam egerunt, quod libuit, suffragatores sue damnationis, cui non interfuimus, esse volunt; non ita se habent Petri & Pauli ordinationes, non ita Patres docuerunt, sed fastus iste, & novum studium est. Quæ enim accepimus à B. Petro Apostolo, hæc vobis scribimus.* Ubi vides, hanc Pontificis Romani auctoritatem ad Apostolorum traditionem referri. Ex altera verò parte æquè constat, Pontificum in fidei causis sententiam ad eò Ecclesiam Catholicam venerari solitam, ut qui eam non reciperent, teste S. Ignatio Episcopo Antiocheno, qui primo Seculo floruit: (b) *Qui his non obedit* (loquitur de SS. Cleto & Clemente) *atheus prorsus & impius sit, & Christum contemnit, & Constitutionem ejus imminuit.* At quæ est Christi constitutio, nisi illa? *Tu es Petrus, &c. Tibi dabo claves Regni Cælorum, &c. Pasce oves meas.* At hæc Christi constitutio aut de omnibus Petri successoribus intelligenda est, aut non est intelligenda de Cleto & Clemente, cur enim potius de Cleto, quàm de Alexandro, de Gregorio, de Innocentio? Cùm ergo constet, Romanis Pontificibus supremam in causis fidei decidendis auctoritatem concessam, eamque in primitiva quoque Ecclesia agnitam, summâque veneratione exceptam esse; quis dubitet, in profligandis hæresibus Summos Pontifices illâ non esse usos? Poterant, debebant, ergo fecere, alioquin sancti non essent. Et id eò S. Irenæus de S. Clemente scribit: (c) *Dissensione non modicâ inter eos, qui essent Corinthi, fratres factâ, scripsit quæ est Romæ Ecclesia potentissimas litteras Corinthijs, ad pacem eos congregans, & fidem eorum reparans, & ammittans, quam ab Apostolis receperant, traditionem.* Sic Cerdon & Valentinus hæresiarchæ (d) coram Hygino S. Pontifice hæreses suas recantârunt. Sic Theodotus hæresiarcha, Theodoro (e) & Eusebio testibus, à Victore Pontifice damnatus, & Ecclesiâ ejectus est, quòd doceret, Christum hominem tantummodò, non etiam Deum esse. Idem Victor, ut habet Eusebius, *totius Asiæ Ecclesias, & alias finitimas* (quamvis traditionem Joannis Evangelistæ prætexerent)

B b 2 tan-

(a) S. Athanas. apolog. 2. ad Orient. (b) S. Ignat. epist. ad Roman. (c) S. Iren. lib. 3. adu. hæref. cap. 3. (d) Anno 155. testibus Irenæo lib. 3. cap. 4. Eusebio lib. 4. cap. 10. (e) Anno 196. Theodoret. hæretic. fab. lib. 2. Eusebius lib. 5. hist. cap. 27.

*tanquam alterius fidei & opinionis literis graviter objurgatas simul omnes à Communione Ecclesie semovendas auxit; quod videl. celebrarent Pascha decimâ quartâ Lunâ, quacunque die incidisset. Id verò quamvis Ecclesia Romana tolerâisset, postquam tamen verti in hæresin cœpit, & Judaismo ansam præbere (quod Nicephorus testatur) (a) quodque conniventia Ecclesie fuerat, pro necessitate ac debito jactari, (pari ferè ratione, quâ hæc tempestate de necessitate utriusque in Communione speciei à Calvinistis differitur) Victor necessariam esse severitatem credidit, quamvis ab ea sanctum Pontificem Irenæus vehementer dehortatus sit, potestatem quidem Pontificis agnoscens, sed usum restringi cupiens. Ubi nota, quamvis plurimi historici Ecclesiastici, videl. Eusebius, Irenæus, Nicephorus, Hieronymus, Photius, alique hujus rei meminerint, nullus eorum tamen scribit, Episcopos Victori hanc potestatem negâsse, sed tantum hortatos esse, ut pacis causâ nimîâ severitate temperaret. Et temperavit quidem Victor, sed ejus sententia contra omnium Asianorum, & Synodi Ephesinæ Decreta omninò vicit, ac Nicæno Concilio confirmata est. Paulò post Zephyrinus (b) Victori succedens hæresin Montanistarum & Cataphrygum anathemate ferit, & præcipuum hujus hæresis Caput Tertullianum, quod ipsemet fatetur, (c) unde perpetuum Tertulliani in Pontifices odium, more omnium hæreticorum, Judicem, à quo plectuntur, averfantium. De ejusdem Zephyrini contra Cataphrygas Decreto hæc scribit Tertullianus: *Audio etiam, decretum esse propositum, & quidem peremptorium: Pontifex Maximus, Episcopus Episcoporum dicit; ego & mœchia, & fornicationis delicta sanctis pœnitentiâ dimitto.* Ubi observas, jam tunc temporis, quamvis flagrante persecutione, Romanos Pontifices supremâ auctoritate suâ uti solitos esse, in materia videl. fidei (talis enim erat, de qua tunc temporis quærebatur, videlicet, an relapsi ad pœnitentiâ recipi possent) Decreta, & quidem *peremptoria*, hoc est, definitiva proponendo, quibus omnes Christi fideles obedire tenentur; hæc verò Decreta, ut alias ostendi, infallibilitatem Pontificiam supponunt. Origenes à Dionysio Episcopo Alexandrino hæresis accusatus, fidei suæ professionem Romam ad Fabianum Ponti-*

(a) Nicoph lib. 4. cap. 30. Tertull. de Præscript. cap. 53. Euseb. 5. hist. cap. 91
 (b) Anno 215. (c) Tertull. de jejun. cap. 1.

Pontificem misit : (a) sed cum calamo fides non haberetur, ipse Romam accessit, (b) ratus, se hæresis notâ satis absolutum fore, si à Romano Pontifice reciperetur.

V. Cyprianus, omnèsiq; ferè Africani Patres, à Stephano Papa (c) anathemate percussus, aut saltem territi, ob repetitum hæreticorum baptismum. Ubi planè enituit invicta Romanorum Pontificum auctoritas, quando contra torrentem Africanæ eloquentiæ, & sanctitatis, frustra obnitente Cypriano (cujus in Ecclesia Catholica eâ tempestate summa veneratio) veritati suffragium tulit, effecitque, ut toto Orbe probaretur. Planè nunquam magis credi potuit, errasse Pontificem, quàm cum Cypriano, totque, & tam numerosis Synodis (in quibus florem Catholicæ Religionis facillè collectum vidisses) adversatus est; vicit tamen, & pro illo veritas stetit. Quando errabit Pontifex, si tunc non erravit? num aliquando doctiores, sanctioresque adversarios habebit, quàm Cyprianum, & tot alias Synodos Orientis? ergo si tunc, quando tam multi, robustique impellebant, hæc Petra non cecidit, frustra expectas aliquando casuram; stetit, stabitque, ut Petram decet.

Dices: Etiam post prolata à Stephano sententiam, dirasque intentatas nec Cyprianus, nec alij Africanæ Episcopi acquievère; non ergo credebant, Pontificem falli non posse.

Resp. De certamine Cypriani cum Stephano alibi dictum est, & dicitur postea, cum objectiones dissolvemus; nunc verò id solum dico, Cyprianum, ejusque asseclas, si crediderunt Pontificem ex Cathedra docentem falli posse, omninò errasse; neque id mirum est, aut absurdum; si enim errarunt circa Baptismum, cur non errare potuerint circa Pontificem? & si tu absurdum & falsum esse non credis, cum dicitur, Cyprianum circa Baptismum errasse, cur absurdum, & falsum esse credas, cum dicimus, errasse circa Pontificem? præsertim cum nemo unquam falsam doctrinam pertinaciter defenderit, qui non hoc ipso cum Romano Pontifice bellum gesserit, jurato videlicet, & necessario mendacij hoste, ac vindice veritatis; ut adèd unum idemque sit, Pontifici bellum, & veritati indicere, quemadmodum unum idemque est, in leges & in Judicem offendere. Et verò ubi primus ille animorum ardor defertur,

B b 3

(a) Anno 248. (b) Euseb. lib. 6. hist. cap. 28. 29. (c) Anno 258.

ferbuit, qui Cypriani, & Firmiliani calamos myrrhâ, & felle impleverat, rediitque serenitas agnoscendæ veritati necessaria; respicit Cyprianus, totumque illud agmen Africanorum, seque Pontifici Romano submitit. Cum ergo Cyprianum habeamus, & errantem, & pœnitentem, quærimus ex Gallis, cur malint errantem sequi, quàm pœnitentem? Audi Augustinum: (a) *Correxisset autem Cyprianus istam sententiam non invenitur, non incongruenter tamen de tali viro existimandum est, quod correxit, & fortasse suppressum sit ab eis, qui hoc errore nimium delectati sunt, & tanto velut patrocinio carere noluerunt.* Idem testatur clarissimis verbis S. Hieronymus de Episcopis, qui cum Cypriano decreverant, hæreticos rebaptizandos esse. Verba Hieronymi hæc sunt: (b) *Denique illi ipsi Episcopi, qui rebaptizandos hæreticos cum Cypriano statuerant, ad antiquam consuetudinem revolvi (quæ habebat, non esse rebaptizandos hæreticos, & quâ maximè Stephanus nitebatur) novam emisere Decretum.* Et Cresconius Donatista objicit Augustino: (c) *Majores nostri (Donatistæ videlicet) ab Orientalium propterea à communionem discreti sunt, quia illi suum judicium resciderunt, quo eis placuerat de illa questione (an videlicet hæretici rebaptizandi essent) Cypriano, atque illi Africano Concilio consentire oportere.* Cui respondet Augustinus: (d) *Paucos illos Orientales, quinquaginta videlicet (totidem erant Episcopi in Synodo Iconiensi Firmiliano præsidente) non tantum judicium suum rescidisse, verum etiam correxisse.* De Dionysio quoque Patriarcha Alexandrino mutasse eum sententiam, ac Stephano manus dedisse clarum videtur, tum ex familiarissimis ejus Epistolis ad Xistum Stephani successorem apud Eusebium: (e) tum quia ad eum Stephani sententiæ accesserat, ut ne quidem fratrem quendam ætate admodum provecctâ, & Baptismate apud hæreticos tinctum, sed pleno impietate, plenoque blasphemia, neque ullam omnino cum nostro habente similitudinem, sit ausus rebaptizare, nisi permetteret Romanus Pontifex; sic enim epistolam ad Xistum concludit: *Profecto opus habeo Frater consilio tuo, & sententiam tuam expecto, ne forte ipse hallucinet tali negotio ad me delato.* Ita Eusebius; patet ergo, Africanos Episcopos, eorumque Coryphæos Firmilianum, & Dionysium sententiam

(a) August. epist. 48. ad Vincent. (b) S. Hieron. Dial. contra Luciferianos. (c) Crescon. lib. 3. cap. 2. (d) August. contra Crescon. lib. 3. cap. 3. (e) Euseb. lib. 7. cap. 9.

tentiam correxisse. Quando ergo Arelatense, quod multò post celebratum est, canonei. decernit: *Afros propria lege uti, ut rebaptizent*, intelligendum est, ut bene notavit Sirmondus, non de quibuscunque Catholicis Afris (quales erant Cypriani sectatores) sed de Afris Donatistis & Schismaticis; & idèd in Concilio Romano ante Concilium Arelatense celebrato sub Melchiade Papa, Donato etiam ab Africæ Episcopis vitio datum, imò damnatus est, quòd *confessus esset se rebaptizasse*, teste Oprato Milevitano; ergo certum est, eà tempestate non fuisse apud Africanos moris, ut tincti ab hæreticis iterum tingerentur, alioquin quomodo ab Africanis Episcopis id soli Donato crimini verteretur? Hæc omnia eò spectant, ut ostendamus, Africanos Episcopos, præsertim Firmilianum & Dionysium resipuisse. Jam Lectoris iudicium esto, quorum æquior sit causa: adversariorum, qui errantes Africanos sequuntur, an nostra, qui sequimur pœnitentes? Illud quòque ex Augustino addendum; paucos fuisse, qui cum Cypriano Pontifici obluçtabantur: (c) *Quinquaginta videl. Episcopi Orientales, & septuaginta Afri contra tot millia Episcoporum, quibus hic error (Cypriani) in toto Orbe displicuit*. Quæro jam iterum, utrum magis expediat paucorum errores amplecti, an multorum veritatem, imò tot millium Episcoporum, & totius Orbis consensum, qui Romani Pontificis sententiam venerati sunt? Quanquam si verum dici oportet, nihil Stephanus ex Cathedra, & per modum Dogmatis definivit; cùm enim Cyprianus Anno CCLVI. in secundo Carthaginensi Concilio, quò omnes Africæ Episcopi convenerant, solemnè Decreto hæreticorum baptisma damnasset, illudque per literas Synodicas Stephano Papæ confirmandum misisset, Stephanus in hæc verba respondit: *Si quis à quacunque hæresi venerit ad nos, nihil innovetur, nisi quod traditum est*. Quibus verbis planè contrariam Cypriani sententiam hæresis non damnavit, sed vetuit tantùm, *nihil innovari*, hoc est, antiquam Ecclesiæ traditionem, usumque retineri, donec tota hæc quæstio in Concilio Universali decideretur, ut sæpe testatur Augustinus. Et meritò ad Concilium universale rejecta est, cùm enim potissima quæstio facti, non juris esset: *An videlicet rebaptizatio hæreticorum antiquæ totius Ecclesiæ consuetudini, & traditioni adversaretur*, meritò Concilium univer-

(a) S. August. contra Cresconium lib. 3. cap. 3.

universale expetebatur, ut videlicet singuli Episcopi de suarum Ecclesiarum usu ac consuetudine testari possent. Et quia pauci Episcopi Africani contra tot millium Episcoporum, imò totius Orbis sententiam (ut testatur Augustinus) non solum privatam opinionem sustinebant, verum etiam contra Decretum Pontificis Romani ne quidem operiri Concilium, & interim repetito Baptismo abstinere volebant, imò primam Sedem convitijs onerabant, planè sacro calamo indignis (qua de causa S. Augustinus (a) Cyprianum reprehendit) jure merito excommunicationem illis Romanus Pontifex Stephanus minatus est, non tamen inflixit, deprecante Dionysio Patriarcha Alexandrino; sic enim ipse testatur epistolâ ad Xistum Pontificem : (b) *Atque ut pro omnibus Episcopis illum deprecarer, epistolam scripsi.* De quo vide Schelstrate (c) & Alexandrum Natalem, (d) & simul adverte, moris fuisse, ut sanctissimi Episcopi excommunicationem apud Romanos Pontifices deprecarentur, eamque ne vibrarent dissuaderent; sic Irenæus Victorem, sic Dionysius Stephanum Pontifices rogârunt.

Ex hoc Cypriani conflictu magnum pro Infallibilitate Pontificia argumentum sumitur. Cyprianus tantâ doctrinâ, pietate, eloquentiâ, ingenio, ac insuper tot Episcoporum, & trium Synodorum votis subnixus, ubi tamen à Romano Pontifice secessit, in hæresin & errores prolapsus est, postea ab Ecclesia damnatus; naufragium fecit, anchoram perdidit; quis ergo deinceps speret, se absque periculo & impune à Romani Pontificis sententia deflexurum, sibi que stationem promittat Cypriano cadente? *Tu es Petrus, & super hanc Petram, inquit Christus, ædificabo Ecclesiam meam.* Ergo super hanc Petram ædificium es, extra hanc Petram ruina.

VI. Anno CCCLXXIII. Primus Damasus hæresin Apollinaris, simulque Timotheum & Vitalem Apollinaris discipulos extra Concilium Oecumenicum damnavit. Negabant isti Divinitatem Spiritûs S. Damasi verò Decretum fuisse peremptorium & decisivum, ac necessitatem Ecclesijs imposuisse, ut reciperetur, authenticis

(a) August. lib. 5. contra Donat. cap. 25. (b) Apud Euseb. lib. 7. cap. 5. (c) Schelstr. in antiquit. illustrata p. 2. dissert. I. cap. 5. a. 5. (d) Alex. Natal. ad seculum 3. Dissert. 12.

thenticis Documentis probari potest, ac insuper testimonio Ecclesiæ Gallicanæ. Theodoretus hæc habet: (a) *Damasus simul ut exortam hanc hæresin accepit, non Apollinarem solum, verum etiam Timotheum ejus discipulum abdicavit, quam rem etiam Episcopis Orientalibus significavit.* Damasus ipse in epist. ad Episcopos Orientis: (b) *Sciatis velim, Fratres, nos Timotheum ipsum cum impio ejus dogmate jam pridem abdicasse, & ob eam causam credimus, impias ejus reliquias nihil in posterum momenti habituras. Jam enim semel formulam fidei edidimus &c.* Et post pauca: *Quid est, quod abdicatorem Timothei à me rursus requiratis, qui etiam hic judicio Sedis Apostolica abdicatus est unà cum Magistro suo Apollinari? quod si alios quosdam ad suam perducatur sententiam, sciant illi, se cum illo unà perituros, ut qui animum induxerint Ecclesiæ Canonis repugnare.* Nota illa Damasi verba: *Jam pridem impium ejus dogma abdicavimus, quam ob causam credimus, ejus reliquias nihil in posterum momenti habituras.* Quæ causalis supponit omninò, sententias Pontificis Romani in causis fidei esse ultimas & irreformabiles, alioquin quæ esset consequentia? *Damnāvimus dogma Apollinaris, ergo illud dogma nihil amplius momenti habebit?* Imò habebit, quia damnatio Pontificis revocari potest, & errori subjecta, nec certam fidem facit, nisi ab Ecclesia recipiatur; non ergo sufficit à Damaso damnatam esse. Sed & illa verba: *Sciant, se cum Apollinari unà perituros, &c.* eandem Infallibilitatem ostendunt. Ipsi Galliæ Episcopi ex hoc Damasi Decreto Pontificiam Infallibilitatem recentissimè agnoverunt, & Papæ Decreta divinà ac summà per universam Ecclesiam auctoritate niti professi sunt. Sic enim ad Innocentium X. anno 1653. scribunt: *Perseptum enim habebat (Zosimus videl. PP.) non solum ex Christi pollicitatione, sed etiam ex actis priorum Pontificum, & ex anathematis adversus Apollinarem & Macedonium nondum ab ulla Oecumenica Synodo damnatos à Damaso paulo antè jactis, judicium pro sancienda Regula fidei à Summis Pontificibus lata, divinà eque ac summà per universam Ecclesiam auctoritate niti, cui Christiani omnes ex officio ipsius etiam mentis obsequium prestare teneantur. Nèq; obstat, post Damasi definitionem in Concilio Constantinopolitano eandem Pneumatomachorum causam fuisse agitatam, damnatamque; nèque enim id factum, quod sententia Pontificis incertæ fidei esset, ac retractari posset, sed quia hæretici eadem temeritate, quâ Spiritui Sancto sacræque Scripturæ, etiam Pontificum judicio*

C c oblu-

(a) Theodoret. lib. 5. cap. 10. (b) Theodoretus ibidem,

obluſtabantur, & quid mirum, qui DEO & Scripturæ non crede-
bant, non credidiſſe Pontifici? num idem errare ſcriptura poteſt,
quia hæretici ſcripturæ non credunt? Ut ergo eorum contumacia
tot Patrum doctrinâ & pietate florentium teſtimonijs, ac inſuper
argumentis, quæ ab illis in medium proferebantur, vinceretur,
permiſit Papa, eandem cauſam in plenario Concilio agitari, cujus
auctoritas licet non ſit major Pontificiâ in *decernendo*, ac *decidendo*, eſt
tamen major in *docendo* & *inſtruendo*, ob præclaram ſcientiam, facun-
diam, ac Zelum Episcoporum, qui Concilio interſunt. Sicut ergo
cùm Chriſtus Apoſtoliſ dixit: *Paraclitus autem Spiritus, quem Pater
mittet in nomine meo, ille docebit vos omnia, & ſuggeret vobis omnia, quacumque
dixero* (Græcè εἰπὼν, hoc eſt, dixi, prout etiam Arabicus & Syrus
habet) *vobis*; non idem ſequitur, Spiritum Sanctum majoris eſſe au-
toritatis, quàm Chriſtum, aut poſſe corrigere, quæ à Chriſto
diſta ſunt; ſed tantùm, Spiritûs Sancti partes eſſe, inſinuare, ex-
plicare, & credentium animos ſuaviter, fortiterque diſponere, ut
credant, quæ à Chriſto diſta ſunt; ita Concilij partes ſunt, non
immutare Pontificum Decreta ad fidem pertinentia, ſed ſolum
explicare, & fidelium animos doctrinâ, eloquentiâque, quæ in
Concilijſ abundant, permovere. Et hoc modo intelligendus eſt
etiam S. Auguſtinus, quando, præcipuè in cauſa S. Cypriani, Con-
cilium Univerſale toties commendat. Verbo, Papa eſt ſupra Con-
cilium in *decernendo*, Concilium ſupra Papam in *docendo*, ſi non ſem-
per, at ſæpè; quemadmodum major poteſt eſſe in Senatoribus &
Conſultoribus doctrina, jurisque peritia; at penès Judicem major,
imò unica poteſtas judicandi, litèmq; finiendi. Et illud quòque
obſervatione dignum, quod S. Hieronymus notat, videl. in Syno-
do Nicæna, quæ anno 325. celebrata eſt, nullam fieri expreſſam
mentionem errorum Origenis, Valentini, Marcionis, Cataphryga-
rum, aut Manichæi, (a) quos certè ante Synodum fuiſſe dubium non eſt. Ex quo
evidenter colligitur, Patres Nicænæ Synodi ſententias Summorum
Pontificum pro indubitatis habuiſſe, alioquin cur eas hæreſes in-
tactas & indemnatas relinquerent, quas ſoli Pontifices damnâſſent
extra Concilium Univerſale? damnatas enim eſſe à Pontificibus,
& idem quòque ab Eccleſia rejeſtas patet tum ex ijs, quæ diximus,

(a) Hieron. epiſt. 65. cap. 1.

tum ex luculento Damasi testimonio, sic enim ad Stephanum Archiepiscopum Carchaginensem, & tria Africæ Concilia scribit: *Scitis, Fratres Charissimi, firmamentum à DEO fixum, & immobile suorum Sacerdotum, id est, omnium Episcoporum Apostolicam Sedem esse constitutam, & verticem Ecclesiarum &c. nam ut nōstis, Synodum sine ejus auctoritate fieri non est Catholicum, neque ulla unquam Concilia rata leguntur, quæ non fuerint ejus fulta auctoritate &c.* Et circa medium: *Cujus Sedis Apostolicæ ante omnia decebat eos (Patres Concilij Ariminensis) expectare Decretum. Quæ tantum abest, ut ab Episcopis improbata fuerint, ut ipsi potius ad eundem Damasum ita scriberent: Notum facimus Vestræ Beatitudini, quod quidam fratres venerabiles Episcopos vobis inconsultis à proprio dejiciunt gradum, cum Vestræ Sedis Episcoporum iudicia & summorum finem negotiorum Patrum decreta omnium cunctam reservare sententiam inquirendi reverentia de DEI rebus, quas omni curâ & sollicitudine observare debemus. Hæc omnia falsa sunt, si Pontifex errare, ejusque sententiæ in materia fidei corrigi possunt; quomodo enim finis negotiorum suorum Pontifici reservatur, si aliud adhuc Ecclesiæ aut Conciliorum examen & iudicium expectandum est? Quomodo Sedi Romanæ Patrum Decreta omnium cunctam reservare sententiam, si post ejus sententiam, quia errare potest, alijs sententijs locus est? Quomodo nulla Concilia rata leguntur, quæ non fuerint Sedis Apostolicæ fulta auctoritate, cum potius Sedis Romanæ iudicia non sint rata ex mente adversariorum, nisi Conciliorum auctoritate fulciantur?*

Anno CCCXC. Emerfit, Jarvámque deposuit hæresis Joviniani. Eam S. Hieronymus acri, flammatoque stylo confixit, crederes non tam scribere, quam tonare; sed dum totus est in extollenda Virginitate, visus est in extrema prolabi, & matrimonium quoque averfari, unde multorum in Hieronymum querelæ, quas ille scriptâ apologiâ delevit. Siricius verò Papa, ubi eam hæresin detexit, coactâ Romæ Synodo continuò damnavit, datisque litteris ad S. Ambrosium, nam Mediolani quoque grassabatur, pro damnata haberi eam voluit. Sic enim scribit: *Nos sanè nuptiarum vota non aspernanter accipimus, sed Virginum nuptias majore honorificentia honoramus. Facto igitur Presbyterio (hoc est Synodo) invenimus, ea doctrina nostræ, hoc est, Christi esse contraria, unde omnium nostrum tam Presbyterorum & Diaconorum, quam totius Cleri una lata fuit sententia, ut Jovinianus, Auxentius,*

Genialis, divinâ sententiâ & nostro iudicio in perpetuum damnati extra Ecclesiam remanerent. Quod custodituram Sanctitatem Vestram non ambigens hæc scripta direxi. Ubi etiam nota, Siricium Pontificem pro eodem habere, Dei & Papæ iudicium. Respondit Ambrosius suo & Mediolanensis Synodi nomine: (a) Recognovimus litteris Sanctitatis Tuae boni Pastoris excubias, qui fideliter commissam Tibi januam servas, & piâ sollicitudine Christi ovile custodis, dignus, quem Domini oves audiant & sequantur.

Anno CCCC. Anastasius Papa Rufinum Origenistarum Coryphæum Romam vocat ad causam dicendam; sed tergiversantem, & comparere renuentem (quippe haud ignorabat, si semel Romæ hæresis notaretur, se toto Orbe Catholico abominationi, & pro hæretico habitum iri) hæresis damnat, & unâ Infallibilitatem Pontificiam egregio testimonio sancit; audi Hieronymum, & postea ipsum Anastasium; Hieronymus ergo hæc de Rufino scribit: (b) *Innocentem te vocas, ad cuius interpretationem (translulerat enim Origenis Periarchon) Roma contremuit? Absentem, qui accusatus respondere non audeat, & in tantum Romane Urbis iudicium fugis, ut magis obsidionem Barbaricam, quam pacate Urbis velis sententiam sustinere? Anastasius verò epist. ad Joannem Hierosolymorum Episcopum hæc habet: Absit hæc ab Ecclesia Romana nequaquam Catholica disciplina. Nunquam profectò eveniet, ut aliquâ hoc admittamus ratione, quod iure, meritoque damnamus. Quapropter in toto Orbe Christi DEI diffusa providentia probare dignabitur, accipere nos omnino non posse, quæ Ecclesiam maculent. Mibi certè cura non deerit, Evangelij fidem circa meos custodire populos, partisque populi mei, per quæq; Orbis terrarum spatia diffusa, quantum possum, litteris convenire, ne qua profana Interpretationis origo subrepat. Audis, profiteri Anastasium: Nunquam per Christi providentiam eventurum, sed nec evenire posse, ut Romanus Pontifex recipiat, quæ Ecclesiam maculent. Quid est hoc aliud, quam infallibilem esse?*

Anno circiter CCCCXVI. Innocentius Primus hæresin Pelagianam damnavit extra omne Concilium Oecumenicum, & teste Augustino in signe Infallibilitatis Pontificiæ documentum post se reliquit. Sic enim de Innocentio apud S. Prosperum: (c) *Constituimus, in Pelagium atque Cælestium per venerabilem Episcopum Innocentium de Beatissimi Apostoli Sede prolatam manere sententiam.* Et Gennadius: (d) *Multas*

Cata-

(a) V. Epistolas Rom. Pontificum Tomo I. (b) S. Hieron. apolog. in Rufin. (c) S. Prosper adv. Collator. (d) Gennad. de viris illustr. cap. 43.

Cataphrygas (Innocentius videlicet) & Pelagium ac Cœlestium invenit hereticos, & damnavit eos, & hoc constituit, ut qui natus fuerit de Christiana, rursus nasci debeat per Baptismum, hoc est, baptizari debeat, quod Pelagius damnabat. Idem S. Prosper: Tunc Pelagianorum machina fracta, quando B. memoria Innocentius nefandi erroris capita Apostolico mucrone percussit. S. Augustinus l. 2. contra Pelagium & Cœlestium c. 7. Cœlestius B. Papæ Innocentij non est ausus literis obistere, imò se omnia, quæ Sedes illa damnaret, damnaturum esse promisit. Et lib. 2. cap. 3. contra duas epistolas Pelagianorum: Per Papæ Rescriptum causa Pelagianorum finita est, totòque Orbe post ejus damnationem damnati sunt, ac litteris Innocentij tota de hac re dubitatio sublata est. Et contra Julianum l. 1. c. 4. Puto, eam tibi partem Orbis sufficere debere, in qua primum Apostolorum suorum voluit Dominus martyrio coronare. Cui Ecclesiæ presidentem Beatum Innocentium si audire voluisses, jam tunc periculosam juventutem tuam Pelagianis laqueis exuisses. Nihil enim potuit Vir ille Sanctus Africanis respondere Concilijs, nisi quod antiquitus Apostolica Sedes & Romana cum ceteris tenet perseveranter Ecclesia. Et serm. 2. de verbis Apostoli: Jam enim de hac causa (hæresi videlicet Pelagiana) duo Concilia missa sunt ad Sedem Apostolicam, inde etiam Rescripta venerunt; causa finita est, utinam etiam error finiat? Quomodo dici potest per Rescripta Apostolica causa finita esse, si judicia Romani Pontificis errori subiecta sunt, si examinari debent, si consensu Ecclesiæ, si sententiâ Concilij Oecumenici indigent? an Pelagiani respondere non poterant, nullo modo causam finitam esse, quippe in nullo Oecumenico Concilio damnatam; nam Concilia, quorum Augustinus meminit, fuerunt solum Provincialia? Ipsi denique Gallicanæ Ecclesiæ Antistites litteris ad Innocentium X. datis: Innocentius I. Pelagianam hæresin, inveniunt, damnavit olim ad Episcoporum Africa relationem; sic ad Gallicanorum Episcoporum consultationem hæresin ex adverso Pelagianæ oppositam Innocentius X. auctoritate suâ proscripsit &c. Vides, non solum novum exemplum damnatarum ab Innocentio hæreseon, sed etiam Infallibilitatem Romani Pontificis palàm assertam, quid enim aliud sonant illa Augustini verba: Per Papæ Rescriptum causa Pelagianorum finita est, ac litteris Innocentij tota dubitatio sublata. Et illa: Puto, eam tibi partem Orbis sufficere debere, in qua primus Apostolorum martyrio coronatus est. Et illa: Nil potuit vir ille sanctus (Innocentius) Africanis respondere Concilijs, quam quod antiquitus Apostolica Sedes tenet &c.

Anno CCCCXVIII. Cœlestius Pelagianus, cum pollicitus esset B. Innocentij sententijs acquiescere, postea verò eandem hæresin redoleret, iterum Carthagine in Synodo 214. Patrum damnatus est; sed cum ab hac Synodi Carthaginensis sententia appellasset, Zosimus Pontifex appellationem recepit; causa recipiendæ appellationis, teste Augustino: (a) *Quòd Cœlestius litteris B. Innocentij Papa, quibus de hac re dubitatio tota sublata est, consentire respondit, & propterea Libellus ejus Catholicus dictus est.* Sed cum Romæ Cœlestius recusaret, errores, quâ famâ, quâ proprijs scriptis sibi impositos damnare, Zosimus Papa, & Cœlestio, & hæresi Pelagianæ extremum vulnus inflixit, aded, ut post Zosimi Decretum toto Orbe deleta sit. Audi eorum temporum scriptores, qui & hoc testantur, & Pontificiæ Infallibilitati insigne suffragium præstant. S. Prosper: (b) *Concilio, inquit, apud Carthaginem habito ducentorum decem, & septem Episcoporum ad Pontificem Zosimum Synodalia Decreta perlata sunt, quibus probatis per totum Orbem hæresis Pelagiana damnata est.* Ipse Zosimus Pontifex epistolâ ad Aurelium & Episcopos Carthagine congregatos: (c) *Quamvis Patrum traditio Apostolica Sedis auctoritatem tantam tribuerit, ut de ejus judicio disceptare nullus auderet, idque per Canones semper, regulasque servaverit; tamen cum tantum nobis esset auctoritatis, ut nullus de nostra possit retractare sententia, nihil egimus, quod non ad vestram notitiam nostris ultrò litteris referimus, non quia, quid deberet fieri, nesciremus, aut faceremus aliquid, quod contra utilitatem Ecclesiæ veniens displiceret, sed pariter vobiscum volumus habere tractatum &c.* Nihil poterat pro Infallibilitate clariùs dici, qui enim falli posse Pontificem dicunt, consequenter etiam volunt, de Pontificis judicio disceptari, ejusque sententiam retractari posse; id verò Zosimus negat; & quod Pontifices congregari subindè Concilia permittant, non id necessitatis esse, aut ignorantia, quasi quid deberet fieri nesciat, aut aliquid contra utilitatem Ecclesiæ decernere possit; sed ut fraternæ Charitati consulat. Hæc omnia adversarios manifestè confundunt. Paulinus Diaconus epistolâ ad eundem Zosimum PP. *Beatitudinis Tuae justitiam obsecro, Domine Zosime Papa Venerabilis; nunquam Fides vera turbatur, & maximè in Ecclesia Apostolica. Cui non sufficit ista sententia? Pontificis videlicet Romani) quis hanc tam salubrem, tam amplexabilem, tam*

(a) S. August. ad Bonifac. contra litter. Pelagij lib. 2. cap. 3. (b) S. Prosper. in Chron. (c) V. integram epistolam apud Baron. ad ann. 418. n. 3.

piam respueret alius, nisi qui à fide devius est? Hæc omninò infallibilitatem Pontificiam sonant, alioquin & *fides Cathedra Romana turbari posset, nec esset à fide devius, qui Pontificijs Decretis non acquiesceret, nec sufficeret Romana sententia.* Ipse S. Augustinus l. 2. retractat. c. 50. restatur, postquam Innocentius, & Zosimus Summi Pontifices doctrinam Pelagij ut hæreticam damnarunt, omnes Catholicos eos pro hæreticis habuisse.

Anno CCCCXXX. Nestoriana hæresis palàm erumpere, larvámque deponere cæpit. Et Cyrillus Alexandriae Episcopus ut primum comparentem vidit, gravissimis scriptis confutavit, nec tamen prius Nestorium pro hæretico habere, ejusque Communionem abstinere ausus est, quàm Cœlestini Pontificis sententiam exquireret. Hic verò indictâ Romam Synodo non solùm Nestorium, hæresinque Nestorianam confixit, totòque Orbe proscriptam voluit, verùm etiam Patribus Synodi Oecumenicæ Ephesinæ, quid in hac causa definire eos oporteret, præscripsit, prohibuitque, ne à sententia Romana vellatum unguem abscederent. Quid amplius cupias pro asserenda suprema & infallibili in causis fidei Pontificum auctoritate? si enim falli Pontifex potest, cur asserit Cyrillus, se nullâ aliâ ratione de Nestorio damnando certum reddi posse, quàm ex sententia Pontificis? & quid est aliud, esse infallibilem, quàm esse certum? & si potest errare Pontifex, cur non possit à Concilio corrigi? & si corrigi potest, cur prohibet, ne aliter Concilium judicet, quàm Papa judicavit? Planè tam sunt invicta Infallibilitatis Pontificiæ hæc argumenta, ut desiderari majora non possint. Sed testes audiamus. Cyrillus ergo epistolâ ad Cœlestinum (cujus hoc initium: *Si in rebus usque adeo serijs*) hæc scribit: *At quamvis ita res habeat, non prius tamen illius communionem confidenter deserere ausi fuimus, quàm hac ipsa Pietati Tuæ indicaremus. Digneris proinde, quid hic sentias, declarare, quò liquido nobis constet, communicare nos cum illo oporteat, an verò liberè ei denunciare, neminem cum eo communicare, qui hujusmodi erroneam doctrinam prædicat.* S. Cœlestinus epistolâ ad Nestorium, quæ in Concilio Ephesino summis laudibus excepta est, & quam Evagrius (a) divinam appellat circa finem: *Apertè igitur hanc nostram scias esse sententiam, ut nisi hanc perfidam novitatem intra decimum diem*

(a) Evagr. lib. I. cap. 4. Baron. anno 430.

diem aperta & scripta confessione damnaveris, ab universalis te Ecclesia Catholicae communionem dejectum scias, quam formam nostri iudicij per filium meum Possidonium Diaconum destinavimus, ut agat vice nostra, quatenus statutum nostrum vel tibi, vel universis Fratribus innotescat. Et in Commonitorio (a) suis Legatis ad Concilium Ephesinum dato, quod nuper Stephanus Balluzius edidit: Auctoritatem Sedis Apostolicae custodire debetis, & conventui interesse, ad disceptationem si fuerit ventum, vos de eorum sententijs judicare debetis, non subire examen. Idem Coelestinus epistola ad Synodum Ephesinam datâ: (b) Direximus pro nostra solitudine sanctos Fratres & Consecratos nostros, qui ijs, quae aguntur, intersint, & quae a nobis antea statuta sunt exequantur, quibus praestandum à vestra sanctitate non dubitamus assensum. Et Projectus Coelestini Legatus: Litterarum S. Papae Coelestini Episcopi formam vestra sanctitas consideret, ut ea, quae & dudum ante definire, & nunc in memoriam revocare dignatus est, juxta communis fidei regulam ad finem deduci jubeatis. Et ibidem Firmus Caesareae Cappadociae Episcopus: Apostolica & sancta Sedes Coelestini sanctissimi Episcopi per litteras, quas misit etiam ante de presenti negotio, sententiam, regulamque praescripsit, quam nos quoque secuti formam illam executioni mandavimus, Canonice Apostolicumque iudicium in illum exequentes. Vides, tantum abesse, ut Pontificum sententiae tanquam errori obnoxiae judicari, corrigique à Concilio debeant, ut potius illae norma ac regulae sint, ad quas Concilij Decreta exigi debeant, erratura & abolenda, si illis non respondeant; nec alias esse Concilij partes, quam ut Pontificum sententias jam prius prolatas exequantur, sicut enim Coelestinus, ejusque Legati, imò & Patres Concilij profitentur. Quod si Concilium à Pontificis sententia deflectat, non Pontifex errabit, sed Concilium; nec sententia Pontificis corrigi, sed Concilij debebit, quod tum ex allatis testimonijs constat, tum etiam luculento exemplo, quod in eadem Synodo Ephesina proditum est. Cum enim Juvenalis Episcopus Hierosolymitanus ob celebritatem ejus Urbis contra Caesariensis Episcopi jura Primatum totius Palaestinae affectasset, ac etiam communi totius ferè Synodi suffragio obtinisset, obstitere Legati Apostolicae Sedis, & auctoritate, quae supra Concilium pollebant, Decretum Synodi abolitum voluere, id quod

(a) Commonit. Coelest. apud Balluz. ex M. S. Cod. Colbertino, & conservato in Bibliotheca Vaticana. (b) Habetur in actis Synodi Ephes. p. 2. act. 2.

quod S. Leo Magnus memorat, simulque quantum Pontifex Romanus Concilio præstet, his verbis memoriâ dignis ostendit : (a) *Quoties, inquit, ob incurrentes causas Generalis Congregatio facta fuerit Sacerdotum, difficile est, ut cupiditas improborum non aliquid supra mensuram suam moliat appetere, sicut etiam in Ephesina Synodo Juvenalis Episcopus ad obtinendum Palestine Principatum credidit, se posse sufficere, quod sanctæ memoriæ Cyrillus merito perhorrescens multam poposcit scriptis suis, ut illicitis conatibus nullus præbeatur assensus. Hoc tamen proprium definitionis meæ est, ut quantumlibet numerus Sacerdotum amplior aliquid per quorundam subreptionem decernat, id iustitiæ consideratione cassetur. Iterum sæpè memoratus S. Cælestinus Papa epistolâ ad S. Ephesinam Synodum : Tandem malorum sine gaudentium est, tandem iniquè loquentium os videmus esse obstructum. Hujusc tamen fideliter peractæ rei vos executores ac defensores nobiscum videamus fuisse fidei Sacerdotes. Ubi iterum vides, non alias esse Concilij partes, quam ut exequatur, quæ à Summo Pontifice definita sunt. Unde facilè responderetur Ludovico Dupino interroganti: Si Pontifices infallibiles sunt, quid opus cogi Concilia? Cui respondeo, cogi Concilia, non ut retractent, revocentque jam semel à Pontificibus definita, sed ut exequantur, ut illustrent, ut compellant, utque ab hæreticis objecta, quæ valent eloquentiâ & ingenio, refutent, prout clarissimè in Concilijs Nicæno & Ephesino apparuit, in quibus Christianæ fidei Dogmata præclarissimis argumentis non tantùm definita, sed etiam illustrata & munita sunt. Non ergo convocantur Concilia, ut Pontificum Decreta examinent, vera an falsa sint, sed ut eorum veritatem magis, magisque illustrent; quemadmodum cum sacrarum Scripturarum sententias ad examen vocamus, non id agitur, ut de eorum veritate dubitetur, sed ut eadem veritas, quam illæ complectuntur, omnibus perspecta fiat, omnique argumentorum genere conspicua evadat: nam & qui telescopijs, aliisque instrumentis solem intuetur, non dubitat, an sol existat, luceatque, sed id agit, ut solem existentem & lucentem magis, magisque agnoscat. Et quoties unum, idemque dogma in diversis Concilijs Oecumenicis examinatum, discussumque est? num idèd prioris Concilij dubia fides, & errori obnoxia? sic contra hæresin Arrianam post Nicænam Synodum etiam in Synodis Sardicensi, &*

D d

Ari-

(a) S. Leo epist. 62. Baron. ad ann. 431. n. 103.

Ariminensi actum est. Sic hæresis Nestoriana non solum in Synodo Ephesina, verum etiam in Chalcedonensi & Constantinopolitana iterum, iterumque damnata est; & de una, eademque fidei veritate quam multi Prophetæ vaticinati sunt? num ideo priorum Prophetarum falsa vaticinia, aut dubia, quia alij idem cecinere? Nihil ergo Pontificum auctoritati obstat, quod, quæ ipsi definiuerant, alia Concilia postmodum æquè deciderint, præsertim cum eorum decisiones, nisi Pontificis Romani auctoritas accederet, vanæ irritæque haberentur. Sed quid opus argumentis, quando ex allatis Patrum testimonijs constat, Concilia exequi tantum solita esse Pontificum Decreta, nec illis licuisse aliud pronuntiare, quam Roma præscripsisset? Quæ testimonia sive Dupinus legit, sive non legit, æquè reus est; si enim legit, quantæ pertinaciæ est, agnoscere veritatem, nec tamen admittere? si non legit, quantæ temeritatis scribere, quæ ignoret? Et planè legenti Dupinum palàm est, non aliam ei metam fuisse, quam Maimburgi argumenta (quæ in libello de Privilegijs Ecclesiæ Romanæ recitaverat) exscribere. & Latinitati tradere, nullâ interim veritatis aut curâ, aut noticiâ. Sed hæc ex dicendis adhuc clariora evadent.

VII. Anno CCCCXLIX. Celebrata est Synodus Chalcedonensis, cujus occasione non solum auctoritas Romani Pontificis in damnandis etiam extra Concilium Oecumenicum hæreticis, ac statuendis fidei dogmatibus, verum etiam summa Infallibilitas multiformem enituit, multisque testimonijs & exemplis probata est, ut ex dicendis patebit. S. Leo ad Patres Ephesi in causa Eutychetis congregandos: (a) *Fratres nostros Julianum Episcopum, Renatum Presbyterum, & filium meum Hilarium Diaconum misi, qui vice meâ sancto Conventui interfuit, & communi vobiscum sententiâ, qua Domino sint placitura, constituant. Hoc est, ut primitus pestifero errore damnato etiam de ipsius, qui impudenter erravit, restitutione tractetur, si tamen sensus hæreticos, quibus imperita ejus fuit irrevocata, planè, aperteque propriâ voce & subscriptione damnaverit, quod etiam in Libello, quem ad nos miserat, est professus, spondens per omnia nostram se esse sententiam secuturum. Vides, Leonem jam prædamnâsse extra Concilium hæresin Eutychetis, nec suam jam prius prolatam sententiam Concilij arbitrio aut judicio subicere, sed potiùs & modum, & substantiam*

(a) S. Leo epist. 15.

substantiam, quo procedere debeant, præscribere; num hoc aut Leo faceret, aut Concilium pateretur, si errare Pontifex posset? si infra Concilium esset? nec enim minor majori præscribit, nec is, qui errare non potest, ab eo se doceri, duci & imperari permittit, qui errare potest. Idem S. Leo epistolâ ad Patres Synodi Chalcedonenfis: (a) *Tamen in his Fratribus, qui ab Apostolica sede directi sunt, me Synodo vestra fraternitas existimet præsidere, qui nunc in Vicarijs meis adsum, & jam dudum fidei Catholica prædicatione non desum, ut, qui non potestis ignorare, quid ex antiqua traditione credamus, non possitis dubitare, quid cupiamus. Unde Fratres charissimi, rejectâ penitus audaciâ disputandi contra fidem divinitus inspiratam, vana errantium infidelitas conquiescat, nec liceat defendi, quod non licet credi; tam secundum Evangelicas veritates, secundum Propheticas voces, Apostolicamque doctrinam plenissimè & lucidissimè per litteras, quas ad B. memoriam Flavianum misimus, fuerit declaratum, quæ sit de Sacramento Incarnationis Domini nostri pia & sincera confessio. Si errare Pontifex potest; si Concilio subiectus est, cur non liceat ejus epistolam examini subijcere? cur illi Patres Concilij adstricti sint? quænam ergo sunt notæ Infallibilitatis, si hæ non sunt? & quid amplius præstare Pontifex debet, ut credatur Concilio major, expersque erroris? Dicant adversarij, si quid habent, & si non habent, cedant veritati. Martianus quoque Imperator Oratione ad Concilium habitâ: De cætero autem nemo de nativitate Domini aliud disputare audeat, præter quod Apostolicum prædium trecentorum decem & octo Patrum consonans huic doctrinæ tradidisse noscitur, sicut Sanctissimi Papa Leonis, qui Apostolicum gubernat thronum, ad sanctæ memoriæ Flavianum testantur litteræ. Et Valentinianus Imperator epistolâ ad Theodosium: (b) *Fidem, quam à nostris majoribus traditam accepimus, debemus cum omni devotione defendere, & dignitatem propriæ venerationis B. Apostolo Petro intemeratam conservare, quatenus Beatissimus Romanæ Ecclesiæ Episcopus, cui Principatum super omnes antiquitas contulit, locum habeat, ac facultatem de Fide ac Sacerdotibus judicandi. Hæc enim gratiâ secundum solemnitatem Conciliorum & Constantinopolitanus Episcopus eum per libellos appellavit, propter contentionem, quæ orta est de Fide. Et Galla Placidia ad eundem Theodosium Filium: Hæc itaque gratiâ mansuetudo tuarantis malis resistens veritatem immaculatam fidei Catholice Religionis servari præcipiat, ut secundum formam & definitionem Apostolicæ Sedis in statu Sacerdotij**

D d 2

illa 5

(a) Leo epist. 47. (b) Extat Tomo 1. Conciliorum ante Concil. Chalced.

illaso manente, Flaviano ad Concilij (non Oecumenicum, sed Romanum & nationale Italiae, quod Leo Romam indixerat) & Apostolica Sedis iudicium transmittatur, in qua primus ille, qui coelestes claves dignus fuit accipere, Principatum Episcopatus ordinavit. Vides hic iterum, iudicia in causis fidei Romanae Sedi committi, reservarique, & ad illius praescriptum & normam instituenda esse, quae utique summa est Infallibilitatis nota, cum oporteat regulam & normam erroris expertem esse.

Næque dicas: Summos Pontifices more aliorum Episcoporum sententias quidem ferre in causis fidei, sed non ultimas, nec infallibiles & peremptorias, has enim Concilio reservari.

*Respondeo, allata Patrum testimonia nimis esse clara, ut tam inanibus & ridiculis distinctionibus eludi possint. Si enim Pontificum sententiae in causis Fidei non sunt decretoriae, & definitivae, sed solum doctrinales; cur Patres sub poena anathematis eas recipi toto Orbe terrarum jubent? cur illis adstringunt Concilia, nec permittunt in dubium vocari? cur toties protestantur, non valere Conciliorum Decreta, nisi à Pontificibus confirmata? & quænam est censenda ultima & definitiva sententia, quæ nullam aliam expectat, à qua confirmetur? (quales sunt sententiae Romanorum Pontificum) an quæ aliam expectat, à qua necessariò pendeat, quales sunt omnes Sententiae Conciliorum, ut supra ostendimus? Et denique potestatem Romanorum Pontificum causas fidei decidendi Patres in speciali privilegio fundant Cathedrae Petri; at verò iudicium ferre tantum doctrinale, quòdque examinari, corrigique possit, nec prius certum reddatur, quam Ecclesia illud acceptet, non est speciale Privilegium Sedis Apostolicae, sed cujuslibet Episcopi, imò & privati Doctoris, Theologiae utriusque imbuti. Sed age jam alios quoque testes audiamus. Theodoretus epistolâ ad Renatum Cardinalem: (a) *Hac igitur de causa, inquit, tuam oro sanctitatem, ut persuadeas sanctissimo atque Beatissimo Archiepiscopo Tuo, ut Apostolicâ utatur auctoritate, & precipiat, ad vestrum convolare Concilium. Habet enim Sanctissima illa Sedes omnium per orbem terrarum Ducatum, & Principatum, multis quidem ex causis, præcipue verò, quòd hereticæ labe immunis permansit, & nullus, qui contraria sentit veritati, in illa unquam sedit, sed Apostolicam gratiam integram & immaculatam servavit. Quæ enim**

(a) Theodoret. epist. 116. apud Baronium an. 449. n. 124.

à nobis decernuntur, contenti his erimus, & illis acquiescimus, quæcumque illa fuerint, vestro justo iudicio confisi. Si teste Theodoro Primatus Romana Ecclesia præsertim in eo consistit, quod hæreticâ labe immunis permansit, & nullus in ea sedit, qui contraria sensit veritati; sequitur, ut quemadmodum semper penes Romanam Ecclesiam Primatus stetit & stabit, ita etiam semper Romana Sedes, & immunis fuerit, & immunis futura sit ab omni hæresi & errore; in hac enim Immunitate Primatus Pontificis (qui salvâ fide negari non potest) teste Theodoro consistit; sed hic Primatus est perpetuus, ergo etiam perpetua ea Immunitas. Illud quôque insigniter ostendit, quàm præcipuæ sint partes Romani Pontificis in damnandis hæresibus, multoque supra Concilium; quod cum in Synodo Chalcedonensi omnium Patrum suffragio formula & confessio fidei contra hæreses Eutychetis contexta esset, eamque pertinacissimè Patres defenderent, adeo ut contentâ voce clamarent: (a) *Definitio omnibus placet, hæc Fides Patrum, qui aliter sentit, anathema sit; altera Definitio non sit;* Legati nihilominus Romani Pontificis eam semper respuerunt (quod videlicet non omnino Leonis epistolæ consentanea esset) parati Concilium dissolvere, ac re infectâ Romam reverti: *Si enim, inquebant, non consentit Epistola Apostolica, & Beatissimi Viri Papæ Leonis, jubete nobis rescriptam dari, ut reverentiamur.* Ipsi quôque Concilij Judices: *Ergo addite Definitioni secundum iudicium Sanctissimi Papæ nostri Leonis, duas esse naturas unitas in Christo inconvertibiliter, inseparabiliter & inconfuse.* Assenserunt Patres, aliâque Fidei formulam ex præscripto Leonis ediderunt. Quæro jam, quid aptius & efficacius dici possit pro superioritate Pontificis supra Concilium, proque ejus Infallibilitate? Si Pontifex Concilio subiectus est, cur imperat, non obsequitur? cur cogit? cur præscribit? & si non patitur, Patres Concilij aliter in rebus fidei loqui aut scribere, quàm ipse loquatur & scribat; quantò minùs pateretur, aliter sentire, aliter credere? Denique S. Gelasius Pp. opusc. de anathemate: *Cognoscant igitur illud (Concilium videlicet Chalcedonense) secundum Scripturas sanctas, traditionemque Conciliorum pro fide communi & veritate Catholica, & Apostolica, pro qua hanc fieri formam Sedes Apostolica delegavit, factamque firmavit, à tota Ecclesia indubitanter admitti; alia autem, quæ Sedes Apostolica nullatenus delegavit, mox à vicarijs Sedis Apostolica*

Dd 3

(a) Acta Conc. Chalced. act. 5.

lica contradicta manifestum. Quid clarius dici poterat? Nihil videlicet in Concilijs etiam Oecumenicis definita valere, nisi à Sede Apostolica prius præscripta fuerint, & postea confirmata.

Obijcies I. Sophronius (a) ex S. Gregorio narrat, Leonem cum epistolam dogmaticam contra Eutycheten, & Nestorium scripserit, eam Apostolorum tumulo cum his verbis imposuisse: *Si quid ut homo, vel minus caute posui, Tu, cui à Domino Salvatore nostro hæc Sedes commissa est, emenda.* Post quatuor verò dies, quos inter preces & vigiliis consumpserat, Apostolum apparuisse ac dixisse: *Legi & emendavi.* Quam cum Leo aperuisset, legissetque, *Apostolicâ manu emendatam invenisse.* Nisi ergo Petrus emendasset, Leo in rebus fidei tradendis errasset; cur ergo non possint alij Pontifices errare, doctrinâ & pietate Leone inferiores, & quorum epistolas non solet Petrus emendare?

Resp. Prius oporteret istarum visionum veritatem ostendi, quam ex illis argumentari; nec enim potest esse certa, & necessaria consequentia ex incertis, dubijsque principijs: & nos certa, non dubia quærimus, nec ex visionibus, sed ex traditione, Patrumque doctrina argumenta petimus; mirumque est S. Leonem nihil de hac Petri emendatione dixisse, quo fidem epistolæ suæ adstrueret; fuissetque operæ pretium, quando videlicet Eutychiani eandem epistolam corruperunt, adeo ut Nestorianismum redolere, multisque in Ecclesia Alexandrina suspecta hæresis videretur; quæ causâ fuit, ut B. Leo (b) datis ad Martianum literis Imperatorem rogaverit, curaret epistolam suam fideliter in Græcam linguam transferri. Sed demus, hanc visionem certam esse; quis nescit potuisse emendari epistolam, non quod errorem aliquem fidei contineret, sed quia tamen mysterium aut non plenè, aut non clarè, aut verbis mysterio imparibus explicabat? nam & domum, & imaginem, & faciem emendamus, integrâ, nec mutatâ substantiâ. Imò hoc ipsum ostendit, quantâ, quamque speciali providentiâ DEUS Pontificio calamo moderetur, ut quantumvis humano aliquo errore tangatur, non permittat tamen, eum in Ecclesiæ perniciem vulgari, sed illum quovis modo emendet, seu miraculo, seu speciali revelatione, qualis & Petri fuit, de quo Christus: *Beatus es*

Si-

(a) Sophron. Prato spir. 147. (b) S. Leo epist. 69. Baron. ad ann. 454.

Simon Barjona, quia caro, & sanguis non revelavit tibi, sed Pater meus, qui in caelis est. Et Caiphæ Summi Sacerdotis, qui licet impiissimus, & in ipso prociuctu flagrantis Deicidij, prophetavit tamen privilegio Pontificatus. *Prophetavit, inquit Evangelista, quia Pontifex erat anni illius.* Si prophetavit Caiphæ, quanto magis prophetabit Innocentius, prophetabit Alexander, ubi non de occidendo DEO, sed fide stabilienda agitur?

Objicitur II. Epistola Dogmatica S. Leonis à multis impugnata est, nec prius admittitur, quam post longum examen; id enim S. Leo testatur epistolâ ad Theodoretum: (a) *Gloriamur, inquit, in Domino, qui nullum nos in nostris Fratibus detrimentum sustinere permisit, sed quæ nostro prius ministerio desinverat, universa Fraternalitatis irretractabili firmavit assensu, ut verè à se prodixisse ostenderet, quod prius à prima Sede firmatum totius Christiani Orbis iudicium recepisset.* Nam ne altarum Sedium consensus assentationis esse videretur, inventi prius sunt, qui de nostris iudicijs ambigerent. Et dum nonnulli à Dissensionis incitati auctore ad contradictionis bella profiliunt, ad majus bonum malum ejus perventum est. Ipsa quoque veritas clarius enitescit, dum, quæ fides prius docuerat, postea examinatio confirmat. Multum denique Sacerdotalis officij merium splendet, ubi sic summorum servatur auctoritas, ut in nullo inferiorum putetur imminuta libertas. Si ergo doctrina Leonis, quam in Dogmatica sua epistola expresserat, in dubium & ad examen vocata est, sequitur, quòd non crediderint Patres, Leonem errare non posse; quis enim rem certam examinet? Sic etiam Eusebius Mediolanensis Episcopus coactâ Synodo eandem epistolam ad normam Traditionis exegit; sic enim ad Leonem scribit: *Recitatâ epistolâ, quam ad Orientem Sanctitas vestra transmiserat, claruit, eam Prophetarum assertionibus, Evangelicis auctoritatibus, Apostolica doctrina testimonijs, omnibusque sensibus convenire, quos Beatus Ambrosius suis libris inseruit.* Ex his Alexander Natalis concludit, (b) summi quidem Pontificis partes esse: *Ut causas fidei ad Synodum referat, ut formam edendæ Definitionis in causa fidei concipiat, ut in fide, & pace Ecclesiarum constituenda à sacris scripturis, à Canonibus, à traditione majorum nullo pacto discedat; quod, utrum ita se habeat, expendere partes Concilij erunt, & ita non prius Decreta Pontificum rata & certa esse, quam à Concilio confirmentur.*

Resp.

(a) S. Leo epist. 65. (b) Alex Natal. ad Seculum V. Dissert. 12.

Resp. Hæc Obiectio multa complectitur, quæ sigillatim sunt examinanda. *Primò.* Epistola, inquit, Leonis, diu multumque prius examinata est, quam reciperetur. Esto; sed nego, omne examen, omnemque disputationem esse de re incerta, dubiæque. Quanto studio, quantisque disputationibus sacras litteras examinamus, earumque mysteria discutimus, ac innumeris objectionibus exercemus? Num idem incertæ veritatis sunt, & qui illas dictavit Spiritus S. errori obnoxius est? Et Christus Joannis 5. *Scrutamini scripturas, & illa sunt, quæ testimonium perhibent de me.* Num verba & prædicatio Christi dubiæ fidei, quia eorum veritas ad testimonia Prophetarum examinanda erat? Quàm multis, variisque instrumentis Astrologi Solis, Lunæque cursum, & ecclypses examinant, observantque? num idem de Solis existentia, motu, umbræque ambigui sunt? Non ergo sequitur, ut, quidquid examini subicitur, mox sit incertum, & dubiæ fidei; aliqua enim examinamus, quia licet vera, falsis tamen aliunde suggestis admixta sunt; sic aurum igne examinatur, ut à fæcibus purgetur; alia examinamus, quia licet vera, nobis tamen obscura sunt. Utrumque accidit epistolæ Dogmaticæ Leonis; nam ut supra diximus, Eurychiani eam corruperant, & Nestorianismo miscuerant, ne fidem mereretur. Rursus quia Latino idiomate, cujus plerique in Synodo Patres ignari erant, concepta, à quàm plurimis malè intelligebatur, adeo ut Romanis Legatis ei explicandæ sudandum fuerit; quàm primùm verò explicata est, omnium vota promeruit, nullo examine, nullo conflictu consensum morante. Id ita esse patet ex actis Concilij; eum Palestinæ, & Illyrici Episcopi ignorantia linguæ aliqua in epistola Leonis non intelligerent, & idem consensum suspenderent, tandem edocti industriâ Legatorum sic locuti sunt: *Factum est autem nobis certum de epistola missa ab ipsius Beatitudine à sanctissimis Episcopis Paschasino, Lucentio, qui nobis dilucidaverunt, quæ obscuritas linguæ fecerere subnotabat.* Quæro igitur, si linguam Syriacam ignorantem Evangelium Syriacè conscriptum exhiberem, peteremque, ut continuò assensum suum præberet, is verò differret, ignorantiam linguæ causatus; an propterea dicendus esset de Evangelij veritate dubitare? Non ergo epistola Leonis examinata est, ex qua parte Leonis erat, sed ex qua parte aut ab Eurychianis corrupta,

aut

aut à Græcis malè intellecta imperitiâ sermonis; alioquin de illius veritate nullam dubitandi, disputandique rationem fuisse tam certum est, ut nihil certius esse possit; sic enim ipse Leo epist. 45. ad Synodum: *Fratres charissimi, rejectâ penitus audaciâ disputandi non liceat defendi, quod non licet credi, cum secundum Evangelicas auctoritates plenissimè & lucidissimè per litteras, quas ad Flavianum Episcopum misimus, fuerit declaratum, quæ sit de Sacramento Incarnationis pia & sincera confessio.* Et epistolâ 33. ad Pulcheriam Augustam: *Simplex est, & absolutum quod poscunt, ut remoto longarum disputationum labore Cyrilli epistola acquiescat, & epistola mee, quæ ad Flavianum Episcopum est directâ, consentiat, quia & mea, & Sanctorum Patrum concors & una confessio est, quam si quis existimaverit non sequendam, ipse se à compage Catholica Unitatis absindit.* Et actione 1. Concilij Chalcedonenis Lucentius Legatus: *Quoniam Sancta memoria Flaviani fides concordat cum Apostolica Sede, & Patrum traditione, sententiam, quâ illum ab hæreticis constat esse damnatum, in eos retorqueri à sancta Synodo necesse est.* Et actione 2. Cecropius Sebastopolitanus: *Emerferunt, quæ ad Eutychem pertinebant, & super ijs forma data est à sanctissimo Episcopo Romana Urbis, & epistola omnes subscripsimus; Reverendissimi Episcopi clamaverunt: Omnes ista dicimus.* Et actione 4. Sedis Apostolicæ Legatus: *Manifestum est, nec poterit dubitari, unam Fidem Beati Papa Leonis cum trecentorum decem & octo Patrum apud Nicæam concordare, &c.* Ex his aliisque, quæ prolixè in medium adduci possent, clarissimum est, epistolam Leonis hujusmodi fuisse, ut nullus Catholicorum de ejus veritate dubitaverit, præsertim postquam obscuræ quædam sententiæ ob ignorantiam Latinæ linguæ à Romanis Legatis explicatæ sunt. Quòd verò Monachi quidam Eutychiani, adeoque hæretici Leonis epistolæ subscribere noluerint, nihil causæ nostræ officit; nec enim contendimus, Infallibilitatem Pontificis apud hæreticos certam esse, sed apud Catholicos tantum. Imò illi ipsi, qui epistolam Leonis in dubium vocabant, renuebantque illi subscribere, æquè Concilij Decreta in dubium vocabant, æquè adversabantur, æquè cum sacris Concilij Nicæni Canonibus conferri volebant; cum enim Patres sæpè decrevissent, Leonis epistolam recipiendam esse, quique ei subscribere nollet, anathemate feriendum, hæresisque notandum; pergebant tamen oblatrare, adversarique.

E e

est,

est, quia aliqui circa ejus epistolam conflictabantur; æquè infallibilitas Concilij neganda erit, cum istius Decreta ab illis ipsis respuerentur, qui Pontificiam epistolam respuebant, ut videre est torà ferè aetione 4. Et idè hujusmodi concertationes & dubitationes tam S. Leo loco citato in Objectione, quàm Patres Concilij aetione 4. *A spiritu malo contradictionis & hæresis profectas esse dicunt.* Pater ergo hoc Alexandri argumentum quàm multis ex capitibus invalidum & inerme sit. *Secundò.* In præfata Objectione opponitur, epistolam Leonis fuisse collatam ab Eusebio Episcopo Mediolanensi aliisque, cum Sanctorum Patrum testimonijs & doctrina, cumque Decretis Concilij Nicæni, & tunc primùm receptam esse, cum palàm fuit, eam nihil antiquæ doctrinæ adversum complecti; atqui nullâ collatione opus erat, si credebant, Leonem errare non posse.

Resp. Hæc Objection non minùs Concilij Infallibilitatem, quàm Pontificis impugnat, nam & Concilij Chalcedonensis Decreta fuisse cum Decretis Nicænæ Synodi, Sanctorumque Patrum doctrina ab Episcopis collata, & idè recepta, quia doctrinæ Patrum consentanea reperiebantur, innumeris ferè testimonijs ostendi posset; aliqua tantùm libabimus, Episcopi Europæ sic ad Leonem Imperatorem loquuntur: *Chalcedone collectum magnum & Universale Concilium, eò quòd prædicta Concilia (Nicænum videl. Ephesium, & Constantinopolitanum) firmaverit, nihilque commoverit, ne augmentum vel detrimentum fecerit, aut quidquam quæ tunc fuerunt definita commoverit, aut aliquid incongruenter interpretatum sit. Servamus &c.* Vides hic, Decreta Concilij Chalcedonensis cum Decretis aliarum Synodorum fuisse collata, & idè ab Episcopis Europæ recepta, quòd cum Decretis Nicænæ, Constantinopolitanæ & Ephesinæ Synodorum concordarent; an propterea dicendum erit, Decreta Concilij Universalis incertæ fidei esse, nec priùs obligare, quàm à nobis cum sacris Scripturis, Patrumque traditione collata fuerint? Audi etiam Stephanum Episcopum epistolâ ad Leonem Imperatorem, quæ habetur post acta Concilij Chalcedonensis: *Tanti & talis Concilij (Chalcedonensis videl.) amplectere judicium serenissime & Orthodoxe Imperator, tales namque sapuisse comperimus omnes, qui verbo & doctrinâ DEO placuerunt, id est, Beatus Athanasius, sic & Basilius magnus, & Gregorius*

Gregorius Nazianzenus, & Gregorius Nissa, & Joannes Constantinopolitanus, verborum simul & cogitationum pelagus benedictum. En tibi Concilij Chalcedonensis recipiendi rationes, quia videlicet Athanasio, Basilio, aliisque consentit; quid si ergo non consentiret? num ided erraret? num ided arbitrio nostro stabit, Decreta Concilij Universalis cum doctrina Athanasij, aliorumque Patrum conferre, & si cum illa consentire videantur, recipere, sin minus, respuere? Sicut ergo hæc Collatio Decretorum Concilij cum doctrina Patrum nihil nocet Infallibilitati Conciliorum; ita etiam nihil nocet Infallibilitati Pontificum. *Ad quid ergo hæc collatio, si constat, Pontificem falli non posse? cur aurum lydio lapide exploras, si constat, aurum esse?* Respondeo, quia lumen lumini additum majorem lucem & claritatem affert, redditque objectum magis magisque visendum; quoties duas faces accendimus, cum una sufficiat? ipsa fidei mysteria, quoties parabolis, similitudinibus, & argumentis è Philolophia petitis illustrantur, quamvis certa, quamvis indubitata? num ided major Philolophiæ, quàm fidei certitudo? nutriunt hæc fidem, si non pariunt. Deinde Concilia & Pontificum Decreta non solum fidelibus, sed etiam infidelibus & hæreticis scribuntur, istos ut sanent, illos ut confirment; ergo ut etiam hæreticos convincant, rationibus munienda sunt, quas etiam hæretici capiant; tales sunt, quæ à scripturis & Patribus ac Synodis petuntur, olim & ab omnibus receptis. Novit aurifex, quid sit aurum, ignoro ego; mihi ergo, non illi Lydius admovetur. Meritò igitur, cum Eutychiani, sicut omnes æquè hæretici Leonis Papæ epistolam, & Concilij Decreta respuerent, ad scripturas, ad Synodum Nicænam, ad Patres revocabantur; alioquin veris Catholicis nullam fuisse de Leonis epistola rationem dubitandi, adeoque nullam examinandi necessitatem ex dictis certum est, & audiri adhuc possunt acta Chalcedonensis Synodi; nam actione 4. Paschasinus dixit: *Manifestum est, nec poterit dubitari, fidem Beatissimi Papæ Leonis cum trecentorum Patrum concordare &c.* Et S. Leo epist. ad Leonem Imperatorem, quæ habetur post acta Concilij Chalcedonensis: *Licet ea, quæ à Sede Apostolica judicata sunt, sufficerent, insidias tamen hæreticorum etiam hæc, quæ sunt adjecta, reserabunt.* Ubi vides, sufficere quidem in causis fidei Apostolicæ Sedis judicium: Sed tamen convincendis hæreticis Patrum quoque suffragia ad-

mitti. Tertio. Concludit P. Alexander, Pontificum Decreta in causis fidei non prius rata & certa esse, quam à Concilio confirmantur.

Resp. Tam falsa hæc est Conclusio, quam falsa sunt principia, ex quibus illa deducitur, & quæ jam supra confutavimus. Imò tantum abest, ut Decreta Pontificum à Concilio confirmari debeant, ut potius certissima sit regula, & millies à Patribus repetita, videlicet: *Concilia à Pontifice Romano non confirmata nullius valoris esse.* Et id ipsum confirmant, quæ de Concilio Chalcedonensi hæcenus dicta sunt, videl. *Leonem præscripsisse Concilio, quid definiiri, quid non definiiri oporteret; Concilij Decreta alia confirmasse, alia improbasse; in causis Fidei sufficere Pontificis Rom. sententiam.* Quòd si Pontificis Decreta non prius valida & rata sunt, quam à Concilio Oecumenico confirmantur, quid rogo plus habent Decretis cujuslibet Episcopi? & ubi est illud tam à Patribus declamatum Romanæ Sedis privilegium in causis fidei decidendis? Et hæc sufficiant pro Infallibilitate Pontificis ex Chalcedonensi Concilio excerpta.

VIII. Anno CCCCLXXXIII. Prorupit hæresis Petri Cnaphæi, qui non solum Eutychanus hæreticus, sed etiam Apollinarista, atque Sabellianus erat, sicque ob hæresin ex tribus hæresibus conflata meritò Hæresiarcha appellatus est; hunc à Felice III. in Synodo Romana damnatum esse, totaque Ecclesiâ proscriptum, & simul insigne Infallibilitatis Romanæ argumentum editum esse ex sequentibus patebit. Evagrius hæc habet: (a) *Mittuntur à Felice ad Zenonem Imperatorem Vitalis, & Misenus Episcopi, ut ejus auctoritate tum Concilium Chalcedonense firmarent, tum Petrus ut hæreticus Episcopatu pelleretur, tum denique Acacius mitteretur ad ipsum Felicem, rationem de rebus, quas Joannes ei objectasset, redditurus.* Idem Evagrius cap. 20. (b) *Quod quidem Romanum Concilium, quæ sequuntur, de Petro pronunciavit: Petrum hæreticum jam pridem sententiâ sacrae Sedis Apostolicae condemnatum, interdictum Ecclesiâ, & anathemate multatum Ecclesia Romana non recipit.* Et ipsa Synodus Romana: (c) *Successor Præsulum Sedis Apostolicae caput est omnium, Domino ad B. Petrum Apostolum dicente: Tu es Petrus, & super hanc Petram ædificabo Ecclesiam meam; quam vocem sequentes sancti Patres apud Nicæam congregati confirmationem rerum, atque auctoritatem sanctæ Romanæ Ecclesiæ detulerunt, quam utramque usque ad ætatem nostram successiones omnes Christi gratiâ*

(a) Evag. lib. 3. cap. 18. (b) Idem l. 3. c. 20. (c) Inter epistolas Felicis epist. 4.

gratia prestante custodiant. Ut intelligas, quæ de Canone Nicæno Synodus Romana hic memorat, sciendum est, tribus locis de Romani Pontificis Primatu Canones Nicænos loqui, juxta diversas editiones, videlicet canone 6. canone 19. & canone 40. Quamvis enim Rufinus, communisque sententia tantum viginti Canones numeret, gravissimæ tamen rationes sunt, quæ persuadent plures, hoc est usque ad 70. fuisse: *nam* quia acta Concilij Nicæni ab hæreticis Arrianis flammis corrupta sunt, *nam* quia Julius I. epistolâ ad Orientales, quam S. Athanasius citat Apologiâ 2. meminit Canonis 71. ubi de appellationibus ad Romanum Pontificem agitur. S. Hieronymus contra Luciferianos agens de rebaptizatione meminit Canonis 31. 32. 34. 35. 36. S. Augustinus epistolâ 100. Canonis 48. in versione Turriani, & in versione Abrahami Euhelenis canonis 52. & canonis 54. S. Leo PP. Primus epistolâ ad Theodosium 24. ubi agit de Appellatione Flaviani, Canonis 71. Et denique multa apud antiquos scriptores in Nicæna Synodo constituta esse leguntur, quæ modò in vulgatis Canonibus reperire non est; ut ad eò certum sit, multò plura in Synodo Nicæna decreta esse, quàm viginti Canones complectantur. Sed quidquid de hoc sit, sextus saltem Canon Nicænus indubitata fidei est, quantumvis & hunc, prout modò in Tomis Conciliorum legitur, esse corruptum, nec eam sententiam reddere, quam antiqui Patres representant, certum sit; is enim Canon, prout in vulgatis exemplaribus legitur, comparationem tantum instituit quoad Patriarchatum inter Pontificem Romanum & Episcopum Alexandrinum, ut videlicet hic intra terminos sibi à Synodo assignatos, Ægyptum videlicet, Pentapolim, Lybiâque eandem Patriarchalem potestatem exerceat, quam Romanus Pontifex intra suum Patriarchatum, cujus quidem nullos terminos Nicænum Concilium assignat. At verò lapsis retrò temporibus multò plura hic Canon continebat, Primatum videlicet, & judicariam universalem Pontificis potestatem. Bonifacius (a) enim primus epistolâ 9. ad Episcopos Thessaliæ: *Institutio*, inquit, *universalis Ecclesie de Beati Petri sumpsi honore principium, in quo regimen ejus & summa consistit. Nicæna Synodi non aliud præcepta testantur, ad eò ut non aliquid super eum sit ausa constituere.*

E e 3

(a) Obijt anno 423.

stiuere, cum videret nihil supra meritum suum posse conferri; omnia denique huic noverat Domini sermone concessa. Nota, ne quidem Concilium Nicænum, quamvis omnium celeberrimum, quamvis circa Alexandrinum, Antiochenum & Hierosolymitanum Patriarchas multa constituisset, non tamen circa Romanum Pontificem, & quam ob causam? nisi quòd agnosceret, omne Concilium, quantumvis Oecumenicum, infra Pontificem esse? Stephanus V. (a) *An ignoras, inquit, quid in prima Nicæna Synodo presidente ibi Constantino B. Sylvester Papa de non iudicando supremo Throno per Legatos pronuntiavit?* In Concilio Chalcedonenfi actione 16. Paschasinus Episcopus, & Leonis Legatus hæc habet: *Trecentorum decem & octo Patrum canon sextus: Quòd Ecclesia Romana semper habuit Primatum; teneat autem & Ægyptus, ut Episcopus Alexandrinus omnem habeat potestatem &c.* S. Leo IX. epist. 1. ad Michaellem Patriarcham: (b) *Beatissimo & Apostolico Pontifice Sylvestro divinitus decernente, spiritualique ejus Filio Constantino cum universa Synodo approbante ac subscribente, ut Prima Sedes à nemine judicetur.* S. Gelasius I. Tract. adversus Græcos: (c) *Quâ ratione vel consequentiâ alijs Sedibus deferendum est, si prima Beatissimi Petri Sedes antiqua & vetusta reverentia non desertur, per quam omnium Sacerdotum dignitas semper est roborata, atque firmata, trecentorumque decem & octo Patrum invictò & singulari iudicio vetustissimus iudicatus est honor?* Constat ex Patrum testimonijs, multò amplior fuisse Concilij Nicæni de Romano Pontifice sententiam, quam quæ modò in vulgatis Canonibus habetur.

Anno CCCCXCIV. Gelasius Papa in Synodo Romana septuaginta Episcoporum, quinam libri sint Canonici, quinam verò apocryphi (hoc est, aut dubiæ, aut malæ fidei, aut erroribus aspersi) definit, sicque lapidem fundamentalem veræ Religionis ponit; quid enim certi in fide Catholica, si incertum sit, quodnam sit verbum DEI? Claudat Gelasius hoc Decretum de libris Canonicis his verbis supremam auctoritatem indicantibus: *Hæc omnia & his similia non solum repudiata, verum etiam ab omni Romana, Catholica & Apostolica Ecclesia eliminata, atque cum suis auctoribus sub anathematis indissolubili vinculo in æternum constitemur esse damnata.* In eodem Decreto hæc habet Gelasius: *Sancta Romana, Catholica & Apostolica Ecclesia nullis Synodicis constitutis cæteris Ecclesijs pralata est, sed Evangelicâ voce Domini &*

Salva-

(a) Obijt anno 817. (b) Obijt anno 1054. (c) Obijt anno 496.

Salvatoris nostri Primatum obtinuit. Et infra: Eadem Sancta Romana Ecclesia postillas veteris & novi Testamenti etiam has suscipi non prohibet scripturas, videl. Sanctam Synodum Nicenam, trecentorum decem & octo Patrum, sanctam Synodum Constantinopolitanam, sanctamque Synodum Ephesinam. Nota ea verba; etiam has suscipi non prohibet scripturas &c. Quibus manifestum est, Papam esse supra Concilium, nec ullum esse Concilium tam Oecumenicum, tam sanctum, quod ex Pontificia approbatione non pendeat; cujus enim est prohibere, nisi superioris? & quomodo prohiberi possit à Pontifice, quod à Pontificis potestate non pendeat? Prohibebit miles Ducis imperium recipi, Senator Imperatoris?

Anno DXXXIV. Cùm Justinianus Imperator ad Joannem II. Rom. Pontificem splendidam Legationem misisset, rogarétque, ejus Decreto definiri, an salvâ fide Catholicâ admitti hæc propositio posset, videl. *Unus de Trinitate passus est?* Joannes habitâ Romæ Synodo definivit, posse. Quamvis enim Hormisda Papa aliquando eas voces novitatis suspectas, & ab Eutychianis repertas (tacebant enim nomen *Persona*, & tantùm *Unum* dicebant, quod æquè *de Unitate nature* intelligi poterat) veruisset; mutatis tamen personis, submotoque periculo, ad confundendos Nestorianos (qui negabant, unam esse in Christo personam) Joannes Papa definivit, posse eam propositionem admitti. Hâc occasione insigniter quòque Primatus & Infallibilitas Pontificia emicuit; nam in Epistola, quam Justinianus Imperator ad Joannem Pontificem scripsit, hæc habentur: *In præseni, quæ commota sunt, quamvis manifesta & indubitata sint, & secundum Apostolicæ Vestræ Sedis doctrinam ab omnibus semper Sacerdotibus firmiter custodita & prædicata, necessarium tamen duximus, ut ad Vestram Sanctitatem perveniat, nec enim patimur quidquam, quod ad Ecclesiarum statum pertinet, quamvis manifestum & indubitatum sit, quod movetur, ut non etiam Vestra innotescat sanctitati, quæ caput est omnium Ecclesiarum.* Fatetur hic palàm Justinianus: *Quæ ab Apostolica Sede decreta sunt, ab omnibus semper Sacerdotibus firmiter custodita & prædicata esse; quod omninò Infallibilitatem arguit, alioquin quæ causa esset, ut ab omnibus reciperentur, & firmiter custodirentur Pontificum Decreta?* Et infra in eadem epistola: *Omnes Sacerdotes Sanctæ Catholicæ & Apostolicæ Ecclesiæ sequentes Sanctitatem Vestram, & custodientes statum & unitatem DEI Ecclesiarum, quam habent ab Apostolicæ Vestræ Sanctitatis*
Sede,

Sede, nihil penitus immutantes de Ecclesia statu. Joannes verò Papa in Responsoribus ad Justinianum: *ipsum (hoc est Acemeres Eutychianos) minime in nostra Communione recepimus, & ab omni Ecclesia Catholica esse iustum alienos, nisi errore damnato doctrinam nostram quantocius sequerentur. Æquum quippe est, ut qui nostris statutis non præstant obedientiam, Ecclesijs habeantur extorres.* At quomodo æquum, ut qui non obedit Apostolicæ Sedis Decreto, ab Ecclesia habeatur extorris, si errare Sedes Apostolica potest? Nemo enim cæcæ hanc & necessariam obedientiam debet incerto Duci. Quid ergo ex sententia Joannis meriti sunt, qui Innocentij XI. Decretis non tantum non obtemperârunt, sed etiam ejus auctoritati bellum intulere? Idem Justinianus aliâ ad Hormisdam Papam Epistolâ: *Hoc enim credimus esse Catholicum, quod vestro Religioso responso nobis fuerit intimatum.* Credebat utique Justinianus, Papam esse infallibilem; alioquin falsum esset, id esse Catholicum, quod Papa pronuntiat.

Anno DCXLVIII. Theodorus Papa hæresin Monothelitarum, ejusque præcipuos auctores ante omne Oecumenicum Concilium damnat; sic enim Anastasius in vita Theodori: *Sanctissimus Papa Theodorus scripsit Paulo Patriarchæ, sed cum non posset à suo conamine revocare, justè ab Apostolica Sede depositionis Sententiâ percussus est.* Theophanes ad annum 20. Heraclij Imperatoris: *Theodorus plenitudine convocatâ Ecclesiâ (hoc est Synodo Romanâ) ad Sepulchrum verticis Apostolorum accessit, & divino calice expositulato, ex vivifico sanguine in atramentum stillavit, & in propria manu depositionem Pyrrhi fecit.*

Anno DCXLIX. Celebrata est Synodus Romana, in qua Martinus Papa hæresin Monothelitarum damnavit, & insignia quoque Pontificiæ Infallibilitatis exempla prodita sunt. Sic enim epistolâ II. ad Hierosolymitanum & Antiochenum Episcopos Martinus loquitur: *Nos verò, id est, hujus sanctæ Sedis Pontifices ad custodiam domus pervigiles non permisimus eos Fidei thesaurum ferripere, sed ipsos catenis impia & adulterina eorum doctrina constringentes accuratè demonstratione, & examinatione eorum, quæ ab ipsis contra integritatem fidei scripta sunt, tum ipsos, tum ea, quæ impie docuerunt, igne Canonica sententiæ veluti mala Zizania exurentes Synodaliter condemnavimus.* Idem Martinus epistolâ 12. enarrans, quæ sibi acciderant Constantinianâ Basilicâ exeunti, Calliopa (quæ ad eum trucidandum missus fuerat) pro foribus stante

stante : *Cum, inquit, exirem ab Ecclesia, in qua exercitus me cum armis constrinxerat, clara voce dixerunt: anathema habeat, quisquis dixerit vel crediderit, quia Martinus usque ad unum apicem fidem mutavit, aut mutaturus sit.* Hic apertè Ecclesia Romana agnoscit & profiterur, non posse Pontificem fidem mutare, & consequenter infallibilem esse; sunt enim termini æquivalentes, esse *infallibilem*, & esse in vera Fide *inmutabilem*. Et Secretario secundo Synodi Lateranensis Maurus Episcopus Cælenas : *In his quæ moventur, & contra Patrum Orthodoxorum Decreta proponuntur, me non aliter sentire, nisi quomodo sancta vestra Apostolica doctrina & orthodoxa tenet Ecclesia, profiteor.* Agnoscit ergo infallibilem esse doctrinam Apostolicæ Sedis; alioquin quâ conscientiam dicere posset, se credere, quod Papa credit? non esset hoc inniti super baculo arundineo? nec Fidem divinam, sed humanam & fallibilem profiteri, quippe humano ac fallibili iudicio nixam? non est hoc credere, sed opinari, nec supra Petram, sed super arenam ædificare. Si falli potest Papa, ergo & falli potest, qui credit, quod credit Papa; sed vera fides falli non potest. Eodem Secretario 2. Sophronius Stephanum Dorilensem ita alloquitur: *Quantocyus ergo ex sinibus terre ad terminos ejus decambula, donec ad Apostolicam Sedem pervenias, ubi Orthodoxorum dogmatum fundamenta existunt, & non quiescas instantius petens, atque exorans, donec ex Apostolica prudentia, quæ in DEO est, ad victoriam iudicium perducere debeant, & noviter introductorum dogmatum destructionem.* Fierine potest, ut in Sede Romana sint Orthodoxorum dogmatum fundamenta, si Sedes Romana in rebus fidei falli potest? Contra fundamenta fidei ne portæ quidem Inferi possunt prævalere, quomodo error & ignorantia prævalebunt? aut ergo falsum est, quod Sophronius profiteretur, quòdque Synodus tacendo approbat; videl. *In Sede Romana Orthodoxorum dogmatum fundamenta reperiri*; aut falsum est, Papam errare posse, repugnat enim, esse fidei fundamentum, & labi posse.

Anno DCLXXX. Romæ ab Agathone PP. Synodus celebrata est, in qua, sicut & in sequenti Oecumenica, quæ fuit sexta Constantinopolitana, multa Pontificiæ Infallibilitatis argumenta & testimonia prodita sunt, quæ hic breviter libabimus. Agatho igitur epistolâ ad Constantinum & Fratres Imperatores ex Synodo Romana hæc habet: *Cujus, (B. Petri) adnitente presidio hæc Apostolica ejus*

Ecclesia nunquam à via veritatis in qualibet erroris parte destexa est, cujus auctoritatem utpote Apostolorum omnium Principis semper omnis Catholica Ecclesia, & Universales Synodi fideliter amplectentes in cunctis secuta sunt, omnéque venerabiles Patres Apostolicam ejus doctrinam amplexi, per quam & probatissima Ecclesia luminaria claruerunt, & sancti Orthodoxi Doctores venerati sunt, heretici autem falsis criminationibus ac odij infecuti. Et infra: Hæc est vera Fidei regula, quam & in prosperis, & in adversis vivaciter tenuit ac defendit hæc spiritualis mater vestri tranquillissimi Imperij, Apostolica Christi Ecclesia, qua per DEI omnipotentis gratiam à tramite Apostolicæ traditionis nunquam errasse probabitur, nec hereticis novitatibus depravata succubuit. Quid rogo dici poterat, quod magis Pontificiam Infallibilitatem probaret? Fac, me Romæ in ea Synodo largis stipendijs Advocatum fuisse; num poteram aliquid accommodatius & efficacius dicere? Nunquam à via veritatis deflexit, nunquam erravit, nunquam Universales Synodi ab ejus doctrina discessere, nunquam Patres ejus dogmata non sunt amplexi, nunquam à tramite Apostolicæ traditionis secessit. Quid est, esse Infallibilem, si hoc non est?

Dices, Agatho de præterito loquitur, non de futuro; dicit, nunquam errasse, non verò, nunquam erraturos Pontifices; & quid, si addam, Agathonem errasse, quando dixit, Pontifices errare non posse.

Resp. Ratio Agathonis omne tempus, præteritum & futurum complectitur; quod enim nunquam erraverit, rationem hanc affert, quia videl. Petri Confessio à DEO revelata est; quia spirituales oves Ecclesia ternâ commendatione à Domino pascendas suscepit; quia Christus Petro dixit: Ego pro te rogavi, ut non deficiat fides tua. Quæ rationes omne tempus complectuntur; numquid enim pro aliquo tantum tempore Christus Petro oves commendavit, & non semper? & pro aliquo tantum tempore pro Petro rogavit? Quod si Sedes Romana, quando Ethnici Imperatores ferro & flammâ in eam grassabantur, quando Arriana, Pelagiana, Nestoriana, Eutychiana hæreses impietate & potentiâ armatæ eam impellebant; quando inquam tot erant errandi causæ, nunquam tamen erravit; quis credat, erraturam, quando errandi causæ cessârunt? Stetit, cum quateretur, non stabit, cum quies est? non cessit adversis ventis, cedit, aut mergetur secundis? & cum lubricum & glaciem calcarer, erecta tamen

tamen & immota processit, nutabit nunc, cadetque plano & flo-
 rente itinere? Millies ergo cecidisset, si cadere posset; nunc autem
 idè non cecidit, quia non potuit, sustinente videlicet Christo:
Et innixa super dilectum. Quanquam nec argumentis opus est, cum
 ipse Agatho objectioni occurrat, & Sedem Romanam non tantum
 nunquam errasse, sed ne quidem errare posse aperte dicat; sic enim
 pergit: *Sed ut ab exordio Fidei Christianæ percepit ab auctoribus suis, Apostolo-
 rum Christi Principibus, illibata finetenus permanet secundum ipsius Domini
 Salvatoris divinam pollicitationem: Ego autem pro te rogavi, ut non deficiat fides
 tua.* Nota ea verba, quæ omnem cavillationem præcidunt, videl.
Illibata finetenus permanet. Nèque hæc solius sunt Agathonis verba,
 sed totius sextæ Synodi, quæ Agathonis epistolam instar oraculi
 habuit, ut videre est in actis ejusdem Synodi. Idem Agatho in
 epistola Synodali ad Patres Oecumenicæ Constantinopolitanæ, Le-
 gatos se quidem mittere, qui Synodo universali assistant, ita ta-
 men, ut nullo modo permittat, quæ ab ipso Agathone definita
 erant, in dubium aut disputationem vocari, multò minùs inverti;
 quod quid aliud est dicere, quàm Pontificem in rebus fidei deci-
 dendis & infallibilem esse (cum ne quidem in Concilio Universali
 disputari de ijs debeat, quæ semel ipse deciderit) & omni Concilio
 superiorem, cum Concilio imperet, præscribaturque, quid credere
 debeat? Sed audi ipsum Agathonem in Epistola suis ad Concilium
 Legatis data: *Personas autem de nostræ humilitatis Ordine prævidimus diri-
 gere, quæ omnium nostrum suggestionem, in qua & Apostolica nostræ fidei confes-
 sionem prælibavimus, offerre debeant; non tanquam de incertis contendere, sed ut
 certa atque immutabilia compendiosè definitione proferre.* Et iterum: (a)
*Portitoribus testimonia aliquorum Sanctorum Patrum, quos hæc Apostolica Christi
 Ecclesia suscipit, cum eorum libris tradidimus, ut ex ijs dumtaxat satisfacere stu-
 deant. Licentiam proinde eis, sive auctoritatem dedimus apud tranquillissimum
 Vestrum Imperium simpliciter satisfaciendæ, in quantum eis dumtaxat injunctum
 est, ut nihil profectò præsumant augere, nihil minuere, sed traditionem hujus Apo-
 stolicæ Sedis, ut à Prædecessoribus Apostolicis Pontificibus instituta est, sincerè enar-
 rare. Vides hinc iterum, Pontificem Concilio præscribere, quid
 credere, quid definire debeat, aut non debeat; imò prohibere, ne
 ijs, quæ ipse definierat, addatur aliquid, aut minuatur.* Quid hoc est
 aliud,

F f 2

(a) V. Baron. ad ann. 681. n. 21.

aliud, quàm Papam esse infallibilem? nam si falli, si errare potest, cur non possit corrigi & emendari, ejusque doctrinæ addi aliquid, detrahique?

Anno DCLXXXVII. Constantinopoli celebrata est Synodus quini sexta (sic dicta, quòd Canones in quinta & sexta Synodo omifos suppleverit) in qua centum & tres Canones sanciti, sed quam plures contra Ecclesiæ antiquam disciplinam, adeò ut Romani Pontifices nunquam eam comprobare voluerint. Nihil à Græcis Imperatoribus actum non est, ut Pontificis consensum impetrarent, sed irritò semper, & inani conatu. Audi Anastasium in Sergio: *Compellebatur autem & ipse Sergius subscribere, sed nullatenus acquievit, pro eo quod quadam capitula extra ritum Ecclesiasticum fuerant in eo adnexa, qua & quasi Synodaliter definita & in sex tomis conscripta à tribus Patriarchis, hoc est, Alexandrino, Constantinopolitano, & Antiocheno subscripta, manique Imperiali firmata in hac Romana urbe ad confirmandum vel in superiori loco subscribendum Sergio Pontifici utpote Capiti omnium Sacerdotum direxit, qui Beatissimus Pontifex penitus eidem Justiniano Augusto non acquievit, nec eosdem tomos suscipere, vel lectione pandere passus est, porro eos ut invalidos respuit, atque abiecit, &c.* Mortuo Sergio idem Justinianus Joannem Pontificem, missà legatione enixè ardentèrque, sed frustrà pro Confirmatione rogavit. Repetitæ preces apud Constantinum Pontificem, imò is propterea Constantinopolim accersitus, sed æquè frustrà, nullòque successu. Jam quæro, quid causæ fuerit, ut tanto studio ac tories repetitis vicibus consensus Romani Pontificis peteretur, cum jam quatuor Patriarcharum præcessisset, isque sufficere videri posset; nisi quòd scirent Græci, quod Romanus Pontifex probavisset, à toto Orbe probatum iri: quod improbasset, irritum & inane futurum? ut planè ea Synodus irrita fuit, ac communi Ecclesiæ voto *erratica* est appellata.

Anno DCCXXVI. Gregorius II. Iconoclastarum hæresin anathemate primus configit, celebratâ Romæ Synodo. Audi Zonaram: *Gregorius, qui tunc Romæ Ecclesiam gubernabat, repudiatâ societate Præsidis novæ Romæ Leonis scilicet Imperatoris, nec non eorum, qui illum sequebantur, Synodico anathemate perstrinxit.*

Anno DCCLXXIII. Teste Anastasio Gregorius III. collectâ Romæ Synodo 93. Episcoporum decrevit: *Ut si quis deinceps antiqua consuetudine*

nis & Apostolica Ecclesiæ fidelem usum contemnens adversus eandem venerationem sacrarum Imaginum depositor atque destructor, & prophanator, vel blasphemus extiterit, sit extorris à corpore & sanguine Domini nostri JESU Christi, vel totius Ecclesiæ unitate atque compage. Idem anathema repetitum est contra Iconoclastas à Stephano Papa IV. anno 768. in Synodo Romana.

Anno DCCLXXXVI. Celebrata est pro sacrarum Imaginum cultu secunda Oecumenica Synodus Nicæna, in qua egregia iterum & invicta testimonia pro suprema Pontificis Romani auctoritate & infallibilitate: nam Hadrianus I. Pontifex maximus missis ad Imperatorem Constantinum, sacrâque Synodum Legatis, additisque litteris, *primò* negat ullum dubitandi locum amplius superesse, postquam cultus sacrarum Imaginum à Pontifice Romano definitus, receptusque sit. *secundò*, modum legesque Concilio præscribit, quas in definienda hac causa fidei necessariò observare debeat. *Tertiò* vetat, ne ab ijs, quæ Romani Pontifices olim decreverant, removeri se patiantur. *Quarò*. Primarij Concilij Patres, imò tota Synodus tanquam de re necessaria interrogantur, velintne epistolam dogmaticam Hadriani recipere, an secùs? *Quintò*. Legatis præcipitur, ut si Synodus parere & acquiescere nolit Romani Pontificis sententiæ, continuò Romam revertantur, nec Synodo assistant. Amabò quid amplius velis, quo constet Pontificem esse Synodo superiorem, & posse ante omnem Synodi sententiam causas fidei definire, nec à Synodo pendere, sed hanc potiùs à Romano Pontifice? sed audi ipsa Synodi acta; Hadrianus in epistola ad Augustos: *Vos autem maximè in traditione orthodoxæ fidei Ecclesiæ B. Petri, & Pauli Principum Apostolorum acquiescetis, eamque amplectemini, quemadmodum à superioribus Imperatoribus factum est, qui Vicarium ejus ex toto corde dilexerunt.* Et infra: *Hi siquidem Principes Apostolorum sunt, qui Catholicam Orthodoxam fidem auspiciati servandam præceperunt, omnibus scilicet, qui in sedes eorum successuri erant, & in fide eorum usque ad consummationem sæculi permansuri.* Nota hæc ultima verba, quibus aperte infallibilitas Pontificia palàm fit; si enim contra veram fidem docere aliquid possent, planè non permanerent usque ad consummationem sæculi in Petri fide. Et infra præscribens quid fieri, quid omitti à Synodo debeat: *Si verò impossibile est, ipsas sacras Imagines sine Synodi actione in pristino erigere ac confirmare statu; sicut in vestris fertur imperialibus*

jussibus; imprimis pseudosyllogus ille, qui sine Apostolica Sede enormiter, nequiter, irrationabiliter contra Sanctorum Patrum traditionem de sacris Imaginibus actus est, anathematizetur presentibus missis nostris; & tunc sicut antiquitus mos extitit, jurejurando vestra piissima ac tranquillissima potestas, una cum Domina Augusta seu ejusdem Regie Urbis Patriarcha, nec non & cuncto senatu corporale tribuentes sacramentum verbum Communionium, sicut antiquitus nobis dirigere vestra dignetur sacra Imperialis potestas, quod non est apud vos partis cuiuslibet favor, aut defensio, sed aequalitatem utrisque partibus conservabit, nullatenus necessitatem facientes ijs, qui à nobis mittuntur, sed omni honore eos habebitis. Et siquidem utrique convenerint, ecce bene! sin autem minime convenerint, cum omni humanitate ad nos dirigere satagetis. Vides, nolle summum Pontificem Concilij Decretis adstringi, sed potius Concilium adstringere, ut obtemperet sententiæ à Pontifice Romano latae, quod nisi faciat, Legatos suos re infecta domum remitti. Non dicit Hadrianus: Legati mei Concilio obtemperent, sed e contra: Concilium Legatis meis obtemperet, & nisi faciat, domum redeant. Judicium nunc feras licet, major sit Pontificis, an Concilij auctoritas, isto parente, illo imperante. Idem Hadrianus in epistola ad Tharassium Patriarcham: Cujus (hoc est B. Petri) etiam sedes per totum Terrarum orbem Primatum obtinens lucet, omniumque Ecclesiarum DEI caput existit, cui etiam velim Beata Vestra sanctitas ex sincera mente & toto corde agglutinetur, utpotè, quæ sit reverè rectè sentiens, & pietatis incorruptæ conservatrix. Hoc sacrificium primum DEO omnipotentis exhibeatur. Vestraque Beatitudo piissimos nostros Imperatores supplicibus verbis admonebit, ut Ecclesia nostra vestigia sequentes, & servantes traditionem hujus sanctissima nostra Romanae Ecclesiae &c. Postèrne Hadrianus tam intrepidè asserere, Romanam sedem esse incorruptam Conservatricem verae fidei, si corrumpi, si fidem dissipare possit? Posset tam præfidenter hortari Imperatores, ut Romanae doctrinae agglutinentur, ut ejus vestigijs insistant, si ducere in errorem possunt?

Actione secundà ejusdem Oecumenicæ Synodi Legati Apostolici primum Tharassium Patriarcham, postèa totam Sacram Synodum his verbis interrogant: Dicat nobis sacra Synodus, num recipiat sanctissimi Papæ Veteris Romæ litteras, an secus? sancta Synodus respondit: sequimur, recipimus, approbamus. Quod si Synodus respondisset: Non sequimur, non recipimus, non approbamus: quid aliud Legati dicturi essent,

essent, quàm quod olim in Concilio Chalcedonensi actione, dixere, videlicet: *Si non consentium epistola Apostolica Beatissimi Pape Leonis, jubete nobis rescriptam dari, ut revertamur.* Et planè Hadriani Legati, ut supra vidimus, in mandatis habebant, ut nisi Synodus Hadriani Decretis inhaereret, continuò Constantinopoli excederent, sicque Concilium dissolverent. Actione 6. Patres Conciliabulum Constantinopolitanum, quod Iconoclastæ pro septima Synodo venditabant, hâc ratione improbant: *Quia nullum habuit Cooperarium, Romanum Papam, neque illius Sacerdotes, neque per Vicarios, neque per Provinciales Litteras, quemadmodum fieri in Synodis debet.* Nota confirmationem Romani Pontificis necessariam esse Synodis Oecumenicis, & esse non tantum meræ convenientiæ, sed debiti.

Anno DCCCLXIX. Cœpta est celebrari Constantinopoli octava Oecumenica Synodus auctoritate Hadriani II. Papæ, in qua præclara omninò argumenta Auctoritatis, & Infallibilitatis Pontificiæ producta sunt; imò in ea expressis, conceptisque verbis definitum est, Papam à Concilio Oecumenico judicari non posse, sicque Papam Concilio non subjacere. Cùm Photius verus, non fabulosus Græciæ Phaëton, ausus esset sententiam & diras in Pontificem pronuntiare, coactà in Regia urbe Synodo; necessarium, nedum oportunum fuit, supremam Pontificis auctoritatem in Synodo Oecumenica universali Decreto sancire. Audi ergo, quàm multa & irrefragabilia in hac Synodo pro Romano Pontifice dicta sint. Nam *Primò* negant Legati, nec Concilium dissentit; se umquam (quantò minùs Romanum Pontificem) Concilij judicio subjectos fuisse. Cùm enim rogarentur Legati Sedis Apostolicæ, mandatum exhibere Pontificis Hadriani, respondent: *Hoc nos non invenimus in Universali Synodo factum, ut Vicarij senioris Romæ à quolibet perpendantur, utrum talem habeant existimationem.* *Secundò* Actione 1. Hadrianus Pontifex Concilio imperat, præscribitque, quid fieri oporteat, & insuper libellum Patribus legendum proponit, cui omnes subscribere teneantur. Audi Hadrianum in epistola ad Basilium Augustum data, & in Synodo omnium approbatione perlecta: *Volumus, inquit, numerosum Concilium Constantinopoli celebrare, cui nostri missi Præsidentes, & culpæ, Personarumque differentias liquido cognoscetes, juxta quod in mandatis acceperunt.* In quo sacro

Cæteris

Cætu execranda vanitatis Concilij, quod adversus hanc sedem actum est, cuncta de-
cernimus exemplaria igne cremari, nec superesse apud quemlibet vel unum jota,
nisi quis totius Clericatus, imò totius nominis Christiani anathemate percussus ca-
rere voluerit. Et paulò post recitatur libellus Hadriani, cui omnes sub-
scribere tenentur, qui sic habet. *Anathematizamus omnes hereses simul
sum Iconomachus. Anathematizamus etiam Photium, donec Sedis Apostolica
sanctionibus inobediens perseverans ejus sententiam tam de se, quam de Patriarcha
nostro Ignatio spreverit, & Conciliabuli acta, quod se auctore contra Sedis Apo-
stolica voluntatem congregatum est, anathematizare distulerit. Sequimur autem
sanctam synodum, & amplectimur, quam Beata recordationis Papa Nicolaus,
cui & ipse coangelice Papa Hadriane subscripsisti, simul & quam tu ipse egisti, &
omnia, qua in eis statuta sunt secundum decreti vestri moderationem venerabiliter
conservabimus, recipientes, quos recipiunt, & damnantes, qui in illis damnati
sunt. Sancta Synodus dixit: Omnibus placet libellus à sancta Romana
Ecclesia expositus. Et tertia Epistola Hadriani ad synodum: Ro-
manorum Pontificem de omnium Ecclesiarum Prasulibus judicasse legimus, de eo
verò quemquam judicasse non legimus. Licet enim Honorio ab Orientalibus post
mortem anathema dictum sit, sciendum tamen, quia fuerit de heresi accusatus,
propter quam solum licitum est minoribus majorum suorum motibus resistere;
quamvis & ibi nec Patriarcharum, nec ceterorum Antistitum cupiam de eo quan-
libet fas fuerit sententiam proferre, nisi ejusdem primæ Sedis Pontificis consensu
precessisset.*

Actiōne 4. & 10. recitatae sunt epistolæ Nicolai I. Pontificis,
summissæque laudibus celebratae. Hic verò Nicolaus epistolâ ad
Michaelem Imperatorem: *Non ergo dicatis vos in causa pietatis Ecclesia
Romana non egisse, qua collecta Concilia sua auctoritate firmat, & sua moder-
atione custodit. Unde quædam eorum, quia consensum Romani Pontificis non ha-
buerunt, valetudinem perdiderunt. Et in eadem epistola §. sed his tan-
dem: Patet profectò Sedis Apostolica, cujus auctoritate major non est, judicium
à nemine fore retractandum, neque cuiquam de ejus liceat judicare judicio.
Idem Nicolaus in Romana Synodo: Si quis dogmata, mandata, inter-
dicta, sanctiones vel decreta pro Catholica fide, pro Ecclesiastica disciplina à Sedis
Apostolica Prasule salubriter promulgata contempserit, anathema sit. Idem
Nicolaus in libello paulò, ante citato, & cui nisi subscripsisset,
nemo ab Hadriano ad Concilium admittebatur, quisque propterea
in Canonem à sacra Synodo admissus est. Postquam Nicolaus
Primum*

Primatum Summi Pontificis multis ostendisset, tandem subdit: *Tu es Petrus, & super hanc Petram aedificabo Ecclesiam meam. Haec quae dicta sunt, rerum probantur effectu, quia in Sede Apostolica est immaculata semper Catholica reservata Religio, & sancta celebrata doctrina.* Haec verba infallibilitatem Pontificiam omnino convincunt, si enim Pontifex Romanus aliquando ex cathedra haeresin docuit, falsum est, in *Sede Apostolica immaculatam semper reservatam fuisse catholicam Religionem.* Idem Nicolaus epistolâ 8. ad Michaëlem Imperatorem: *Nulla regula, nulla consuetudo demonstrat Sedis Apostolicae semel prolatam sententiam ipsâ non annuente posse mutari.* Ergo infallibilis est, si enim falli posset, mutari posset, corrigique. Sed omnium apertissime Papam omni Concilio superiore esse, & consequenter infallibilem, definitum est in Canone 21. (in alijs editionibus est 13.) ejusdem octavæ Oecumenicæ Synodi, ubi hæc leguntur: *Porro si Synodus Universalis fuerit congregata, & facta fuerit etiam de sancta Romana Ecclesia quadam ambiguitas & controversia, oportet venerabiliter, & cum convenienti reverentia sciscitari, & solutionem accipere, aut proficere, aut profectum facere (alia verio habet, licebit eum decenti reverentiâ de proposita quæstione cuncta percunctari, responsûmque admittere, vel utilitatem admittere vel dare) non tamen audacter sententiam dicere contra Summos Senioris Romæ Pontifices.* Hic apertis, clarisque verbis Patres testantur, ne quidem Concilio Universali fas esse, sententiam in Romanum Pontificem dicere, & consequenter hunc Concilio non subesse, ergo nec errare posse, alioquin si errare posset, à Concilio corrigendus, & huic subjectus foret.

Dices, Concilio tantum prohiberi, ne audacter contra Pontifices sententiam ferat. R. Frivola & ridenda cavillatio! Concilium distinguit inter *sciscitationem & sententiam*, istam contra Romanum Pontificem non probat, illam admittit; atqui si tantum intelligatur audacia prohiberi, quis non videt non tantum audacem sententiam, sed etiam audacem interpellationem vetandam esse? nam audacia, sive interrogas, sive pronuntias, æquè damnanda est. Deinde: nullum hoc esset Romani Pontificis privilegium; nec enim solus Romanus Pontifex, sed nec Episcopus, nec Clericus, nec laicus, imò nec latro, nec parricida, temerè & inconsultè damnandus est; quid ergo plus Pontifici tribuitur, quàm Clerico, quàm Laico, quàm Latroni, quàm Parricidæ? Gg Anno

Anno ML. Leo Nonus in Synodo Provinciali Romanâ Berengarij hæresin damnat, sic enim Landfrancus scribit: *Tempore S. Leonis Papa delata est hæresis tua (Berengarium alloquitur) ad Apostolicam Sedem, qui cum Synodo præsideret promulgata est in te damnationis sententia, privans te Communionem sanctæ Ecclesiæ &c.* Eadem hæresis in Concilio quoque Vercelleni præsentem eodem Leone iterum damnata est, Sed cum Berengarius ad vomitum iterum, iterumque rediret; læpius quoque & à varijs Pontificibus ejus hæreses confixæ sunt, videlicet Leone IX, Victore II, Nicolao II, & Gregorio VII. Insigne verò est ejusdem sancti testimonium pro infallibilitate Pontificia, sic enim ad Petrum Patriarcham Antiochenum scribit: *Siquidem ab Apostolica tua sede nostram sedem consulendo perpendimus tuam Dilectionem nolle deviare à Dominico, & omnium Sanctorum Patrum concordæ decreto, quæ cunctis in toto Orbe terrarum Ecclesijs sancta Romana & Apostolica Sedes caput præponitur, ad quam majores & difficiliore cause omnium Ecclesiarum definienda referantur. Sic omnia veneranda Concilia, sic leges humana promulgant, & sic ipse sanctus Sanctorum confirmat. Nimirum solus est Petrus, pro quo ne deficeret fides ejus, Dominus & Salvator asserit se rogasse, quæ Venerabilis & efficax Oratio obtinuit, quod hæcenus fides Petri non defecit, nec defectura creditur in throno illius usque in sæculum sæculi. Nihil poterat Leo clarius dicere, tantòque majorem fidem ejus testimonium meretur, quod omninò cum ijs concordet, quæ ijsdem ferè verbis S. Agatho professus fuerat, ac universali applausu Concilium sextum Oecumenicum exceperat. Credit Eminentissimus Aguirre (a) primum fuisse Leonem, qui processionem Spiritus Sancti à Patre Filioque definierit. Primus enim invenitur eam Symbolo & Professioni fidei ad Petrum Patriarcham Antiochenum inseruisse, nam & anno 1054. Humbertum Legatum suum Constantinopolim misit ad Michaëlem Patriarcham Constantinopolitanum, Processionem Spiritus Sancti negantem, & ab eodem Michaële excommunicatus est, quod Symbolo addidisset Filioque.*

Anno MLXV. Hæresis Incestuosorum nata est, quàm plurimi enim, imò teste Petro Damiano, multa millia Christianorum præ-

(a) V. Card. Aguirre Tract. I. de auctor. infall. Rom. Pontif. d. 10. & tomò 2. Theol. S. Anselmi dist. 91. & 92.

præcipuè præpotentium in tertio gradu nuptias contrahebant, quòd multorum Juris-Consultorum auctoritate ducti, gradus ex Justiniani præscripto numerarent, aded ut fratrem & sororem in secundo gradu collocarent. Hanc Hæresin Alexander II. in Synodo Romana damnavit; sic enim loquitur in sententia Synodali: (a) *Taliter igitur determinatis gradibus consanguinitatis, Auctoritate vos Apostolicâ monemus, ut omnibus seriem Genealogiæ computandam intimetis, quemadmodum SS. Patres numerandam esse sanxerunt, & antiquus mos Ecclesie hæcenus comprobasse monstratur. Nam si quis perversâ & obstinatâ mente à recto tramite Apostolicæ Sedis deviare voluerit, & aliter quàm nos in nuptijs contrahendis gradus computare; primum pro sua temeritate cælesti penâ plectetur: postmodum verò gladio perpetui anathematis se noverit esse jugulandum.* Ad eundem Alexandrum Petrus Damianus contra insurgentem Simoniacam hæresin hæc scribit: (b) *Dignum est, ut Summo Pontifici patientis Ecclesia læso nuntietur, ut nutantis fidei firmamentum, vel etiam ordo Religionis, qui confundi caperat, insinuetur. Nova pro dolor hæresis orta est, cui nisi quantocius auctoritatis se vestra vigor obijciat, timendum est, ne ad Religionis Christianæ perniciem cancer feraliter serpat.*

Anno MLXXXV. Obijt Gregorius VII. invictissimi animi Pontifex, & Regibus, cum quibus perpetuum ei bellum, formidandus. Multa is Pontificiæ infallibilitati testimonia reliquit. Is enim in Dictatu suo canone 18. ita definit: *Sententia Papa à nullo debet retractari, & ipse omnium solus retractare potest.* Hanc Gregorij sententiam verissimam esse Ivo quòque Carnotensis Archiepiscopus profiteretur, sic enim ad Johannem Archiepiscopum Lugdunensem scribit: *Non videtur nobis utile ad ea Concilia convenire, in quibus non possumus eas Personas, de quibus agitur (agebatur verò de Paschali Papa, qui privilegium tradendi Episcopis investituras Imperatori concesserat) judicare, vel condemnare, quia nec nostro, nec ullius hominis probantur iudicio subjacere.* Sæpiùs hoc Ivo repetit, præsertim verò epistolâ 241. & 159. Sed multò maximè id confirmatum est in Concilio Quintileneburgensi, Anno MLXXXV. De quo ita loquitur Bertholdus ejus temporis scriptor: *Cum ergo omnes juxta suum ordinem confedissent, prolata sunt in medium Decreta Sanctorum Patrum de Primatu Sedis Apostolicæ, quòd nulli un-*

G g 2 quam

(a) Habetur c. ad Sedem Apostolicam 35. q. 4. (b) Habetur apud Baron, ad ann. 1065. n. 36.

quam liceat ejus judicium retractare, quod de totius Synodi professione laudatum, & confirmatum est. Vide, quæ in Regali Sacerdotio (a) de hacre diximus. Idem Gregorius VII. can. 26. Catholicus non habetur, qui non concordat Romana Ecclesia. Hoc quoque Gregorij effatum omninò concordare cum aliorum Patrum doctrina, præsertim verò SS. Ignatij, Hieronymi, Cypriani, Ambrosij, aliorumque, jam supra ostendimus. Idem omninò est sensus S. Ivonis Archiepiscopi Carnotensis, sic enim scribit: (b) *Contra Apostolicam Sedem caput erigitis, dum quod illa edificat, vos in quantum in vobis est, destruitis, & quod illa destruxit, vos edificare contenditis, cujus judicij & constitutionibus obviare est hæreticæ pravitatis notam incurrvete.* Nota hunc esse illum Ivonem, quem Præfules Gallicani in Conventu Parisiensi epistolâ ad Innocentium datâ mirificis laudibus in Cælum usque extollunt. Eadem sententia Adelberti Archiepiscopi Moguntinensis epistolâ 23. ad Ecclesiam Herbipolensem: *Noverit pro certo Dilectio Vestra, nos id ratum habere, quod Romana sanxit & determinavit Auctoritas, cujus terminos nec debemus, nec volumus transire, quia hæreticum esse constat, quisquis Romana Ecclesia etiam in tam justo judicio non concordat.*

Anno MCXL. Damnata est ab Innocentio II. hæresis Abailardi, qualis ea fuerit Bernardus his verbis explicat epistolâ 292. quæ est ad Guidonem de Castello: *Cum de Trinitate loquitur, Arrium sapit: cum de Gratia, sapit Pelagium: cum de Persona Christi, sapit Nestorium.* Ad hanc ergo hæresin, quæ paulatim per Galliam serpebat, perimendam, ita idem Bernardus Innocentium implorat: *Verum tu O successor Petri judicabis, an debeat habere refugium ad Sedem Petri, qui Petri fidem impugnat. Tu inquam amice sponsi providebis, quomodo liberes sponsam à labijs iniquis, & à lingua dolosa itaque ad confusionem Virtutum, & ne quid minus fecisse inveniamini à magnis Episcopis Antecessoribus vestris, capite nobis Pater amantissime vulpes, quæ demoliuntur Vineam Domini.* Nec moratus Innocentius aquam gliscenti incendio affundere, coactâ Romæ Synodo novum hæresiarcham, novâque hæreses damnavit, sic enim ipse ad Henricum Senonensem Archiepiscopum, & S. Bernardum scribit: *Nos itaque, qui in B. Petri cathedra licet indigni residere conspiciamur, communicato fratrum nostrorum Episcoporum & Cardinalium consilio Unversa ipsius Petri perversa dogmata Sanctorum Canonum Auctoritate cum suo Auctore* damna-

(a) Reg. Sacerd. lib. 2. §. 6. (b) S. Ivo epist. 8.

damnamus, eique tanquam hæretico perpetuum silentium imposuimus. Universos quoque ejus errores damnantes, eorum sectatores & defensores a fidelium consortio sequestrandos esse censuimus. Ad eundem Innocentium II. ita scribit S. Bern. Oportet ad vestrum Apostolatam referri pericula queq; & scandala emergentia in regno DEI, ea præsertim, qua de fide contingunt. Dignum quippe arbitror ibi potissimum reparari damna fidei, ubi non possit fides detrimentum sentire; hæc quippe hujus prærogativa Sedis; cui enim alteri aliquando dictum est; ego pro te rogavi Petre, ut non deficiat fides tua? Hic manifestè Bernardus docet Pontifices Romanos in causa fidei errare non posse: si enim errare possent, ergo posset eorum fides detrimentum sentire (quid enim est aliud detrimentum fidei, quàm error fidei) at Bernardus hoc negat; imò hanc infallibilitatem inter prærogativas reponit Sedis Romanæ. In eadem Abailardi causa Rhemensis, Sueffionensis, Catalaunensis, & Atrebatensis Episcopi ita ad Innocentium scribunt: Tuum est de cætero Beatissime Pater, ne in diebus tuis aliqua hæretica pravitas maculâ Decor Ecclesiæ maculetur, providere. Tibi commissæ est sponsa Christi amice sponsi: Tuum est tandem Unni viro Virginem castam exhibere Christo. Nec minùs nervosè Gotfridus Vindocinensis: (a) Si cuilibet retractare placet, quod Romanus Pontifex facit, & in eum, qui soli Cælo innocentiam debet, os ponere præsumit, &c. Et epistolâ 30. Eodem spiritu, quo dictante & lex prima per Moysen data est, & per Christum secunda, sancta Apostolica Sedes Leges, quas Canones appellamus, dedit, & ipso inspirante exposuit. Si quis igitur Apostolica Sedi, qua Leges Canonum dedit, in Canonum expositione contrarium sentit, non sapit, quicumque est ille, sed desipit, & quia suo spiritu loquitur, non cultor vel expositor Divinæ Legis, sed insidiator vel oppressor indubitanter agnoscitur.

Anno MCXLVIII. A Romano Pontifice Eugenio III. in Concilio Rhemenfi hæresis Gilberti Porretani examinata & proscripta est. In qua causa aliqua contigere Pontificiæ infallibilitati apertè faventia. De illa hæc habet Otho Frisingensis: (b) Gilbertus cum quadam die Conventum de sua Diœcesi Clericorum magnum celebraret, sermoni, quem forè gratiâ exhortationis habebat, quadam de fide sanctissimæ Trinitatis inseruit, & à duobus suis Archidiacono Arnolde & Calone tanquam doctrinam instituens contra Catholica Ecclesiæ normam, ad summi Pontificis Romanæ Sedis examen appellatione vocatur. Fuisse verò hanc hæresin ab Eugenio III. damnatam testis est Gotfridus

Gg 3 in

(a) Epistolâ 17. (b) Otho Fris. de histor. Frid. lib. 1. cap. 46. & 47.

in vita S. Bernardi : (a) Ita demum, inquit, Apostolico iudicio, & auctoritate universalis Ecclesie error ille damnatus est. Et Goufredus Monachus Cisterciensis : Ibidem Dominus Papa auctoritate Apostolica de consensu totius Ecclesie, qua convenerat, capitula ipsa damnavit, districtè precipiens, ne eundem librum legere, vel transcribere etiam sic reprobatum quis auderet, nisi prius Romana Ecclesia eum correxisset. Illud quoque in hoc Concilio memoratu dignum contigit, videlicet S. Bernhardum unà cum Gallie Episcopis secessisse, Symbolum fidei contra Gilberti errores conscripturnum; quod cum Cardinalibus innotuit, vehementer indignati sunt, quippe solius Romani Pontificis esse, Symbolum fidei fidelibus proponere, nec retrò temporibus ullum unquam Symbolum valuisse, nisi à Pontifice confirmatum. Eugenius ubi has querelas intellexit, facti rationem à Bernhardo exposcit; is verò modestissimè, ut sanctum decuit, respondit, agnovitque unà cum Præsulibus Gallis Symbolum fidei condere ad solos Romanos Pontifices pertinere; se verò, quid Ecclesia Gallicana crederet, scriptis complexum esse, relictà Pontifici auctoritate definiendi. Si ergò ex confessione Gallie Antistitem, solus Pontifex est, qui fidei Symbolum condit, nec ullum Symbolum valet, nisi à Pontifice confirmatum: sequitur Pontificem in causis fidei esse infallibilem, quid enim magis ad fidem pertinet, quàm Symbolum fidei? & quid minus erroris expers est, quàm Symbolum fidei? alioquin tota Ecclesia errare potest, quæ id credit, quod Symbolo fidei continetur. Sed præstat audire acta ex historia Othonis Frisingani: Hoc Gallicana Ecclesia factum (Symboli videlicet confectionem) tam graviter sacer Cardinalium Senatus accepit, ut cum magna indignatione curiam intraret, ac Pontifici suo diceret..... Quid fecit Abbas tuus, & cum eo Gallicana Ecclesia? quæ fronte contra Ecclesia Romana Primatum & apicem se erexit? Hac enim est sola, qua claudit, & nemo aperit, aperit, & nemo claudit. Ipsa sola de fide Catholica discutere habens à nullo in hoc singulari honore præiudicium pati potest, sed ecce Galli isti tanquam definitiva sententia ultimam manum apponendo nobis inconsultis fidem suam scribere præsumperunt. Quin imò juxta Antiquorum exempla & instituta Romano servaretur examini terminandum. Eugenius, cum querelas benignè recepisset, ex Divo Bernardo rationem facti exposcit, à quo modestè responsum: Se vel Dominos Episcopos

(a) Gotfr. in Y, S. Bernardi lib. 3. cap. 5.

nihil de presatis Capitulis desinisse, sed simpliciter quid sentiret, exposuisse. Quo tam humili, quam modesto responso Cardinalium indignatio quievit, ita tamen, ut presatum scriptum tanquam inconsultâ Curia prolatum, velut Auctoritatis pondere carens pro Symbolo in Ecclesia, quod in Concilijs contra hæreses congregatis fieri solet, non haberetur. Vides hic iterum, & Divum Bernardum, & Ecclesiam Gallicanam verbis, factisque testari, potestatem condendi Symbolum fidei, tesseramque veræ Religionis penes solum Pontificem Romanum esse, nec ullius Symboli auctoritatem aliquam esse, nisi illo probante, quod ut supra diximus, certum est Pontificiæ Infallibilitatis argumentum.

Anno MCCCII. Celebratum est Viennense Concilium, in quo Petri Joannis hæreses (tres erant, videlicet, Christum adhuc viventem Lanceâ percussum: animam rationalem non esse formam Corporis: nullasque virtutes supernaturales in Baptismo infundi) damnatæ sunt, eadêque occasione Pontificis Romani in rebus fidei decidendis auctoritas insigni testimonio asserta. Sic enim Pontifex in eodem Viennensi Concilio loquitur. *Nos igitur Apostolica considerationis, ad quam duntaxat hæc declarare pertinet, aciem convertentes &c.* Solius ergo Romani Pontificis officium & potestas est, ultimam sententiam in causis fidei proferre, & consequenter illi soli infallibilitas competit, nec Concilium contradixit.

Anno MCCCCLXXIX. Sixtus IV. Petri Osmanni Professoris Salmanticensis errores damnat. Jierant, Confessionem non esse sacramentum, sed rem humanâ lege, non divinâ inductam: & Ecclesiam Romanam in hæresin prolabi posse. Sixtus hos errores hæresis notavit. Petrus verò palinodiam canens fidem suam in his verbis expressit: (a) *Consentio sanctæ Matri Ecclesie Romane, & Sedi Apostolicæ: & ore ac corde confiteor, illam me fidem tenere, quam Dominus Sixtus Papa auctoritate Apostolicâ & Evangelicâ tenet, & omnes, qui contra hanc fidem venerint, dignos eternâ damnatione pronuntio.*

Anno MDXXI. A Leone X. Pontifice Maximo damnati sunt, quos recens sparserat, ac Germaniæ intulerat, Lutheri errores, Verba Bullæ Leonis circa finem hæc sunt: *Auctoritate Omnipotentis DEI, & Beatorum Apostolorum Petri, & Pauli, & nostrâ presatos omnes errores tanquam*

(a) Vide Raynaldum ad hunc annum, & Constitutiones Sixti IV. in Bullariis

tanquam respectivè hæreticos, aut scandalosos, & veritati Catholica obviantes damnamus, reprobamus, atque omnino rejicimus; ac pro damnatis, reprobatis, atque reiectis ab omnibus Christi fidelibus haberi debere harum serie declaramus &c. Notandum verò est, fuisse ab eodem Leone X. Concilium Lateranense, quod Julius II. inchoarat, ad finem perductum; eique tanquam Oecumenico & sacrosancto Ludovicum XI. Galliarum Regem adhæsisse, ut habetur sessione 8. ac etiam Basileenfi ac Pifano Conciliabulis expressis & conceptis verbis renuntiâsse. In hoc verò Lateranensi Concilio, quod Rex Galliarum pro legitimo & Oecumenico habuit, superioritas Papæ supra Concilia, ac consequenter infallibilitas in causis fidei sessione decimâ definita, multisque rationibus stabilita est; nec illi recitandæ immorari lubet, eum omnibus sit nota, & in Regali Sacerdotio (a) prolixè exposita.

Anno MDLXXIX. Gregorius XIII. Michaelis Baij Lovaniensis Universitatis Cancellarij septuaginta novem propositiones velut hæreticas damnavit; easque ipse Bajus operâ Francisci Toleti postea Cardinalis recantavit sequenti anno. Quin & Nicolaus Magnienfis ex relatione Toleti addit, dixisse Bajum: *Malle se porcos pascere, quàm ulla in re Romani Pontificis judicio repugnare.*

Anno MDCLIII. Innocentius X. quinque Jansenij Propositiones hæreticas esse declaravit, atque anathemate inulfit. Et quamquam Jansenius morte præventus, damnationi suæ haud supervixerit, certum tamen est ex ijs, quæ scripsit, eum Pontificiæ sententiæ tanquam infallibili acquieturum fuisse; sic enim tomo 2. sui Augustini l. 1. c. 29. scribit: *Mihi constitutum est, ad extremum usque Spiritum Romanam Duce sequi Ecclesiam, & Beatissimi Petri in Romana Sede successorem. Super illam hanc Petram adificatam Ecclesiam scio; quicumque cum illo non colligit, spargit, apud eum solum incorrupta Patrum servatur hereditas; quodcumque ab ista Petri Cathedra, ab isto Christi Vicario prescriptum fuerit, teneo. Quidquid improbatum, improbo, damnatum damno, anathematizatum anathematizo. Et libro 10. de gratia: Quidquid de rebus tam multiplicibus, tam arduis, juxta mentem non meam, sed S. Augustini pronuntiavit, de Apostolicæ Sedis, Ecclesiæq; Romanae Matris meae judicio, sententiæque suspendo; ut illud jam nunc teneam, si tenendum: revocem, si revocandum: damnem, & anathematizem, si damnandum & anathematizandum esse*

(a) Regale Sacerd. lib. 2. §. 5. n. 15.

esse judicaverit. En ingenuam Jansenij Professionem! legerat Augustinum totum tredecies, & libros de gratia contra Pelagianos vicefies; eloquentiâ, ingenio, Theologicis scientijs florebat, & tamen Romano Oraculo hæc omnia submittit: taceo, scribo, revoco, improbo, utcumque Romæ placuerit: quid amplius loqui poterat, ut Pontificis infallibilitatem satis testaretur? atque utinam Jansenistæ Jansenij sui modestiam imitentur; si enim eum Magistrum agnoscunt, ejusque doctrinam sequuntur, cur rogo, non æquè ejus humilitatem, modestiam, Romanæque Cathedræ observantiam? Cum Jansenio sentitis, esto; sed cur non æquè cum Jansenio paretis? an verò pudet vos ab eo discere virtutem, à quo didicistis errorem? Sed Jansenio imputantur, quæ Jansenij non sunt. Nimirum, cum Pius V. cum Gregorius, cum Innocentius, & Alexander Pontifices Jansenium damnârunt, innocentem, inauditumque damnârunt, & tam cæci erant, ut, quæ Jansenius scripserat, imò impresserat, non viderent, aut saltem tam improvidi, injustique, ut accusantibus crederent, nec probatâ causâ, nec reo convicto; præsertim cum tam facillè calumnia notari posset, detegique, si videlicet, qui hæc Jansenium scripsisse dicebant, in Jansenio non ostenderent; quid enim magis obvium, magisque parabile argumentum, quàm Jansenium accusantibus dicere: *Si hæc Jansenius in libris suis docuit, ergo libros ostendite*: erit aliquis tam ineptæ mentis, qui credat Jansenium à quatuor Pontificibus damnatum, & tamen istorum nulli in memoriam venisse, ut peterent sibi ostendi, ubi hæc Jansenius scripisset? & demus hoc quatuor Pontificibus excidisse, quid dicemus de tot alijs Doctoribus & Theologis, qui illis assidebant, dum hæc causa examinaretur? nemini illorum res tam obvia, & tamen tam necessaria in mentem venerit? Sed fuerit Jansenius innocens, tantum errores ipsi damnentur, & cum illo facillè in gratiam redibimus, quippe ut ostensum est, calamum, doctrinamque suam Romanæ sententiæ submitit. Cæterum damnatas Jansenij propositiones in illius Augustino reperiri dubitari vix potest. Nam prima damnata propositio totidem ferè verbis habetur l. 3. de statu Nat. lapsæ cap. 13. & l. 4. cap. 24. Secunda propositio habetur lib. 1. de gratia Christi cap. 1. & cap. 24. & cap. 25. Tertia propositio habetur lib. 6. de gratia Christi cap. 6. & cap. 8.

H h

QUARTA

Quarta propositio habetur lib. 8. cap. 6. de heresi Pelagiana, & ibidem cap. 7. & lib. 2. de gratia Christi cap. 12. & 25. & lib. 8. de gratia Christi cap. 3. & 15. & 19. Quinta quod Christus non sit pro omnibus mortuus lib. 3. de gratia Christi cap. 21. & fufius cap. 20. & l. 8. de heresi Pelagiana cap. 26. & 31.

Sed quod hanc damnationem Jansenij spectat, illud præcipue observandum est, non solum fuisse illam ab octoginta quinque Galliarum Episcopis ab Innocentio X. expetitam, summoque plausu exceptam; verum etiam ejus occasione à Gallicanis Episcopis Pontificiam Infallibilitatem enixissime proclamatam; sic enim in epistola ad Innocentium data Anno 1653. loquuntur: *Majores causas ad Sedem Apostolicam referri solennis Ecclesie mos est, quem fides Petri nunquam deficiens perpetuo retineri pro jure suo postulat. Experta est nuper Beatitudo tua, quantum Apostolica Sedis in profligando gemino errore auctoritas valuerit: continuo sedata est tempestas, atque ad Christi vocem & imperium mare & venti obedierunt. Quamobrem flagitamus Beatissime Pater, ut clara firmaque prolata istarum propositionum sententia caliginem omnem discutias; animos fluctuantes componas, dissidia prohibeas, Ecclesie tranquillitatem reddas. Hæc Galli ad Pontificem: sentiebant ergo infallibilem, ejusque sententias ab omni errore exemptas esse; alioquin quomodo caliginem omnem discuterent, animos fluctuantes componerent, dissidia prohiberent; cum temper respondere Adversarij possent, quod modò Galli respondent, cum Romanis imperijs urgentur, videlicet, Papam falli posse; & idem se ejus definitionibus non teneri. Aut ergo Galliarum Antistites, tunc cum hæc scribebant, errarunt, aut errant modò, cum primis contraria decernunt; aut quod verò propius est, idem & tunc & modò sentiunt, sed non idem loquuntur; quippe tunc pacati erant, modò indignati, & idem calamo, linguaque infesti, animis licet veritate convictis. Sed audienda est adhuc alia, multoque ad rem nostram accommodatior Gallorum Antistitum epistola. Sic enim ad Innocentium scribunt, postquam is Jansenij errores damnaverat: (a) Quo in negotio (damnatione videlicet propositionum Jansenij) illud observatione dignum accidit, ut quemadmodum ad Episcoporum Africa relationem Innocentius I. Pelagianam heresim damnavit olim; sic ad Gallicanorum Episcoporum consultationem, heresim Pelagianam ex adverso oppositam Innocentius X. auctoritate sua proscripserit. Enim verò illius vetusta ætatis Ecclesia sola Cathedra*

Petri

(a) Anno 1653.

Petri communionem & auctoritatem suffulta, qua in Decretali epistola Innocentij ad Africanos data elucebat, quamque deinde Zozimi altera ad Universos Orbis Episcopos subsecuta est, Pelagiana heresis damnationi absque cunctatione subscripsit. Per speculum enim habebat, non solum ex Christi Domini Nostri pollicitatione Petro facta, sed etiam ex actis priorum Pontificum, & ex anathematis adversus Apollinarem & Macedonium, nondum ab ulla Synodo Oecumenica damnatos, à Damaso paulo ante jactis, judicia pro sancienda regula fidei à Summis Pontificibus lata super Episcoporum consultatione (sive suam in actis sententiam ponant, sive omittant) Divinam aequè ac summam per Universam Ecclesiam auctoritatem nisi, cui Christiani omnes ex officio ipsius quoque mentis obsequium prestare tenentur. Eam nos quoque sententiam ac fide imbuti, Romana Ecclesia presentem, qua in Summo Pontifice Innocentio X. viget, auctoritatem debitam observantiam colentes Constitutionem Divini Nominis instinctu à Beatitudine Vestra conditam, nobisque traditam, &c. Hæc planè tam manifesta est Pontificiæ Infallibilitatis confessio, ut dici, imò nec optari efficacius possit: num Galli tunc temporis scripturas ignorabant? num eos, quid Concilia, quid Patres docuissent, quidve Gallicana Ecclesia sentiret, latebat? Quæ est ergo Galliæ Antistitum tam repentina mutatio, ut quod nuper sub uno Innocentio tam clarè assererent, nunc sub altero Innocentio tam enixè repudient?

IX. Denique Anno MDCLXXXVII. Innocentius XI. Pontifex morum sanctitate, rerum caducarum contemptu, disciplinæ Ecclesiasticæ Zelo, propagandæ Catholicæ Religionis ardentissimo studio, animi magnitudine, etiam Regibus formidandam, præclarissimis contra Turcas victorijs, quas immensam auri profusione & sanctissimis apud Principes consilijs, & continuis lachrimis à Deo impetravit; Pontifex inquam, rerum gestarum, & animi magnitudine, antiquis illis Pontificibus Leoni, Nicolao, Gregorio, hæreticorum etiam confessione, planè similis, & cui parem, à multis retrò sæculis haud invenies; is, inquam, tantus Pontifex post accuratissimam, totòque biennio productam discussionem, Ludovici Molines Hæresiarchæ perniciosissimos juxta sædissimosque errores die 28. Augusti extra Concilium Oecumenicum solâ Apostolicâ auctoritate damnavit. Fuit Ludovicus Molines natione Hispanus Arragonensis, Doctoris & Sacerdotis dignitate insignis, tantæque doctrinæ & pietatis, quam accuratissime simulabat,

opinionem apud plerumque commendatus; ut dirigendis Primatum; ac præsertim nobilium Matronarum conscientijs passim adhiberetur; hinc illi laxandis pascendisque carnis cupiditatibus prona occasio: primò amor, tum error: inter thalamos & amplexus Contemplativam, mysticamque Theologiam docebat; eodemque momento adulterum agebat, Doctoremque: sed hæc intra Cubile, Virginumque aut etiam nuptiarum Academias: foris Angelo similis, & ecstases spiranti: crederes Paulum in tertium Cælum altè sublatum: quotidianum sacrificium, lacrymarum perenne stillicidium, cum ad aram staret: nullæ voces, quàm *de Oratione, sensuum morte, Unione ac quiete cum DEO.* Hinc tam multos etiam infultos, purpuratosque infecit, dulci videlicet occultoque veneno; sed istis cognitâ fraude pœnitentia primùm, tum remedia succedere. Duos & viginti annos nunquam conscientiam expiavit, nunquam ex Catholico ritu carne abstinuit. Taceo alia memorata pudenda. Tandem detectus, biennio Romæ intra carceres hæsit, quo tempore ejus erroribus detegendis, confutandisque à præclarissimis Theologis defudatum. Postea publicè coram sacro senatu, Aulâque Romana, ac immensa populi frequentia errores suos recantavit; tantâ omnium execratione ejus doctrinæ capita & obscenitates auditæ sunt, ut repetitis populi vocibus ad flammam posceretur. Summa errorum hæc fuit. Ut in elemento aëris, ita in anima hominis duas esse Regiones, superiorem & inferiorem, quas Theologi duos Appetitus vocant, Rationalem & sensitivum. Superiorem quod atinet, illic semper serenum & apricum esse oportere; hoc est Unionem cum DEO, ac perpetuum Contemplationis, amorisque solstitium, quale in Terrestri Paradiso fuit. At verò in animæ inferiori Regione turbidum, & tempestates gliscere, iras videlicet Concupiscentias, & reliquum passionum humanarum tumultum, neque has curandas esse sistendâsve; sed permittendas potius explendâsque, quippe naturæ innatas, nec magis culpæ obnoxias, quàm naturam ipsam, cujus illæ flores & fructus sint. Quis enim ægrè ferat uvam ex vite nasci, glandes ex quercu, spinas vepræque ex rubo? atqui eandem rationem esse, cum voluptates ex carne leguntur, quippe æquè naturæ Corporeæ congenitas, ac glandes quercui, spinæ vepræque rubo. Imò coercendis voluptatibus illis

frustra

frustra noxiæque laborem impendi: frustra, quia morari torrentem nemo potest, maximè cum plenus est, redundatque. Noxiè verò, quia cum illis oblectamur, laboramusque sustinendis, unio interim quiesque cum DEO turbatur, quæ ut perennis sit & illæsa, pace potiùs cum sensibus, quàm bello curandum. Ex generali hac doctrina ad particulares alias propositiones non impias tantùm Molines, sed obscænas etiam dilabitur, dictu, audituque indignas, aded, ut cum illæ ex suggestu legerentur, meritò ignem, ignem, Populus inclamaverit. Eæ inter alias sunt: Oportere Potentias annihilari, & hanc esse viam internam. DEUM offendi, cum aliquis operari aliquid activè conatur, cum DEUS velit solus in homine operari; oportere igitur, ut quis se totum DEO deserat, & postea instar mortui & cadaveris se habeat. DEUS vult in nobis operari sine nobis. Anima nihil agendo, & nihil operando ad DEUM redit. Via interna est illa, in qua nec lumen, nec amor, nec resignatio in DEUM cognoscitur. Imò oportet ne quidem ipsum DEUM cognosci, & tunc res bene habet. Anima nec de DEO, nec de Cælo, nec de inferno cogitare aliquid debet. Qui semel DEO voluntatem suam commisit, nihil ampliùs, nec Cælum nec Infernum curare debet, nec perfectionem aut sanctitatem, virtutesque, imò nec salutem propriam optare. Petere à DEO aliquid est imperfectio, sicut & gratias agere. Postquam DEO voluntatem tuam commisisti, non ampliùs curanda sunt tentationes, neque illis resistendum, nisi tantum negativè, nullaque adhibita diligentia: & si natura aliquid sentit, permittit, ut sentiat, quia natura est. Oportet, ut in Oratione solam fidem obscuram & universalem habeas, & stes coram DEO ad ipsum amandum, nullum tamen actum eliciendo, nihilque agendo, quia DEUS huiusmodi mercibus haud delectatur. Cogitationes quantumvis impura, & contra DEUM sanctosque, si voluntariè non foveantur, nec etiam positivè repellantur, sed patienter tolerentur, non tantum non impediunt Orationem, sed eam potiùs perfectissimam reddunt. Tedium rerum spiritualium bonum est, quia eo purgatur amor proprius. Hactenus Molines, qui alias propositiones adjungit in favorem mollitiæ, quam exemplis Sanctorum Jobi & Pauli sacrilegè promovere audet: nihil turpius, sed nec magis impium dictu audituque est. Taceo igitur, quæ, nec legi nec scribi possunt sine horrore. Has ergo sacrilegas, obscænasque hæreses Innocentius XI. extra Concilium damnavit, & Ecclesia mox pro damnatis habuit. Porro ex hac tam longa inductione, quâ ostensum est, quàm plurimas hæreses à folis Romanis Pontificibus damnatas esse, & Ecclesiam

hujusmodi damnationi necessariò acquievissè, adèd ut dubitari amplius non potuerit, teste etiam Gallicanà Ecclesià in litteris ad Innocentium X. constat, inquam, Pontificis auctoritatem in rebus fidei decidendis infallibilem esse, omnisque erroris expertem, & quæ contra hanc sequelam objici possent, jam suprà refutavimus. Sic ergo etiam quartum signum Infallibilitatis Pontificiæ absolvimus.

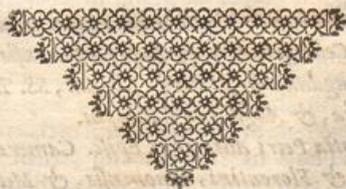
X. *Quantum signum est, ex praxi Romanæ Ecclesiæ, cujus meminit Berno (a) Monachus S. Galli, & postea Abbas Augiensis lib. 2. de rebus ad missam spectantibus, qui habetur in Bibliotheca Patrum. Is refert, in Ecclesia Romana multos annos sub sacrum nunquam Symbolum cantari solum, præter morem omnium aliarum Ecclesiarum; roganti verò causam Henrico primo Imperatori, Benedictum VIII. respondisse: quia traditio erat, Romanam Ecclesiam in fide errare non posse. Sed Henricus Benedicto persuasit, ut more aliarum Ecclesiarum etiam Romæ Symbolum caneretur. Hæc Berno, qui ut ipse testatur, coram assistebat, audivitque responsum: Me, inquit, coram assistente audivi Pontificem hujusmodi responsum reddentem, videlicet, quòd Romana Ecclesia non fuisset aliquando ullà hærescos face infecta, sed secundum S. Petri doctrinam in soliditate Catholica fidei permaneret inconcussa; & idèd magis necessarium esse illos Symbolum sæpius cantando frequentare, qui aliquando ullà hæresi potuerunt maculari. Vides in hoc celebri Antiquitatis monumento, quàm antiqua fuerit traditio de Romani Pontificis infallibilitate, videlicet à Christi nativitate, sive potiùs à tempore Apostolorum usque ad annum circiter 1014. quo credimus hoc colloquium inter Benedictum & Henricum contigisse, dum Romæ essent.*

Dices, non hic asseri Romanorum Pontificum, sed Romanæ Ecclesiæ infallibilitatem.

Resp. Si particularis Romanorum Ecclesia errare non potest, multò magis errare non possunt Romani Pontifices; promissiones enim Christi ad Petrum ejusque successores, non ad Ecclesiam, quæ Romæ est, referuntur; nèque enim Christus dixit, se fundaturum Ecclesiam suam supra Romanorum Ecclesiam, sed supra Petrum: nèque Christus pro Roma rogavit, ne ejus fides deficeret, sed pro Petro; cur ergo privilegium Petro adimis, quod Christus Petro dedit? & cur Romanæ Urbi confers, quod Christus Romæ non contulit?

(a) Obijt Berno Anno 1049. si Trithemio fides est.

contulit? & quo fundamento Romæ potius quàm Petro, Petrique
 successoribus? Fac Petrum non Romæ, sed Alexandriae aut An-
 tiochia mortem obiisse; quæro an tunc quòque Romanorum
 Ecclesia ab omni hæresi immunis futura esset? si immunis, quam ob
 causam illa potius, quàm aliæ Ecclesiæ particulares? si non Ro-
 mana, sed Antiochena, ubi Petrus obierat, sui que successores reli-
 querat; ergo infallibilitas & immunitas ab omni errore intuitu
 Petri & successorum à Christo Ecclesiæ concessa est; prius ergo
 magisque infallibilis Petrus, ejusque successores, quàm ipsa Ecclesia,
 cui Petrus præfedit; & planè cum DEUS omnia suaviter & ac-
 commodatè ad rerum naturas operetur, adeò ut potentiam visi-
 vam v. g. oculo, non pedi infuderit, quia oculus magis dispositus
 est ad videndum, magisque oculo, quàm pedi videre convenit; quis
 credat DEUM, qui Romanum Pontificem caput & Magistrum
 Ecclesiæ Romanæ constituit, illum magis errori obnoxium esse
 voluisse, quàm Ecclesiam; cum utique magis conveniat Caput
 & Magistrum, quàm membra & discipulos errorum immunes esse,
 & quid rogo magis rationi adversum, quàm velle, ut erreret; qui
 docet, non erret, qui discit? imò tam fieri non potest, ut errante
 Magistro non erret discipulus, quàm ut ductore errante non erret
 quoque qui sequitur, quemque is manu ducit: verbo, *non est discipu-
 lus super Magistrum, sed sufficit ei, ut sit sicut Magister*, teste ipso Christo Do-
 mino Nostro. Quamquam nec ullis argumentis opus est, cum ex
 Patrum testimonijs supra citatis satis superque constet, quid
 de Infallibilitate Pontificis Romani Ecclesia
 semper senserit.

§. II.

Irrefragabilibus Patrum, Doctorum, & Universitatum Galliae testimonijs Romani Pontificis Infallibilitas probatur.

SUMMARI A.

1. Perpetuâ annorum serie infallibilitatem Pontificis Romani univ[er]sae Ecclesiae Gallicanae persuasam fuisse ostenditur. & primò testimonio S. Irenaei Episcopi Lugdunensis.
2. Edicto Valentiniani III. Imperatoris.
3. Auctoritate S. Aviti Episcopi Viennensis.
4. Secunda Synodi Aurelianensis, & secunda Turonensis.
5. S. Bonifacii Archiepiscopi Moguntini, Caroli Magni, & Alcuini.
6. Jese Episcopi Ambianensis, Ludovici Pij Imperatoris, & alterius Synodi Turonensis, Servati Lupi, & Rheginonis Abbatis Prumiensis.
7. Concilij Trecentis, & Pontigonensis. Hincmari Archiepiscopi Rhemensis,
8. SS. Anselmi, Ivonis Carnotensis, Petri Cluniacensis, Bernardi, & Petri Cellensis postea Episcopi Carnotensis.
9. Concilij Lugdunensis primi & secundi, SS. Thomae Aquinatis, Bonaventurae, & Augustini Triumpho.
10. Ex sententia Petri Alliaccensis Episcopi, Cameracensis, Concilij Constantiensis, & Florentini, Senonensis, & Melodunensis, at tandem Parisiensis.

11. Ex litteris Cleri Gallicani ad Innocentium X.
12. Ex thesibus PP. Societatis in Collegio Claremontano, & in Sorbona propugnatis, & præsertim testimonio Petri de Marca Archiepiscopi Parisiensis.
13. Ex assertione ipsius P. Maimburgi in sermonibus impressis.
14. Tandem ex auctoritate & consuetudine antiquissima ipsius Universitatis Parisiensis, & scholæ Sorbonicæ.

I.

Superest jam, ut Ecclesiæ Gallicanæ consensum pro eadem Pontificis infallibilitate proferamus, quod methodo nobis familiari & chronologicâ jam probare aggredimur.

Anno CCV. Sanctus Irenæus Episcopus Lugdunensis Martyrio coronatus est. Is lib. 3. contra hæreses cap. 3. ita loquitur: *Ad Romanam Ecclesiam propter potentiorum Principatum necesse est omnes convenire Ecclesias, hoc est, omnes, qui sunt undique fideles, in qua semper ab his, qui sunt undique, conservata est ea, qua ab Apostolis est, traditio.* At si errare potest, & ideo aliquando erret, non oportebit, ad Romanam Ecclesiam omnes fideles convenire, imò potius oportebit ab errante recedere: nec verum erit semper in illa Apostolicam traditionem esse conservatam, nec enim doctrina erronea Apostolicæ traditioni consentanea esse potest.

Nec obstat. S. Irenæum de præterito loqui, non de futuro.

Resp. Ea verba: *Ad Romanam Ecclesiam propter potentiorum Principatum omnes convenire Ecclesias*, omne tempus complecti, cum enim potentior Principatus Romani Pontificis sit perpetuus, ita quoque necessitas eum conveniendi, quæ in hoc Primatu fundatur, perpetua erit. Et quam rogo ob causam major olim Romanis Pontificibus obaudiendi necessitas fuerit, quàm modò? an olim tantum hæreses vigeant? an Ecclesiæ retrò tantum temporibus Magistro & fundamento opus erat? an Privilegium Petro collatum paucis tantum annis, & non omnibus alligabatur? **Auctoritas ergo Cathedræ**

Li Petri

Petri aut semper, aut nunquam Infallibilis fuit, cum omnium temporum eadem sit ratio: par videlicet necessitas Ecclesiae.

II. Anno CCCCXLV. Valentinianus III. Imperator in signe Edictum vulgavit contra S. Hilarij Pictaviensis Episcopi conatus, qui negabat posse Romam à Gallis appellari: quo simul edicto quanta fuerit in veteri Ecclesia Romani Pontificis auctoritas, egregie exposuit; sic verò habet: *Cum Sedis Apostolicae Primatum S. Petri meritum, & Romana dignitas Civitatis sacra etiam Synodi firmari auctoritas, ne quid praeter auctoritatem sedis istius illicitum praesumptio attentare nitatur; tunc enim demum Ecclesiarum pax ubique servabitur, si Rectorem suum agnoscat Universitas. Hac cum haecenus fuerint inviolabiliter observata, Hilarius tamen, &c. His talibus contra reverentiam Sedis Apostolicae admissis per Ordinem Religiosorum Urbis Papa cognitione discussis certa in eundem Hilarium lata est sententia; & erat quidem ipsa sententia per Gallias etiam sine Imperiali sanctione valida. Quid enim Pontificis tanti auctoritate in Ecclesias non liceret? sed nostram quoque praecptionem hac ratio provocavit, ne ulterius vel Hilario, nec unquam alteri praecceptis Romani Pontificis liceat obviare, &c. hanc perenni sanctione decernimus, ne quid tam Episcopis Gallicanis, quam aliarum Provinciarum liceat contra consuetudinem veterem sine Papa Urbis aeterna auctoritate tentare, sed illius, omnibusque pro lege sit, quidquid sanxit vel sanxerat Apostolica Sedis auctoritas. Si non licet praecceptis Romani Pontificis obviare; si quod Papa sancit, omnibus pro lege esse debet, idque veteri consuetudine in Ecclesia praecceptum est: sequitur planè Pontificis sententias infallibiles esse, ac primitivam Ecclesiam, hoc est, multò ante quartum saeculum, id semper esse opinatam. Ceterum causa Hilarij sic habuit. Damnaverat is Chelidonium, & sacris dejecerat, quòd saecularis adhuc, cum judicia exerceret, reos aliquot capitis damnasset. Appellavit Leonem primum Chelidonium, suamque innocentiam tam clarè Pontifici probavit, ut Hilarius, qui eum Romam secutus fuerat, nihil posset opponere: non ideò tamen quievit, sed questus est, hujusmodi appellationibus Ecclesiae Gallicanae ordinem & statuta turbari: nec permoveri potuit, ut Chelidonio communicaret, imò infalutato Pontifice Romà evanuit. Gravissimae sunt Leonis de Hilario querelae; poenituit tamen, & repetitis legationibus veniam à Pontifice rogavit, impetravitque, idque clarissimis verbis auctor ejus vitæ testatus est. Adeò nullus sanctus à casu immunis, sed imitantur*

imitantur solem, brevi tantum, nec pertinaci Eclypsi, & post occasum resurgentes.

III. Anno DXXIII. (Aut secundum alios DXXVII.) Obije sanctus Avitus Episcopus Viennensis *eruditione*, ut loquitur Ado, & *eloquentiâ præcipuus*: hic verò epistolâ 87. ad Hormisdam Pontificem: *Securus non dicam de Viennensi, sed de totius Gallia devotione polliceor, omnes super statu fidei vestram captare sententiam.*

IV. Anno DXXXVI. Celebrata est secunda Synodus Aurelianensis, in qua triginta Episcopi, qui per se, vel per Vicarios interfuerunt, ita canone primo loquuntur: *Quas etiam sceleratas Sedes Apostolica sancta condemnat: similiter & cum suis auctoribus & sectatoribus execrantes presentis Constitutionis vigore anathematizamus atque damnamus; rectum atque Apostolicum in Christi nomine ordinem fidei prædicantes.*

Anno DLXX. (Alij ponunt annum DLXVII.) Celebrata est secunda Synodus Turonensis, in qua ita Patres loquuntur cap. 21. *Quis Sacerdotum contra Decreta talia, quæ à Sede Apostolica processerunt, agere præsumat? Sedes Apostolica semper fuit aut intrmittere Auctores, quorum valere possit prædicatio, aut apocryphos facere: & Patres nostri hoc semper custodierunt, quod eorum præceperit auctoritas. Nos ergo sequentes, quos vel Paulus Apostolus, vel Papa Innocentius statuit in canonibus nostris inserentes, &c. Nota antiquæ & Primitivæ Ecclesiæ Gallicanæ morem, & obsequium Pontificiis decretis præstitum: Patres nostri, inquit, hoc semper custodierunt, quod eorum præceperit auctoritas. Et paulò post pro eodem habent parifque auctoritatis: Quod vel Paulus Apostolus, vel Innocentius statuerit: fieri non possit, ut Illustrissimi Gallia Episcopi Parisijs congregati Innocentij Undecimi repetitis Decretis tam enixè obniterentur, imò ejus auctoritatem tanto conatu exarmatum irent, si Gallicanæ Ecclesiæ doctrinâ imbuti essent?*

V. Anno DCCLV. Obije S. Bonifacius Germaniæ Apostolus Martyrio coronatus. Is quæ tunc temporis de Infallibilitate Romani Pontificis in tota Ecclesia ac præsentim Gallia sententiâ fuerit, luculentissimo testimonio ostendit, quo nihil clariùs dici possit, nihilque efficacius; sic enim scribit: *Tantâ reverentiâ apicem Apostolica Sedis omnes suscipiunt, ut Sanctorum Canonum disciplinam, & antiquam Christianam Religionis institutionem magis ab ore Præcessoris ejus, quàm à sacris Paginis & paternis Traditionibus expectent. Illius velle, illius nolle tantum*

explorant, ut ad ejus arbitrium suam Conversationem & ipsi remittant, aut invidant.

Anno DCCXCII. Præsente Carolo Magno, multisque Galliae Episcopis Ratisbonæ hæresis Felicis Episcopi Urgellitani (qui Christum Filium Dei adoptivum esse docebat) auctoritate Adriani I. Pontificis damnata est, de qua ita loquitur Alcuinus lib. 1. contra Elipandum: *Hæc eadem vestri erroris secta Synodali auctoritate Sacerdotum Christi æterno anathemate damnata, imò à beata memoria Hadriano Papa funditus exterminata est. At funditus exterminata non esset, si obijci Hadriano potuisset, eum in rebus fidei decidendis errare posse.*

Anno DCCXCIV. Carolus Magnus cum de eadem Felicis hæresi damnanda ageretur, convocatis Franciæ Episcopis, in signe auctoritati Pontificiæ testimonium dedit, dignumque omnibus Galliæ Ecclesijs inscribi, sic enim loquitur: *Ad Beatissimum Sedis Apostolica Pontificem ter quaterque direximus missos, scire cupientes, quid sancta Romana Ecclesia, edocta traditionibus de hac respondere voluisset traditione. Apostolica Sedi, & antiquis ab initio nascentis Ecclesie, & catholicis traditionibus totâ mentis intentione, totâ cordis alacritate conjungor.*

Anno DCCC. Circiter moritur Alcuinus primus Parisiensis Universitatis Auctor, qui lib. 1. de div. off. c. 19. Religionis, inquit, cultum sic Dominus instituit, ut in Beato Petro principaliter collocaret, atque ab ipso quasi capite dona sua vellet in corpus omne manare.

VI. Anno circiter DCCCIX. Floruit Jesse Ambianensis Episcopus; is in epistola encyclica ad suos hæc habet: *Sequimur Romana Ecclesia auctoritatem, ut unde Catholica fidei initia accepimus, inde exemplaria Salutis nostra semper accipere debeamus, ne membra à corpore separentur suo; ne claviger Regni Cælestis abijciat, quos à suis diversos intelliget esse doctrinis.*

Anno DCCCXL. Obijt Ludovicus Pius Imperator Caroli Magni filius, cujus sicut & Galliæ ac Germaniæ Episcoporum quænam de suprema Romani Pontificis auctoritate sententia fuerit, ex ejus Capitularibus in quarto additamento clarissimum est, sic enim habet: *Omnes Episcopi, qui in quibusdam gravioribus pulsantur, quoties necesse fuerit, Apostolicam appellent Sedem, atque ad eam quasi ad Matrem fugiant, ut ab ea, sicut semper fuit, defendantur & liberentur, cujus dispositioni omnes maiores Ecclesiasticas causas, & Episcoporum judicia, antiqua Apostolorum, eorumque successorum atque Canonum auctoritas reservavit, quoniam culpamur Episcopi,*

quo

qui aliter erga fratres egerint, quam ejusdem Sedis Papa fieri placuerit, Canonibus quippe jubentibus in talibus absque Romano nihil decerni Pontifice, nec ad Concilium vocari debere decernunt.

Anno DCCCXLIX. Celebrata est Synodus Turonenfis ad versus Ducem Britonum Nomenorium; Is à Carolo Francorum Rege missus Britannia minoris curam susceperat, aut potius tyrannidem, humanis, Divinisque vastatis, & Episcopis pulsus. Id ubi Leo IV. accepit, litteras ad Ducem scribit, monetque, ut tyrannide absteat: sed tantum abfuit Britannum corrigi, ut ne Pontificis quidem litteras accipere dignaretur. Id Episcopis Gallia tam indignum facinus visum est, ut ad Ducem in hæc verba scriberent: *Ad cumulum malorum omnem lassisti Christianitatem, dum Vicarium Beati Petri Apostolicum, cui DEUS dedit Primatum in omni Orbe terrarum, sprevisi. & ne litteras quidem ipsas recepisti; & quia volebas a malo desinere, timuisti bene monentem audire. In eo igitur lassisti Apostolos, quorum Princeps est Petrus. Et infra: Maximum reatum te contraxisse scimus, quod Epistolam Sedis Apostolica respuisti.* Si tantum tamque indignum facinus viginti duo Gallia Episcopi crediderunt, quod Dux sæcularis ac Tyrannus, nulloque alio vinculo Pontifici obstrictus, quam illo communi hominis Christiani, Epistolas Romanas non admisisset; quid dicerent rogo, & quale crimen judicassent; si Episcopi tot titulis, ac juramento toties Romæ obnoxij, non tantum Pontificis epistolas non acciperent, sed tot etiam modis eas neglecturi haberent? & tamen Parisijs id factum.

Anno DCCCCLII. Floruit servatus Lupus: Is epistola 103. ad Benedictum III. ita scribit: *In quibuscumque ad Religionem vel honestatem spectantibus ambiguitatem creat varietas, ut optima quæque emiteant, illic sollicita investigatione credimus recurendum, unde fidei ubique manavit exordium.*

Anno DCCCCLIX. Rhegino Abbas Monasterij Prumiensis in Chronico ita scribit: *Stultitia quidem elogio denotandi, qui illam Petri Sedem aliquo pravo dogmate fallere posse arbitrati sunt, qua nec se sefellit, nec ab aliqua hæresi unquam falli potuit.*

Anno DCCCCLXVII. Celebratum est Concilium Trecense omnium Gallia Episcoporum, qui ita loquuntur: *Judicium vestra auctoritatis (Joannem VIII. Summum Pontificem alloquuntur) quod privilegio Divi Petri & Sedis Apostolica in eos, & complices eorum, juxta sacros Canones*

Spiritu DEI, & totius mundi reverentiâ conservatos, ac secundum sacræ Romanæ Ecclesiæ Prædecessorum vestrorum Decreta protulistis, voto, voce & unanimitate nostrâ gladio Spiritus Sancti persequimur, scilicet quos excommunicastis, excommunicamus, quos ab Ecclesia abiecitistis, abijcimus, quos anathematizastis, anathematizamus, & quos regulariter satisfaciennes vestra auctoritas & Apostolica Sedes receperit, recipiemus.

Anno DCCCLXXVI. Celebratum est in Gallijs Concilium Pontigonense, in quo Canone primo ita Patres decernunt: *Ut honor Domino, & spirituali Patri nostro Johanni VIII. Universali Papa ab omnibus conservetur, & qua secundum sacrum suum ministerium Apostolicâ auctoritate decreverit, cum summa veneratione ab omnibus suscipiantur, & debita illis veneratione in omnibus conservetur.*

Anno DCCCLXXXII. Obijt Hincmarus Archiepiscopus Rhemenfis, qui licet Romæ infestus, non potuit tamen non cedere veritati; sic enim de auctoritate Romani Pontificis loquitur in epistola ad Nicolaum I. *In omnibus dubijs vel obscuris, qua ad rectæ fidei tenorem, vel pietatis dogmata pertinent, sancta Romana Ecclesia, ut omnium Ecclesiarum Mater & Magistra, nutrix ac doctrix est consulenda, & ejus salutaria monita sunt tenenda; unde quoniam sicut B. Innocentius ad Decentium Eugubinum Episcopum scribit, manifestum est, in omnem Italiam, Gallias, Hispanias, Africam, atque Siciliam, Insulasque interjacentes nullam instituisse Ecclesiam, nisi eos, quos Venerabilis Petrus aut ejus successores constituerunt Sacerdotes; oportet hoc sequi, quod Romana tenet Ecclesia, ne dum peregrinis institutionibus studeant, caput institutionum videantur amittere. Idem in libro de Prædestinatione contra Godescalcum cap. 4. Sequimur autem, quod Catholica & Apostolica nos docet sancta Romana Ecclesia, qua in fide nos genuit. Idem Hincmarus præfatione ad Nicolaum I. PP. Nèque enim fas est, ut absque Vicario DEI, absque Clavigero Cæli, absque curru & auriga spiritualis Israël, absque Universalitatis Pontificis, absque singulari Pastore, absque Unico Papa, absque omnium Arbitro aliquid consummetur, aut divulgetur: Tu enim tenes claves David. Tu accepisti claves scientiæ. In arca quippe pectoris tui, arca Testamenti & manna cælestis saporis requiescant. Tu enim, quod ligas, nemo solvit, quod solvis, nemo ligat; qui aperis, & nemo claudit, claudis & nemo aperit. Vicem namque in terris possides DEI.*

VIII. Anno MCIX. Moritur S. Anselmus ex Abbate Beccensi (qui locus est in Normandia Galliæ provincia) postea Archiepiscopus Can-

Cantuariensis libro de Incarnatione Verbi Urbanum II. ita alloquitur: *Quoniam Divina providentia Vestram elegit sanctitatem, cui vitam & fidem Christianam custodiendam, & Ecclesiam regendam committeret, ad nullum alium rectius refertur, si quid contra Catholicam fidem oritur in Ecclesia, ut ejus auctoritate corrigatur; nec ulli alij tutius, si quid contra errorem responderetur, consulitur, ut ejus prudentiâ examinetur. Et epistolâ 73. ad Paschalem II. PP. Non timeo exilium, non paupertatem, non tormenta, non mortem, quia ad hæc omnia DEO confortante paratum est cor meum, pro Apostolica Sedis Obedientiâ, & matris meæ Ecclesiæ Christi libertate, certitudinem tantum quero, ut sciam absque ambiguitate, quid auctoritate vestrâ tenere debeam.*

Anno MCXIV. Obijt Ivo Carnotensis. Isepistolâ 8. ad Richerium Senonensem Archiepiscopum: *Dicitis me Sedem Gaufridi invasisse, in quo contra Sedem Apostolicam caput erigitis, cujus judicij & constitutionibus obviare pland est heretica pravitas notam incurere.*

Anno MCXL. Floruit venerabilis Petrus Cluniacensis; islib. 4. epistolâ 43. ita Innocentium II. alloquitur: *Spiritus Consilij, qui ubi vult spirat, qui per vos Ecclesiæ suæ per totum Orbem diffuse assidue consulit.*

Anno MCXL. Sex Galliarum Episcopi ad Innocentium II. epistolam scribunt (quæ est inter epistolas S. Bernardi 370.) in hæc verba: *Nulli dubium est, quod ea, quæ Apostolicâ firmantur auctoritate, rata semper existunt, nec alicujus deinceps mutari possunt cavillatione, vel invidiâ depravari; ea propter ad vestram Apostolicam Sedem, &c. Nota in his, eo tempore ne quidem in Gallijs de Pontificis Infallibilitate dubitatum esse.*

Anno MCLIII. Obijt S. Bernardus clarissimum Galliæ & totius Ecclesiæ lumen. Isepistolâ 190. ita Innocentium II. alloquitur. *Oportet ad Vestrum afferrî apostolatum pericula quæq; & scandala emergentia in Regno DEI, ea præsertim, quæ de fide contingunt. Dignum namque arbitror ibi potissimum resarciri damna fidei, ubi non possit fides sentire defectum; hæc quippe hujus prærogativa Sedis; cui enim alteri aliquando dictum est: ego pro te rogavi, ut non deficiat fides tua?*

Anno MCLXXXVII. Obijt Petrus Cellensis, Episcopus postea Carnotensis, qui epistolâ 3. Romanum Pontificem appellat: *Petrum radicatum & fundatum in montibus Sanctarum auctoritatum, & in medio, ubi Mater Ecclesiæ nidificat, in foraminibus Petreæ, & in cavernis maceræ: ad voces Rotarum, quæ in se habent spirituum vitæ, securus sequor, quia facies Leonis præcedit.*

ait, ne aliquid noceat: facies hominis, ne aliquid decipiat: facies vituli, ne vanitatis aliquid subripiat: facies Aquila, ne aliquid dubietatis remaneat, vel tarditatis prepediat. Regula veritatis tornavit rotas istas in circuitu, & orbe veritatis aeternae; tanta auctoritatis, ut nullius ditioni subiaceat: tanta maturitatis, ut nunquam vultum Deificum deponat; tanta certitudinis, ut nulla mutatio, aut vicissitudinis obumbratio in eam incurrat.

IX. Anno MCCXLV. Concilium Lugdunense primum, in quo flos Gallicani Sacerdotij, habitum est. Id verò Pontificum infallibilitatem insigni testimonio his verbis probavit: *Pro humani Redemptione Generis DEI Filius JESUS Christus, ne gregem sui pretio sanguinis redemptum post Resurrectionem ad Patrem absque Pastore desereret, ipsius curam B. Petro (ut suae stabilitate fidei ceteros in Christiana Religione firmaret, eorumque mentes ad salutis opera suae accenderet devotionis ardore) commisit.*

Anno MCCLXXIV. Convenit Concilium Lugdunense secundum, in quo iterum infallibilitas Pontificia egregie confirmata, sic enim Patres, quorum praecipua pars Galli, loquuntur: *Fideli ac devoti confessione profiteamur, quod Spiritus Sanctus aeternaliter ex Patre & Filio tanquam ex uno principio unica spiratione procedit. Hoc professus est, haecenus praedicavit & docuit, hoc firmiter tenet & praedicat sacrosancta Romana Ecclesia Mater omnium fidelium & Magistra.* In eodem Concilio recepta est à Patribus, communique assensu probata Professio fidei Orthodoxae à Graecis his verbis, quae infallibilitati manifestè suffragantur, expressa: *Ipsa quoque sancta Romana Ecclesia summum & plenum Primatum & Principatum super Universam Ecclesiam Catholicam obtinet, quem se ab ipso Domino in B. Petro Apostolorum Principe, sive Vertice, cuius Romanus Pontifex est successor cum potestatis plenitudine, recepisse veraciter, & humiliter recognoscit, & sicut praeter ceteris fidei veritatem tenetur defendere, sic & si qua de fide suborta fuerint quaestiones, suo debent iudicio desiniri.* Potuitne clariùs, majorique Gallorum consensu Infallibilitas Romana commendari? aut Concilium pateretur privilegium causas fidei decidendi se vidente ad Pontificem Romanum transferri, si crederet illud non Pontifici, sed Concilio datum esse?

Anno MCCLXXIV. Obijt S. Thomas Aquinas clarissimum totius Ecclesiae ac praesertim Galliae Lumen, atque à vitio adulandi longissimè remotus. Hic verò tam sanctus, tam magnus Doctor, & cui Gallia parem non habuit, Pontificiae infallibilitati omnium clarissimè

clarissimè & frequentissimè suffragatus est. Quodlibeto 10. a. 6. hæc habet: *Magis standum est sententiæ Papæ (ad quem pertinet determinare de fide, quam in iudicio profert) quam quorumlibet sapientum in scripturis opinionum.* Et 2. 2. q. 1. a. 10. *Respondeo dicendum, ad illius auctoritatem pertinere editionem Symboli, ad cuius auctoritatem pertinet determinare ea, quæ sunt fidei, ut ab omnibus inconcusâ fide teneantur.* Hoc autem pertinet ad auctoritatem Summi Pontificis, ad quem majores & difficiliore Ecclesie causa referuntur, ut dicitur in Decreto distinctione 17. & hujus ratio est, quia una debet esse fides totius Ecclesie; quod servari non posset, nisi quæstio fidei de fide exorta determinetur per eum, qui toti Ecclesie præest, ut sic ejus sententia à tota Ecclesia firmiter teneatur, & ideo ad solam auctoritatem Summi Pontificis pertinet nova editio Symboli, sicut & alia omnia, quæ pertinent ad totam Ecclesiam. Et 2. 2. q. 11. a. 2. ad 3. *Postquam autem essent aliqua Ecclesie auctoritate determinata, hæreticus esset, si quis tali ordinationi pertinaciter repugnaret, quæ quidem auctoritas principaliter residet in Summo Pontifice, ut dicitur in causa 24. q. 1. Contra cuius auctoritatem, nec Hieronymus, nec Augustinus, nec aliquis Sanctorum Doctorum suam sententiam defendit.*

Eodem Anno MCCLXXIV. Obijt S. Bonaventura doctrinâ & sanctitate pariter ac Parisiensis Universitatis Doctor celeberrimus, qui hanc ipsam sententiam docuit de Pontificis Romani infallibilitate in Breviloquio, 6. parte, capite 3. & initio expositionis Regulæ S. Francisci easdem hoc argumento confirmat: *Quia alioquin Synagoga felicitior fuisset, quam Ecclesia, quia illa habebat unum Summum Pontificem, qui omnes discordias poterat terminare, ut patet ex Deuteronomio capite 17.* Floruit eodem tempore S. Augustinus Triumphus Parisiensis Universitatis Doctor ac Professor, qui pro eadem infallibilitate hæc habet de potestate Ecclesiastica. q. 10. *Si aliqua sunt dubia & obscura in fide, ad Papam pertinet interpretari, & determinare, post cujus determinationem hæreticum esse contrarium pertinaciter asserere.*

X. Anno MCCCLXXXVII. Petrus Alliacensis Gallus Doctor & Cancellarius Universitatis Parisiensis, ac postea Cardinalis & Episcopus Cameracensis, ac proinde doctrinâ Ecclesie Gallicanae apprime imbutus, non suo tantum, sed etiam Universitatis nomine Clementem VII. quem Gallia pro vero Pontifice agnoscebat, sic alloquitur: *Igitur pro vestris humillimis filijs Universitatis prædictæ, & pro nobis eorum nuntijs, qui suis in hac parte obsequimur mandatis, & documentis*

K k

inmittimus

innititur, corde & ore unanimiter protestamur, quod quidquid hactenus in hac causa actum est, & quidquid in ea nunc vel alias acturi, aut dicturi sumus, correctioni & iudicio Sedis Apostolicae, & sedentis in ea Summi Pontificis humiliter submittimus, dicentes cum beato Hieronymo: Hæc est fides Pater Beatissime, quam in Ecclesia Catholica didicimus, in qua si minus perire, aut minus cautè aliquid positum est, emendari cupimus à te, qui Petri fidem & sedem tenes. Non ignoramus enim, sed firmiter tenemus, & nullatenus dubitamus, quod sancta Sedes Apostolica est illa cathedra Petri, supra quam fundata est Ecclesia eodem Hieronymo teste, & sicut dixit Cyprianus d. 93. can. qui Cathedram: de qua Sede in Persona Petri Apostoli in ea sedentis dictum est: Petre rogavi pro te, ut non deficiat fides tua. Observa hic Lector, quænam tunc temporis Ecclesiæ Gallicanæ, & Universitatis Parisiensis de Pontificis auctoritate infallibili mens & sententia fuerit; profitetur enim Alliacensis, se non tantum ex Universitatis mandato hæc proferre, verum etiam iuxta ejus doctrinam; id enim significant ea verba: *documentis innititur.*

Anno MCCCXVIII. Celebrata est sessio quadragesima quinta Concilij Constantiensis, in qua omnibus Concilij Patribus ac præsertim Gallis præsentibus, qui maximam ejus Synodi partem agebant, Constitutio Martini V. nullo omnino Patrum reclamante, & consequenter nullo non consentiente (quis enim nescit silentium pro consensu esse, quando loqui oporteret) publicis Concilij actis inserta est in hæc verba: *Nulli fas est, à supremo Judice videlicet Apostolica Sede seu Romano Pontifice appellare, aut illius iudicium in causis fidei (qua tanquam majores ad Ipsum & Sedem Apostolicam referenda sunt) declinare.*

Dices: Reclamasse Johannem Gersonem scripto contra illud Decretum prolixo opere.

Resp. Aliud est Gerson, aliud Patres Concilij Constantiensis; hosego suffragatos esse illi Constitutioni contendo, isti enim suffragium ferebant, isti partes illius Synodi, & ideò Spiritus Sanctus per istorum ora loquebatur. Gerson privatus tantum Doctor, nec ad Patres Concilij, de quibus mihi tantum sermo, spectabat. Non enim ideò Concilium invalidum, aut ejus Decreta possunt in dubium revocari, quia aliquis Doctorum in ea declamavit; alioquin quid erit in Concilijs satis tutum & firmum, cum nunquam hisce floribus crabrones defuerint? & quis Gerson, quantavis doctrinâ,
ut

ut toti Concilio præponas? præsertim cum metus Schismatis trium Pontificum ambitione excitati, prolatisque in longum tempus, Gersonem urgeret Pontificiæ auctoritati in arctum cogendæ? Ergo Zelus magis Gersonem, & cupiditas Ecclesiam quovis modo juvandi, quàm ratio agebant; quæ causa fuit, ut remedia corripere ipsi morbis pejora, truncato videlicet capite, aut lethali ter faucio, quò corpori mederetur: & verò etiam præcipuos sanctitatis ac doctrinâ viros, cum obtentu pietatis & Zeli, privatis sententijs nimium animos laxarent, in errores incidisse ab ijs ipsis postea agnitos, despectosque, exempla Cypriani & Hilarij plus satis ostendunt. Erravit ergo Gerson, nec mihi ejus errores pro exemplis proponi patiar.

Anno MCCCCXXI. Comparuit in Florentino Concilio Legatio Caroli VII. Francorum Regis, ac Concilij Bituricensis, cujus Legationis Princeps Episcopus Meldensis sui Regis, Gallorumque Episcoporum nomine, quæ Basileense Concilium contra supremam Pontificis & Monarchicam auctoritatem decreverat, eam Concilij submitendo; penitus improbavit; admisit verò, seque amplecti professus est, quæ pro eadem Monarchica, supremæque ac omni Concilio superiore potestate Florentinum Concilium statuerat; sicque Pontificiæ infallibilitati insigne testimonium præbuit, verba Meldensis Episcopi coram sacro, purpuratoque senatu perorantis hæc sunt: *Nimio fervore resistendi Basileenses ad hanc vesaniam devenerunt, quòd supremam potestatem in uno supposito consistere negent, sed eam in multitudine (nota, quæso, quo elogio Galli eorum sententiam insigniant, qui supremam de rebus fidei judicandis potestatem non uni supposito, hoc est, Pontifici, sed multitudini, hoc est, Concilio tribuunt, quæ citò in diversa scinditur) collocant. & sic pulcherrimam Monarchiam Ecclesie, quæ Christianos hucusque tenuit in unitate fidei, in una Professione Religionis Christianæ, in uno ritu Sacramentorum, in una observantia mandatorum, in ijsdem ceremonijs Divini cultus, atque pacem, & tranquillitatem asseruit, nunc abolere & suppressere contendunt, nobilissimam politiam ad Democratiam vel Aristocratiam redigentes & hoc animadvertens præfatus Rex Christianissimus vehementi dolore ingemiscit, ac consulto Prælatorum, & aliorum multorum sapientum regni sui videtur sibi, quòd nullum est aptius remedium ad hoc Schisma extirpandum, quàm evellere ac disperdere duas extremitates,*

tremitates, ad quod faciendum necessarium est Concilium Generale. Porro Concilium Basileense unam extremitatem nimis exacuit, quando veritatem de suprema potestate in uno extinguere pertentavit. Concilium autem Florentinum bene hanc veritatem lucidavit, ut patet in Decreto Græcorum, sed pro regulando usum hujus potestatis nihil edidit, &c. Amabò te, poterant Galli supremam & Monarchicam Pontificis potestatem, ex qua necessariò irreformabilitas, & consequenter Infallibilitas resultat, pluribus & pulchrioribus verbis testatam facere? Poterant apertius enixiusque Basileensis Synodi sententiam detestari, hanc ipsam supremam & irreformabilem potestatem Pontifici adimentis, & transferentis in Concilium? Poterant rotundiùs, clariùsque Florentini Concilij Decreto subscribere, quo hæc ipsa suprema & irreformabilis auctoritas luculentissimè asserta est? Quòd verò *regulari usum hujus potestatis* Galli petant, moderata, prudensque postulatio fuit, eo præsertim tempore, quo ambitione luxùque Pontificum discordiæ flagrant, & idèò Concilium Tridentinum hunc ipsum usum Pontificiæ Potestatis sanctissimis Decretis intra honestum coërcuit. Neque id obstat sententiæ nostræ, qui non de usu aut abusu loquimur, sed de ipsa potestate, quæ cum aut sine abusu esse potest, nec ullus negat posse Romanum Pontificem non tantùm à Concilio, sed à quovis Episcopo moneri, dirigique regulis tantæ molis sustinendæ paribus, quemadmodùm id S. Bernardus cum Eugenio fecit: quantò ergo magis id Concilium poterit à Pontifice confirmatum? tunc enim non tam Concilij, quàm Pontificis auctoritas erit.

Anno MDXXVII. Concilium Senonense in Gallijs celebratum est, præside Senonensi Archiepiscopo Galliarum Cancellario. Sexdecim in illo Decreta edita sunt contra Lutheri hæreses, in eorum uno, ubi de auctoritate Sedis Apostolicæ, hæc habentur: *Universos, qui aliter quàm Romana credit, & docet Ecclesia credere & pertinaciter assererentant; ejusdem Concilij auctoritate veluti hæreticos & pertinaces à Communione Fidelium declaramus separatos.* Quid rogo est Papam infallibilem esse, si hoc non est?

Anno MDLXXIX. Celebratum est in Gallijs Concilium Melodunense, in quo ita Patres loquuntur: *Operam dabunt ij, quibus hæc cura demandata est, Episcopi scilicet, & eorum Vicarij, ut in omnibus Synodis*

omnes & singuli tam Clerici, quam Laici amplectantur, & aperta Professione eam fidem pronuntient, quam sancta Romana Ecclesia, Magistra Columna & firmamentum veritatis profutetur & colit; ad hanc enim propter suam principalem oportet omnes convenire Ecclesias.

Anno MDCXXVI. Peracta est Synodus Parisiensis, in qua Ecclesia Gallicana tam eleganter, diffusèque hanc ipsam infallibilitatem explicavit, totique Clero commendatam & inculcatam voluit, ut non credam vel Romæ, in ipsoque Pontificis sacrario id aliquando luculentius factum esse. Sic enim articulo 137. loquitur sub hoc Titulo: *Advis de l'Assemblée generale du Clergé de France à Messieurs les Archevesques & Evêques de ce Royaume.* Hoc est. Monita Conventionis Generalis Cleri Gallicani ad Dominos Archiepiscopos & Episcopos hujus Regni. Latine reddam, quidquid illic Gallicè habetur: Nullum majus argumentum veri erga DEUM amoris exhiberi à nobis potest, quam si debitè veneratione eos prosequamur, quos ipse ad necessitates, animasque nostras curandas Vicarios, Legatosque suos constituit. Id verò cum præcipuè atque ante omnes Episcopos Romano Pontifici conveniat, æquum omnimò est, ut iidem Episcopi & se Pontifici subiectos agnoscant, & alijs omnibus eximia in illum venerationis ac reverentia exemplum præferant. Hortamur igitur Episcopos omnes, ut sacram Apostolicam Sedem, Romanamque Ecclesiam, utpote in DEI sponsione infallibili, & Apostolorum ac Martyrum sanguine fundatam, omniumque Ecclesiarum Matrem omni honore, cultuque prosequantur. Ipsa enim, ut cum Beato Athanasio loquamur, est sacrum illud Caput, à quo in omnes Ecclesias velut in totidem membra omnis spiritus diffunditur, quo nutriuntur ac conservantur. Sanctissimum quoque, Patrem & Pontificem nostrum, quippe Ecclesiæ Universalis Caput visibile; Deique, in terris Vicarium, Episcopum Episcoporum, & Patriarcham Patriarcharum honore afficiet, is enim successor est Petri, à quo omnis Episcopus initium atque Originem duxit, & super quem Christus JESUS Ecclesiam suam fundavit, quando illi Claves Regni Cælorum, atque Donum infallibilitatis (NB.) in causis fidei reliquit: quam fidem non sine ingenii miraculo durare in ejus successoribus immobilem illibatamque videmus; unde ingens illa, in Romanorum Pontificum Decretis, mandatisque amplectendis apud omnes fideles & Orthodoxos observantia profecta est. Hac verò, ut nihil detrimenti capiat, Episcoporum munus erit, curabuntque eorum improbitatem coerceri, qui obsequij omnis, legumque impa-

care in dubium, cassamque reddere conantur: utque alios efficacius ad id permoneant, primi ipsi exemplo praebunt, &c. &c.

XI. Anno MDCL. Clerus Gallicanus in Comitibus Generalibus epistolâ ad Innocentium X. ita scribit. *Scimus ubi Caput Ecclesiae, ibi totius fidei arcem, totius & disciplina Metropolitim esse.*

Anno MDCLIII. Galliae Episcopi Octoginta quinque, litteras ad Innocentium X. dedere, quibus Janseij propositiones damnari petebant, simulque Pontificiam infallibilitatem insigni testimonio confirmarunt. Verba eorum sunt. *Majores causas ad Sedem Apostolicam referri solennis Ecclesiae mos est, quem fides Petri nunquam deficiens perpetuo retineri pro jure suo postulat. Decennium est, ex quo gravissimis turbis Gallia magno nostro marore commovetur ob librum posthumum & doctrinam Reverendi Cornelij Janseij Iprensis Episcopi. Tales quidem motus sedari oportebat, tum Concilij Tridentini auctoritate, tum Bullae illius, quam Urbanus VII. adversus Janseij dogmata pronuntiavit, & Decreta Pij V. ac Gregorij XIII. in Bajam edita confirmavit. Atq; hujus quidem Bullae veritatem ac robur novo diplomate vendicasti, sed quia nulli sigillatim propositioni certa Censura nota inusta fuit; locus etiamnum aliquis quorundam cavillis & effugio relictus est. Intercludendum autem penitus speramus, si ut precamur sanctitas Tua, quid hac in re sentendum sit, clarè distinctèque desinat. Experta est nuper Beatiudo Tua, quantum Apostolica Sedes in gemino errore profligando Ecclesiae Capitis valuerit auctoritas: continuo sedata est tempestas, atque ad Christi vocem & imperium venti & mare obdierunt. Quamobrem flagitamus Beatissime Pater, ut clarâ, firmâque de propositionum istarum sensu prolata sententiâ, cui Reverendus ipse Jansejus morti proximus opus suum subjecit, caliginem omnem discutias, animos fluctuantes componas, dissidia prohibeas, Ecclesiae tranquillitatem restituas, &c. En Galliae Praefules fatentur: In Sede Apostolica fidem Petri nunquam deficere: Summi Pontificis è cathedra pronuntiantis Decreta hujusmodi esse, ut omnibus cavillis & effugijs locum penitus intercludant: esse vocem & imperium Christi: illis ventos & mare obedire: illis omnem caliginem discuti, animos fluctuantes componi, dissidia prohiberi, &c. Planè evidens omninò est, hæc elogia tam feridè ac meditatò, nec ab adulantibus, sed ab Episcopis, repetita, constare non posse, nisi admisâ infallibilitate. Quomodo enim sententia Pontificis est vox Christi, si erronea? an vox Christi errori est obnoxia? quomodo dissidia omnia & animos fluctuantes componit, si dubia & incerta? Quâ ratione dici potest, illi ventos*

&

& mare obedire, si fideles in causis fidei non tenentur ante Concilium Oecumenicum imperanti, & decidenti acquiescere? an verò major in Romanum Pontificem ventis & mari, quàm Gallis Obedientia, ut cui venti & mare obediunt, obtemperare Galli non teneantur, majorque istis, quàm duobus illis nunquàm sibi constantibus elementis sit adversandi licentia? Denique quò fieri potest, ut fides Petri nunquàm in Sede Apostolica defecerit; si Sedes & Cathedra Apostolica in causis fidei decidendis errare & falli potest, imò aliquando erravit? Agnoverunt ergo Galli, altèque professi sunt Pontificiam infallibilitatem.

Eodem Anno MDCLIII. Galliae Antistites Lutetiae congregati numero triginta praeunte Cardinali Mazarino clarissimè hanc ipsam infallibilitatem & agnoverunt, & scriptis consignarunt. Idque sub Innocentio X. hoc est, sub Pontifice Gallis haud quàm grato, & cujus electioni, ut notum est, palàm adversati sunt, aded, ut Antonius Barberinus gratià excideret, quòd electionem promovisset. Mazarini quòque Cardinalis cum Aula Romana & Pontifice dissidia notiora sunt, quàm ut commemorari debeant, & tamen eo tempore, sub eoque Pontifice, cui Galli palàm offensi erant, praeputuit veritas indignationi, & praeclarissimum testimonium etiam ab iratis expressit. Sic ergo in litteris ad Innocentium X. datis, postquam Jansenij propositiones damnaverat; Galliae Antistites decimà nonà Julij inter alia scripsere: *Quo in negotio illud observatione dignum accidit, ut quemadmodum ad Episcoporum Africae relationem Innocentius I. haeresin Pelagianam damnavit olim; sic ad Gallicanorum Episcoporum consultationem haeresin ex adverso Pelagiana oppositam Innocentius X. auctoritate sua proscripserit. Enim verò vetusta illius aetatis Ecclesia solà cathedra Petri communionem, & auctoritate sulca Pelagiana haeresis damnationi absque cunctatione subscripsit. Perspectum enim habebat, non solam ex pollicitatione Christi Petro facta, sed etiam ex actis priorum Pontificum, & ex anathematis adversus Apollinarem & Macedonium nondum ab ulla Synodo Oecumenica damnatos, à Damaso paulo ante jactis, judicia pro sancienda Regula fidei à Summis Pontificibus lata super Episcoporum consultatione (sive suam in actis Relationis sententiam ponant, sive omittant) Divinà aq, ac summà per Universam Ecclesiam auctoritate niti, cui Christiani omnes ex officio ipsius quòque mentis obsequium prestare tenentur. Eà nos quòque sententià ac fide imbuti Romana Ecclesia praesentem,*

sentem, qua in Summo Pontifice Innocentio X. viget, auctoritatem, &c. Circa hanc Gallorum Præsulorum epistolam observanda sunt aliqua, *Primo*. Gallicanos Antistites hisce litteris Pontificiam Infallibilitatem apertissime professos esse, cum enim dicunt: *Sententiâ Innocentij hæresin Jansenianam proscriptam esse; omniumque Pontificum Romanorum sententias pro scienda regula fidei summâ Divinâque per Universam Ecclesiam auctoritate niti, eique omnes Christianos ex officio ipsius mentis obsequium præstare teneri.* Planè nihil aliud dicunt, quam Pontificem in scienda Regula fidei auctoritatis esse infallibilis: Auctoritas enim fallibilis, non est Divina, non est *suprema* (cum corrigi ab alia majori auctoritate possit) non est *Regula fidei*, nec illi omnes Christiani mentis obsequium præstare tenentur, alioquin omnes Christiani, & consequenter etiam tota Ecclesia errare posset. *Secundo* fatentur iidem Gallicani Patres, sententias Pontificum non idè esse certas, quia Ecclesia illas recipit; sed potius Ecclesiam teneri eas recipere, idque quia *sciunt regulam fidei, & quia supremâ ac Divinâ auctoritate nituntur*, sicque antecedenter ad Ecclesiæ consensum certas & infallibiles esse. *Tertio*. Docent quoque contra Maimburgi anilem exoletamque cantilenam, hanc de Pontificis Romani infallibilitate sententiam, non esse novam, recensque in scholis natam; ut ille comminiscitur; sed jam, a tempore Damasi Papæ Apollinarem damnantis (id verò contigit anno Christi 373.) in veteri Ecclesia receptam, imò à sponsione Christi Petro facta. Quid posset rogo efficacius dici? tamen Maimburgus hæc omnia silentio tegit ignoranti similis.

XII. Anno MDCLX. Patres Societatis Collegij Claremontani publicè theses proposuere, quibus Infallibilitatem Summi Pontificis, non tantum in quæstionibus juris, sed etiam in quæstionibus facti defendendas suscepere. Thesis ita sonat: *Christum in Caput Ecclesiæ agnosimus, ut illius regimen, dum in Cælos abiit, primum Petro, tum deinde successoribus commiserit, & eandem, quam habebat ipse infallibilitatem concesserit, quoties ex Cathedra loquerentur.* Datur ergo in Ecclesia Romana *Controversiarum fidei Judex infallibilis etiam extra Concilium generale, tum in quæstionibus juris, tum facti; unde post Innocentij X. & Alexandri VII. constitutiones credi potest librum, cui titulus: Augustinus Jansenij, esse hæreticum, & quinque ex eo propositiones decerptas esse Jansenij, & in sensu Jansenij damnatas.* Sic paucos ante annos Patres Societatis sentiebant, scribebantque,

que, nec præsumi de illis potest tam prudentibus, tamque circumspèctis, voluisse Parisijs propositionem tueri, quam doctrinæ Gallicanæ adversam crederent.

Dices. At Patres Societatis jam mutârunt sententiam.

Resp. Non tam mihi curæ esse, quid jam in Gallijs sentiatur, quàm quid olim senserit Ecclesia Gallicana; néque enim decet, ut novi recentésque antiquis præferantur, præsertim cum tam multa jam in Gallijs contigerint, quæ aut prodere veritatem, aut celare compulerint. Cur eo tempore Galliam interrogas, cum loqui non sinitur? interroga liberam, pænisque ac metu solutam, qualis videlicet fuit tot retrò elapsis sæculis. Patres societatis, quod attinet, non in Gallijs tantùm, sed toto terrarum Orbe Infallibilitati subscripsisse ad eò notum est, ut nullâ probatione indigeat. Post Regiam verò declarationem certum est, Patres societatis nunquam induci potuisse, ut contra Infallibilitatem Pontificiam aliquid docerent, licet id Regio edicto caveretur. Quòd verò siluerint, nec calamus pro Pontifice strinxerint; id fortè temporè datum, expectatumque, dum torrens laberetur, & morâ periculum vanesceret, nam & Iusciniæ cantum hyeme abruptum, vernis folibus reperituræ; æstatem ergo societas expectat hyemi successuram, & tunc canet.

Eodem Anno MDCLX. Die nonâ Decembris Sorbona eandem infallibilitatem in publica Disputatione defendit hujusmodi propositâ Thesi: *Romanus Pontifex Controversiarum Ecclesiasticarum constitutus est Judex à Christo, qui ejus definitionibus indeficientem fidem promisit.* Ita testatur de Marca nominatus Parisiensis Archiepiscopus mox citandus.

Anno MDCLXII. Petrus de Marca nominatus Archiepiscopus Parisiensis in observationibus supra dictas theses Claremontanas (quas ultimum ejus opus fuisse doctissimus Saluzius testatur) numero 22. 31. & 34. ita scribit: *Hac opinio (quæ videlicet Infallibilitatem Pontifici Romano asserit) est illa, quam univèrse Hispania, Italia, aliæq; omnes Christianitatis Provincia docent; ita ut illa, quam sententiam Parisiensium Doctorum vocant, ad classem earum opinionum revocanda sit, quæ solùm tolerantur. Auctoritas infallibilem sententiam in causis fidei pronuntiandi est Romanus Pontifex omnium Universitatum consensu acquisita, exceptâ tamen*

antiquâ Sorbonâ. Imò hoc quoque tempore hanc de infallibilitate Pontificis sententiam in ipsa Sorbona doceri videmus; nam duodecimâ mensis Decembris anno 1660. in Sorbona publicè hæc thesis defensa est videlicet, Romanus Pontifex Contraversiarum Ecclesiasticarum est constitutus Jdex à Christo, qui ejus definitionibus indeficientem fidem promisit. Eandem thesin in Universitate Navarica septimâ Decembris propugnata scimus. Et infra, numero 34. circa finem de Doctoribus Galliæ: Pars major non solam Theologia, sed etiam Juris Doctorum communi opinioni adheret, utpotè fundamentis mixta solutu difficillimis; videtque antiqua Sorbona opiniones. Vides Doctissimum hunc Virum fateri, sententiam de Infallibilitate Pontificis esse omnium Universalitatum Christianitatis, imò omnium ferè Doctorum Universalitatis Parisiensis, exceptâ antiquâ Sorbonâ, imò hujus opinionem à reliquis rideri. Ut verò intelligas, quid nomine antiqua Sorbona de Marca intelligar; sciendum est, Collegium Sorbonicum fuisse à quodam Roberto Sorbon (qui sancto Ludovico Regi à sacris confessionibus & elemosynis erat) anno 1253. fundatum; quo tempore in Ecclesia Gallicana sententiam de Romani Pontificis infallibilitate viguisse jam supra monstratum est. Sequenti postea sæculo hoc est anno 1373. inflammari cœpit diurnum illud, & obstinatum Schisma, quo nihil funestius Ecclesiæ: & quia nulla in Pontificibus spes erat illius extinguendi, imò istorum ambitione magis magisque accendebatur; cogitatum fuit de inducenda majori aliqua auctoritate, cui Pontifices obtemperare tenerentur: ea verò à Gersone, Almains, alijsque paucis in Concilium collata est; id enim opportunum credebant evitendis in futurum Schismatibus, si videlicet aliqua in Ecclesia potestas esset, quam etiam ipsi Pontifices revereri tenerentur. Vetus ergo Sorbona tempore Constantiensis & Basileensis Conciliorum vigeat, constabatque ut dixi Gersone, Almains, istorumque discipulis. Imò si quando inter Pontifices, Regesque Galliæ dissidium aliquod oriretur; mox in Parisiensi Universitate ab aliquo Doctorum hæc Gersonis machæra expromebatur terrendo Pontifici; ita sub Sixto V. sub Julio II. & Alexandro VII. factum est. Hæc ergo est Vetus Sorbona, quam à plerisque Theologiæ & Juris in Gallia Doctoribus irritam esse Marca testatur: nam alioquin Universitatem Parisiensem pro infallibili auctoritate Pontificis stetit paulò post ostendemus.

XIII. Anno denique MDCLXXI. Editi sunt in lucem Gallico idiomate Maimburgi sermones; in quorum uno secundâ Quadragessimæ hebdomadâ, die Martis pro hac ipsa Infallibilitate ita loquitur: *Obligamur sub pœna æternæ damnationis nos submittere Decisionibus Cathedræ S. Petri; iuncte naufragium fidei patimur, cum doctrinas amplectimur ab hac Cathedra damnatas, rejectasque. Frustra verò, qui hanc submissionem non habet, protestatur se Cathedram Petri propriam, præcipuâque habere, ac fidei ab Ecclesia, à Patribus, Concilijsq; tradita adherere.* Hæc Maimburgus è suggestu. Ignorabat enim tunc temporis, quid Ecclesia Gallicana sentiret, non Patres, non Concilia, non scripturas legerat, quæ modò contra Pontificem tam clara esse contendit. Ergo cum è cathedra diceret, licet tot annis in societate studiisque exegisset, rudis tamen erat, indoctusque, ac recens ex ovo lapsus; & tunc modò aliquid sapere, & Theologus esse cœpit, cum Pontifici irascebatur, cum aulam, Regemque captabat, ac præmia ostendebantur adulationi parata; ergo tunc primùm veritatem agnovit, cum cœpit Romam odisse. Amabò te quisquis hæc legis, animo tecum reputa, an fieri potuisset, ut Maimburgus Parisijs, ac de suggestu, totâque Galliâ audiente sententiam proponeret doctrinæ Cleri Gallicani adversam? imò totam Gallicanam Ecclesiam æternæ damnationi addiceret, cui obnoxium esse dicit, quisquis Pontificem infallibilem esse non credit, quoties è Cathedra pronuntiat.

Et hætenus quidem longâ & perpetuâ annorum serie à temporibus sancti Irenæi Episcopi Lugdunensis usque ad præsentem ætatem ostendimus, perpetuam in Ecclesia Gallicana Traditionem fuisse de Pontificis Romani suprema & infallibili auctoritate, quoties in causis fidei sententiam dicit. Tantòque certior hæc traditio evadit, quòd omni testimoniorum genere à nobis probata sit, Regum videlicet, Doctorum, Episcoporum, Conciliorum Universalium, Universitatum, ac præcipuè totius Cleri Gallicani idipsum non semel tantùm, sed repetitis vicibus profitentis. Qua in re illud semper advertas licet, quantum nostra traditio differat à Maimburgi traditionibus. Hic enim in tractatu, quem impugnamus, sibi proposuerat, imò solito more magnificè lectori spondederat; se ostensurum, perpetuam, constantemque in Ecclesia Romana traditionem fuisse, posse in rebus fidei decidendis Ponti-

ficem errare: inchoâtque hanc traditionem à Leone Primo (qui sæculo quarto obiit) & prolato ejus testimonio, mox transit ad Leonem X. qui sæculo decimo quinto Ecclesiam gubernavit. Egregiam enim verò traditionem, mille tantum & centum annorum spatij interruptam! At nos tam in superiori, quàm in præsentis paragrapho de sæculo ad sæculum testimonijs omni exceptione majoribus ostendimus, tam Ecclesie Universalis, quàm etiam in specie Ecclesie Gallicanæ Pontificiam infallibilitatem persuasam fuisse.

XIV. Ut verò tantò perfectior sit hæc Demonstratio, ostendendum est, etiam Universitatem Parisiensem pro Pontifice semper sterisse.

Id verò multis modis, evidentèrque probari potest. Nam *primò*. Certum est, Universitatem Parisiensem nunquam doctrinam tradituram esse, quam sciret doctrinæ omnium Patrum, ac ipsius Gallicanæ Ecclesie adversam esse: at adversa est, quæ dicit, Papam cum è Cathedra pronuntiat, errare, fallique posse, ut supra ostendimus. *Secundò*. Præcipui hujus Universitatis, ac celebratissimi Doctores, à quorum vestigijs alij minorisque nominis nunquam deflexerint, infallibilitatem admisere. Ji sunt Alcuinus Caroli Magni Præceptor, & primus Parisiensis Universitatis Auctor, Albertus Magnus, S. Thomas, S. Bonaventura à nobis supra citati. Quis credat à tam præclaris Doctoribus, & quibus majores Gallia non habuit, voluisse Universitatem Parisiensem deviare? *Tertiò*. Longâ consuetudine in Parisiensi Universitate receptum est, ut quicumque in hac Universitate ad primos gradus promoventur, hanc ipsam infallibilitatem profiteantur. De hac consuetudine Andreas Duvallius Doctor Sorbonicus, & in Academia Parisiensi Regius Theologiæ Professor testis omni exceptione major in suo tractatu de potestate Ecclesiastica, quam in lucem edidit Anno 1604. quàmque duo alij Parisienses Doctores Jo. G. J. Bocher, & J. Ruhe approbârunt, ita loquitur: *Laudabilis in Academia Parisiensi viget consuetudo, quâ Baccalarei de questionibus Theologicis solemniter responsuri protestationem præmittunt, se nolle quidquam contra Decreta sanctæ Matris Ecclesie, nec non sanctæ Sedis Apostolicæ & Romanæ asserere, aut defendere, & si quid adversus ejus Decreta in astu disputationis illis exciderit; vel ignorantia, vel immemoria,*

vel lingua precipitantis attribuendum velle. Quarto. Gravissimi in Gallia Doctores, testesque oculati hanc ipsam esse Universitatis Parisiensis mentem ac sententiam aperte confitentur; proinde Marca Archiepiscopi Tholosani testimonium jam supra recitavimus. Theophilus Raynaudus, & ipse Gallus in opusculo, cui titulus: *ἀντὸς ἐφα*, allegatis quàm plurimis ex schola Parisiensi Doctoribus: *Quotquot, inquit, ante Concilium Constantiense floruerunt, possent omnes Theologi produci; nam non nisi à tempore Concilij Constantiensis & Basileensis revocata est in controversiam hac veritas apud Catholicos; sed omnes anteriores unanimiter docuerunt, Definitiones Pontificias etiam absque Concilio Generali editas facere rem de fide.* Josephus quoque Gibalinus *lib. 5. de jure Canonico cap. 3. §. 15.* ex professo tuetur, latèque demonstrat, hanc esse & fuisse temper doctrinam scholæ Theologicæ Parisiensis, tam in definitionibus & censuris editis ab ipsa in unum congregata, quàm in scriptis singulorum ipsius Universitatis Doctorum. Pater Augustinus à Virgine Maria Carmelita Gallus Provinciae Turonensis in anno tertio cursûs Theologici tract. de fide dist. 10. *Præter paucos jam citatos Doctores hucusque alios ex illa Facultate probatos Auctores non habemus, qui typis defendant sententiam nostræ oppositam.* Quinto. Sed nemo magis quàm ipsa Parisiensis Universitas mentem suam explicaverit.

Anno MCCCCLXXXVII. Sic per Petrum Alliacensem Universitatis Cancellarium Clementem VI. alloquitur: *Emendari à te cupimus, qui Petri Sedem, & fidem tenes, non ignoramus enim, sed firmissimè tenemus, & nullatenus dubitamus, quòd sancta Sedes Apostolica est illa Cathedra Petri, super quam Hieronymo teste Ecclesia est fundata, de qua sede in persona Petri Apostoli in ea sedentis dictum est. Petre rogavi pro te, ut non desiciat fides tua: hac est igitur, ad quam determinatio fidei & approbatio Veritatis Catholicæ, a heretica impietatis detestatio maximè pertinet.* Eadem Universitas Anno 1554. Omnes, inquit, & singuli Obedientia filij ipsam Romanum Pontificem ut Summum & Universalem Christi JESU Vicarium, & Universalem Ecclesiæ Pastorem, cui plenitudo potestatis à Christo data est, cui omnes utriusque sexûs obedire, cujus Decreta pro se quisque tueri, & conservare tenetur, ut semper agnoverunt, & confessi sunt. Hæc clara sunt: si enim Pontificum Decreta tanquàm erroris subiecta, corrigi à Concilio, ac reformari possent; ergo plenitudo potestatis non jam Pontifici, sed Concilio data esset. Et si errare Pontifices possent, ac consequenter aliquando de facto errarent;

Christi fideles non utique tenebuntur Pontificijs Decretis fidem adhibere; si enim Innocentius X. jubeat, ut propositiones Jansenij pro hæreticis habeam, & illæ hæreticæ non sint; quæ rogo vel in cœlis, vel in terris potestas est, quæ imperare mihi possit, ut fidem mendacio, aut errori habeam? Eadem Universitas adversus errores Johannis de Montefono hunc articulum statuit: *Ad sanctam Apostolicam Sedem pertinet auctoritate judiciali supremâ circa ea, quæ sunt fidei, judicialiter definire.* Videri potest hic articulus apud Duvallium Doctorem & Professore Sorbonicum. *Tract. de Romano Pontifice p. 2. fol. 766. Sexto.* Denique eandem Universitatem Parisiensem Infallibilitati Pontificiæ subscribere ex præcipuis ejusdem Universitatis Doctoribus patet, qui eandem sententiam docuere. Ji sunt S. Albertus Magnus, S. Thomas, S. Bonaventura locis supra citatis. Dominicus de Raconis Doctor Sorbonicus & Episcopus Vaurenfis *de suprema Petri potestate sectione 1. cap. 5. fol. 249.* Nicolaus Cœstrellus Doctor Parisiensis & Episcopus Massiliensis *opere de sacra Monarchia lib. 2. cap. 5.* Michaël Nauclerus Doctor Sorbonicus *de Monarchia lib. 8. cap. 6. p. 4.* Ludovicus Bail Doctor Parisiensis & Propœnitentiarius. Edmundus Richerius Doctor Theologus, qui cum multa contra auctoritatem Pontificiam scripsisset, tandem uno ante obitum anno scriptorum poenitens Sedem Apostolicam *Matrem & Magistram omnium Ecclesiarum, & infallibilem Veritatis judicem* agnovit, & professus est teste Duvallio initio sui operis de Pontificis potestate, ubi Richerij chirographum exhibet. Andreas Duvallius Doctor Sorbonicus & Professor in Parisiensi Universitate *opere de suprema Pontificis Potestate præsertim part. 2.* Johannes de Arti Regius Professor *Tractatu de Beneficijs cap. 3.* Petrus de Marca Archiepiscopus Tolosanus locis paulò antè notatis. Henricus Spondanus Apamearum Episcopus, *ad annum Christi 33. n. 5.* Johannes à Celaia Doctor Parisiensis *in 3. sentent. dist. 25. p. 4.* Johannes Puteanus Professor Regius in Academia Tolosana *m. 2. 2. S. Th. q. 1. 4. 6.* Leonardus Coquæus in Universitate Parisiensi Doctor Theologus in Antimornæo *tomo 1. fol. 83.* Herveus Armoricus, Henricus Gandavensis, alijque, quorum nomina apud alios reperies.

Ex hætenus toto hoc paragrapho dictis patet, quæ Gallicanæ Ecclesiæ mens & sententia fuerit, quàmque immeritò illius auctoritate

toritate sibi Maimburgus blandiatur, cum constet nostram esse. Nec obstat declaratio in ultimo Parisiensi Conventu edita, quæ hanc infallibilitatem evertit. Nam & pauci Episcopi erant, si numeres, qui aberant, imò ex industria delecti, quos constabat nihil opposituros. Sonabant catenæ, carceres, exilia, spolia, & quidquid homines terrere potuit, nisi præscripta loquerentur; nec libera vota, sed spe aut metu extorta, aut saltem vindicandi cupidine obminaces Pontificis litteras. Roma quòque, quidquid in eo Conventu actum, planè resciderat; si ergo ne quidem Oecumenicæ Synodo ulla auctoritas Pontifice improbante, quantò minùs privato Conventui, qualis Parisiensis? & denique demus, Parisiensi senatui nihil defuisse; cur rogo ipsius Decreta Decretis tot Conciliorum Oecumenicorum, tot Patrum, totiùsque Ecclesiæ Gallicanæ, imò rotius Orbis præponas? Aut semper totòque Orbe Christiano, aut semel Parisijs erratum est, utrùm tibi facilius creditu videretur? Sed jam in prima dissertatione ad auctoritatem Conventus Parisiensis respondi, quò lectorem remitto. Nunc sufficiat supra quadraginta testimonijs omni exceptione majoribus mentem, sententiàmque Gallicanæ Ecclesiæ, quæ Pontificiam Infallibilitatem tenuit, ostendisse; nunc ad dissolvenda, quæ Maimburgus objectat, procedamus,

§. III.

Respondetur ad ea, quæ Maimburgus Infallibilitati Pontificiæ opponit. cap. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12.

SUMMARIUM.

1. Ostenditur, pro Maimburgi sententia militare paucissimos, pro nostra omnis Regionis, ætatis, & ordinis Patres & Doctores.
2. Petrum errasse, non in doctrina, sed in conversatione & exemplo.
3. Dissidium Victoris Papæ cum Asia Episcopis infallibilitati Pontificis Rom. eximie patrocinari demonstratur testimonijs Eusebij, Sozomeni, Irenæi, & Concilij Nicani.
4. Ex Cypriani Historia Infallibilitatem Pontificiam potius firmari, quàm everti sex evidentibus argumentis elucescit.
5. Liberij metu dolisque circumventi causam infallibilitati Pontificiæ frustra opponi, quatuor solidis argumentis evincitur.

I.

Pponit primò Maimburgus: sententia, quæ Infallibilitatem profitetur, paucorum est: & fermè eorum tantùm, qui trans montes habitant, Italiæ, Romæque vicini: quique vestigijs Cajetani, Baronij ac Bellarmini Cardinalium inhæsere. Ubi ex adverfo infinita est acies aliorum, qui ex omnibus Italiæ, Poloniæ, Belgij, Germaniæque Universitatibus, ac Galliæ præsertim, infallibilitati adversantur.

Resp.

Resp. Hæc est prima Maimburgi velitatio, majori semper arte, quam virtute pugnantis. Auget suarum partium copias, nostrarum premit. Cajetanum, Bellarminum, Baronium quasi nostri agminis Duces ostentat, purpurâ videlicet & novitate suspectos, perinde ac si isti sententiæ nostræ auctores essent. At verò tantum abest, ut istos inter Duces habeamus, ut ne quidem inter milites receperimus. Quando enim toto hoc opere, ubi tot Doctorum nomina recitavimus, vel semel Cajetani, aut Bellarmini, aut Baronij auctoritate usi sumus? Tanta est fiducia causæ nostræ, ut ne omnibus quidem purpuratis, quamvis doctrinâ præcipuis locus in castris nostris sit. Magnus utique Bellarminus, magnus Cajetanus, & quibus Maimburgus vix fimbriam sustentet; & tamen cum de Pontifice agimus, nihil eorum auctoritati tribuimus. Irenæus, Ignatius, Tertullianus, Hieronymus, Augustinus, Patresque Chalcedonenses, & quidquid antiquæ illi ac florenti Ecclesiæ ornamento fuit, momenta nostra & rationes sunt; Antiquitate, sanctitate, & doctrinâ non qualicumque, sed supremi fastigij nitimur, nec quidquam purpuræ aut Dignitati damus, victoriâ extra factum contenti. Gallicanæ Ecclesiæ ac Parisiensis Universitatis quænam mens ac sententia fuerit, jam supra ostendimus. Si Gallicanæ Ecclesiæ nomine nuperum Parisiensem Conventum intelligat, vicit Maimburgus. Si verò Gallicana Ecclesia ea sit, quæ in Concilio Lugdunensi ac Lateranensi locuta est, quæ ad Innocentium X. scripsit; quæ Synodis Turonensi, Aurelianensi, Trecenti, Pontigonensi, Melodunensi; ac Parisiensi fidem explicavit, quæque temporibus Irenæi, Aviti, Caroli Magni, ac Bernardi effloruit, si, inquam, hæc dicenda est Ecclesia Gallicana; multo que illi præferenda, quæ paucos ante annos Parisijs convenit metu percussa, libertatis expers; vicimus nos, Galliæque Ecclesiam sub nostris signis habemus. *Sed*, inquit Maimburgus, *Infiniti sunt Doctores, qui negant Pontificem infallibilem esse.* Amabo te, ex infinitis illis aliquos mihi exprime, & nominatim appella. *Gersonem*, inquit, *Almainum, Dionysium Carthusianum, Toftatum, Illyricum, Cardinalem Cusanum, Camera-censem, Florentinum, Aeneam Sylvium, & Adrianum VI.* Hoc est totum Maimburgi agmen; nam quod de Episcopis Galliæ ac Universitate adjungit, jam in superiori paragrapho invictis testimonijs ostendi,

M m

Galliam

Galliam pro nobis esse; & nota Maimburgum Heroas suos nominasse; quos cum paucissimos habeat, imò subornatos, ut postea videbimus, supplet numerum jactantiâ verborum; additque infinitos alios esse. Sed singulos, quos nominat, expendamus. *Dionysius Carthusianus* apertè infallibilitatem agnoscit, nam in ea verba: *Ego pro te rogavi &c. Luca 2.* Ex his verbis, inquit, sumitur argumentum, quòd fides Romane Ecclesie, quam in ea Petrus plantavit, sit in ea usque in finem duratura. Tostatum quod attinet; Concilio Basileensi adhuc juvenis, & necdum infulâ insignis interfuerat, & Senis Theses viginti ex intima Theologia depromptas Eugenio coram defenderat; sed cum illis errores aliquos aspersisset, eosque Eugenius diplomate notasset, adèd impotenter id tulit, ut scripto in suarum thesium defensionem libro, cui titulus defensorium: *In Pontificiam auctoritatem etiam invectus est, & cum non obtinisset, quod petijt (ea est fragilitas præstantium ingeniorum, ut cum eorum placitis resistitur, animi offensionem concipiant) non potuit adeò ingenio imperare, ut non acerbius rem in contrarium egerit.* Ita loquitur Spondanus. (a) Cœterum ubi primus impetus deferbuit, successitque juventuti prudentior ætas; sententiam Tostatus mutavit, & cum veritate in gratiam redijt, ac Pontificiæ auctoritati subscripsit; sic enim scribit: (b) *Quia Petrus erat Pastor, & populus debet talem tenere fidem, qualem Pastor constitetur, & Petrus futurus erat Universalis Pastor; voluit Christus, quòd confessio esset per Petrum solum, ut innuatur, quòd talis fides tenenda est, qualem prædicat Romana Sedes, quæ est Caput & Mater Ecclesiarum, cui Petrus præfuit.* Ergo Abulensis quòque saltem infularus, purgatoque passionibus animo noster est; & si adolescens, ac iratus cum Maimburgo sensit, maturâ tamen ætate, pacatâque errorem correxerit. Thomas Illyricus ex seraphica familia Doctor nostrarum quòque partium est, sic enim scribit: (c) *In qua (sacra videlicet scriptura) si minus peritè aut parùm caudè aliquid fortè dixerim, emendari cupio à te, qui Petri fidem & sedem tenes. Si autem libellus meus Apostolatus tui iudicio improbabitur; quicumque me inculpate voluerit, se imperitum, vel malevolum, vel etiam non Catholicum comprobabit.* Cardinalem Cusanum quod attinet; illum quòque torrens Basileensis aliquandiu rapuit, sed tandem sibi ac veritati restitutus, egregiè apertèque pro illa scripsit,

(a) Spondanus ad ann. 1443. n. 10. (b) Tostatus in Evang. Matth. c. 16. q. 16
(c) Thomas Illyr. in clyp. adv. Luth. epistolâ ad Adrianum VI.

scripsit, sic enim loquitur: (a) *Cum unus sit per Orbem Principatus, qui suo priori adherere debeat, Romana videlicet Sedi, erit necessario Catholica Ecclesia illa, quæ prima Sedi Petri adhaeret. Quare mea salutis nostræ necessaria remansit hætenus & remanebit veritatis Columna nullus de Romana Ecclesia, aut quod ipsa unquam à fide erraverit, aut per quamcumque sedem fuerit reducta, comperiet: sed sicut alia ab ipsa aliquoties recesserunt, in erroremque inciderunt, ita per Principatum fortissimum Petri debiles demum confortati in fide ad ejus Unionem reducti sunt: unde infallibilitati refugium est in unione esse cum Principe in Ecclesia.* Petrus Alliacensis, quem Maimburgus Cardinalem Cameracensem appellat, non fuit tantum, sed totius Universitatis nomine pro Pontificia infallibilitate egregie peroravit, cujus verba paulò antè à nobis producta sunt. *Aneas Sylvius*, quæ juvenis & factionibus Basileensium implicitus scripserat, ante & post Pontificatum revocavit, ut ex ejus Bulla, (b) cujus suprà fragmentum dedimus, manifestissimum est.

Ex omnibus ergo Doctoribus, quos Maimburgus ad stipulari suæ causæ gloriatur; tres tantum supersunt, videlicet, Adrianus VI. cum adhuc Lovanii doceret: Johannes Gerson, & Almainus. En totam Maimburgi familiam! Adrianus non ex proposito hanc questionem tractat; sed incidenter tantum, & vix tribus lineis respondendo ad objectionem. Almainus eo tempore scripsit, quo inter Julium II. & Ludovicum XII. discordiæ flagrabant, sicque facile fuit, ut Almainus calamum in eam partem flecteret, quæ Principi gratior, maximè totâ Galliâ in Pontificem armatâ, & certatim non militibus tantum, sed etiam Theologis ad stipendia currentibus: idque solemne jam scholis est; quot enim calamis pro Ludovico Bavaro, pro Henrico Navarreo, pro Ludovico XIV. contra Vaticanum pugnatum est? quippe omnibus piscari aliquid in turbido volentibus. Unus Gerson est, cujus pietati & doctrinæ nihil obijci potest: sed & istum nimius Zelus abripuit; cum enim videret Pontifices suâ potestate abuti, ideoque Ecclesiam infinitis malis confictari; hoc unum remedium credidit, si illos coerceret, & in arctum redigeret injecto fræno, merituque Concilij. Eâ fermè ratione, quâ Romani, cum Reges nimiam licentiâ grassarentur,

M m 2 statum

(a) Cardinalis Cusanus de usu calic. ad Bohem. epist. 2. (b) Pij II. Bulla retractatoria, quæ reperitur in Bullario.

statum Monarchicum in Democraticum transtulere, peiori remedio, quam malo; nunquam enim gravioribus casibus jactati sunt, donec confunderentur civili bello, & pro uno Rege tot Principes passi, quot Cives novarum rerum avidos.

At, inquit Maimburgus, *Infiniti alij sunt, qui asserunt Pontificem falli posse.* Ego credam Maimburgo infinita memoranti, quando ne decem quidem bonâ fide recitavit? Sed age videamus, unde infiniti illi Maimburgo super sint. Noster est Angelicus Doctor cum toto Dominicanorum ordine. Noster Seraphicus cum tota Seraphica familia. Noster Anselmus cum tota Benedictina Schola. Nostra Societas tota cum innumeris ex ea Doctoribus. Nostra Germania, Italia, Hispania, Gallia (adeo ut ante Concilium Constantiense nemo non infallibilitatem è Gallis docuerit teste Archiepiscopo Marca superius citato, & Theophilo Raynaudo) nostri Patres; quorum ne unum quidem pro se Maimburgus citavit inopiâ testium, quos alioquin diligentissimè collegit. Unde ergo infiniti illi, quos suos esse Maimburgus jactavit? & si infiniti; cur tres solum producti, qui Maimburgo adhærent, illique extra Gerfonem ferè ultimæ fortis inter Doctores? quis enim est Carthusianus, & Adrianus, qui Thomæ Aquinati, Bonaventuræ, Anselmo, Bernardo, & tot alijs in Gallia Synodis non dico præponi, sed ne quidem æquari possint? Quanto meliori, majorique ratione dicere possumus, idque non nostro, sed aliorum indubitato testimonio, infinitos esse, qui nobiscum sentiant? Id enim Suarezius (a) asserit, quo in Societate nemo doctior, modestiorque: *Veritas Catholica est, inquit, Pontificem definitentem ex Cathedra fidei Regulam esse, quæ errare non potest. Ita docent hoc tempore omnes Catholici Doctores; & censeo rem de fide esse certam.* Gregorius quoque de Valentia: (b) *Hæc veritas adeo continet summam & Caput totius Christianæ Religionis, ut nemo Catholicus esse possit, qui illam non amplectitur.* Theophilus Raynaudus Gallus: (c) *Frustra plures Theologos conquiram, cum omnes numerari possint, quotquot ante Concilium Constantiense storuere, nam anteriores unanimiter docuere, Definitiones Pontificias etiam abque Generali Concilio editas facere rem de fide.* Marca Archiepiscopus

(a) Suarez. de fide. d. 5. sect. 8. n. 4. (b) Valentia tomo 3. Th. d. I. p. 7.
(c) Raynaudus in opusc. *ἀντὸς ἐφ' αὐτῶν* p. II.

piscopus Tolosanus, & postea nominatus ad Episcopatum Parisiensem dicit (a) hanc esse opinionem generaliter receptam & approbatam à Romana Ecclesia, & scholis Christianitatis, quaque in Italia, Hispania, alijsq; Provincijs Christiani Orbis docetur, exceptâ solâ antiquâ Sorbonâ; imò jam quòque in Sorbona doceri. Ex his omnibus palam est, quàm pauci sint illi, qui Maimburgi sententiæ subscribunt, & quantum absit à veritate, cum innumeros esse dicit.

II. *Opponit 2.* Pontifices Romani sunt Petri successores; nec majori privilegio donati, quàm ipse Petrus. At Petrus in fide erravit. Id enim S. Paulus ad Galatas 2. testatur his verbis: *Cum autem venisset Cephas Antiochiam, in faciem ei restiti, quia reprehensibilis erat sed cum vidissem, quòd non rectè ambularet ad veritatem Evangelij, dixi Cephæ coram omnibus: si tu, cum Judeus sis, cogis Gentes judaizare, &c.*

Resp. Multis modis hoc argumentum peccat; nam primò petitum est ex pharetra hæreticorum; Cerinthis videlicet, Porphyrij, Gnosticorum, & Lutheranorum, quibus millies à Catholicis etiam primitivæ Ecclesiæ, Hieronymo videlicet, Tertulliano, alijsque responsum est: quis verò pudor, copias, & signa cum hæreticis jungere impugnando Vaticano, ac repetere toties rejecta? aut quis non suspecta habeat argumenta, non tantùm profana, sed etiam impiâ manu suggesta, atque à Patribus improbara? Sed hoc solemne Maimburgo, vix enim aliquid reperies ex proprio depromptum, & non à Centuriatoribus mendicatum, vivit alienâ, imò profanâ quadrâ. *Secundò.* Procedit quòque ex incertis, cum tamen certissima promississet: incertum enim, quis ille sit Cephas, nam multi negant esse Petrum. Incertum quòque an tota illa Pauli reprehensio, Petrique simulatio non ex condicto fuerit inter utrumque Apostolum, ut videlicet, cum Judæi viderent Petrum reprehendi, eumque acquiescere, secum reputarent, non esse ijs, qui Christianam Religionem suscipere, convictu, cibisq; Gentilium abstinendum; & ita quàmplurimi Patrum præsertim Græcorum, & inter Latinos S. Hieronymus (b) hoc dissidium explicant. Nec verò inter sanctos hujusmodi simulatæ culpæ & reprehensiones novæ & inauditæ sunt. Sic in vitis Patrum de

M m 3

S. Ar-

(a) Marca dans la memoire pour defendre le theses du College de Clermont en l' année 1662. (b) V. S. Hieronym. epist. 89. ad Augustin.

S. Arsenio legimus; is ex aula recens pede in alterum genu coniecto cum Monachis sedere consueverat: indecens id reliquis visum, nec tamen audebant tantillæ rei tantum hominem admonere: alium ergo ex primarijs Monachorum subornant, qui eundem gestum inter sedendum exhiberet, & in hunc velut incompositum, rudemque disciplinæ, graviter Abbas inuestus est, Arsenio, qui propè assederat, rubore suffuso, ac pedem sensim demittente. Idem ab Apostolis factum Patres Græci agnoscunt Judæis corrigendis. Meruit igitur Petrus reprehendi, ut Monachus, de quo diximus; at culpâ subornatâ, merèque externâ. Sed hæc Hieronymi, aliorumque Patrum, non mea est sententia, & solum eo sine producta, ut ostendam Maimburgum ex incertis procedere. *Tertio.* Sed quidquid de errore Petri fuerit, verus an simulatus, nihil hoc exemplum ad rem facit. Malè Petrus fecerit, at non malè docuit, nec Paulus eum reprehendit, quòd non rectè ad veritatem Evangelij docuerit, sed quòd non rectè ad veritatem Evangelij ambulaverit: hoc est, vitam & mores instituerit; & ideo Tertullianus hæreticis hoc ipsum obijcientibus respondit: *Hoc fuisse vitium Conversationis, non verò Predicationis: sed nos non de moribus & vita quærimus, sed de doctrina; & in hanc solum negamus cadere errorem posse.* Possunt Pontifices malè vivere, possunt alios exemplo corrumpere; sed non possunt malè & contra fidem docere, & ideo jubemur facere, quæ dicunt, non quæ faciunt. Nec Christus oravit pro Petro, ut ejus sanctitas, sed ut ejus fides non deficeret. Cùm ergo non teneantur fideles mores Pontificum imitari, sed tantum doctrinæ & præceptis acquiescere, mirum non est, voluisse Christum, ut moribus quidem labi possent, at non fide. Malè ergo Maimburgus causam fidei, morumque miscuit, & vitia morum transtulit ad vitia fidei, qui paralogismus ferè perpetuus est in omnibus Maimburgi argumentis, adeò ille aut quæstionem non intellexit, aut intelligere non voluit, ut securius falleret.

III. *Opponit 7. (a)* Dissidium Victoris Papæ, cum Asiæ Episcopis. Res sic habuit. Romæ, toròque Occidente ex traditione à S. Petro accepta festum Paschæ Lunâ decimâ quartâ Martij, aut post illam agebatur, semper tamen Dominicâ die, quâ Christus revixisse creditur.

(a) Maimb. §. 8.

creditur. At Asiæ Episcopi, juxta traditionem uti dicebant S. Jo-
hannis Apostoli, Pascha Lunâ decimâ quartâ Martij celebrabant
ex præscripto Mosâicæ legis, quacunque die incidisset, etiam ex-
tra Dominicam, idque ut Synagogæ jam exauctoratæ aliquid
deferrent honoris, in re haud adeo magna; & Summi Pontifices,
qui ante Victorem federant, Anicetus videlicet, Pius, Hyginus,
Teleporus, Sixtus, hunc Asianorum morem æquo animo tulerant.
Sed Victor Primus coactâ Romæ Synodo (a) abrogandum
censuit; ratio, quæ Victorem ad id faciendum permovebat, ea
potissimum fuit: *tum* quòd Quartadecimani hanc permissionem teste
Nicephoro (b) in necessitatem ac præceptum verterent, damna-
rèntque erroris Occidentales: *tum* quòd hâc occasione Montanistæ,
aliique etiam Romæ *Judaismum latentè inducere conarentur*, ut ait
Tertullianus. (c) Has ergo ob causas Victor (quem Maimburgus
alibi *egregium & admirabilem Pontificem* vocat, cum videlicet necdum
Romæ indignaretur) Asianis Episcopis præcipit, ut Dominicâ die
juxta Romanam traditionem festum Paschatis peragant, anathema
minatus, nisi obediant. Tantòque major eos excommunicandi
causa subesse videbatur, quòd nollent totius ferè Orientis & Occi-
dentis sententiæ & Decretis acquiescere, quæ in omnibus toto
Orbe Synodis sancita erant procurante Victore, sic enim testatur
fragmentum Synodi Palæstinæ sub Theophilo apud Bedam tom.
2. libro de celebratione Paschæ. Irenæus præsertim idem cum
Victore sentiebat, videlicet festum Paschatis Dominicâ die obeun-
dum esse (id enim significant ea Eusebij verba: (d) *illud quidem
defendit solo Dominico die Resurrectionis Domini Mysterium esse celebrandum*)
non cessavit tamen repetitis litteris, donec Victorem permovit, ut
jam latam excommunicationem suspenderet; Polycratem enim
Episcopum Ephesinum (qui maxime Victori repugnabat) & cum
eo Asiaticos Episcopos fuisse à Victore anathemate percussos, tam
clare ab Eusebio asseritur, ut negari vix possit. Sed tamen &
illud liquet, fuisse operâ studioque Irenæi pacem inter Polycratem
& Victorem compositam, revocatâque censuras, & Asianos suis
ritibus permisos, eâ tantum conditione, ne uti priùs Romanam
consue-

(a) Anno 199. (b) Nicephor. lib. 4. cap. 30. (c) Tertullian. de præscr. cap. 52.
(d) Euseb. lib. 7. cap. 24.

consuetudinem hæresis damnarent. Id Sozomenus (a) testatur. Porro, inquit, exortam olim controversiam sapientissimè mihi videtur dissolvissè Victor tunc temporis Romanorum Episcopus, & Polycarpus Smirnenfis (error est Typographi, & legendum Polycrates: Polycarpus enim jam viginti annos ante Pontificatum Victoris Martyrio obierat) ut singuli festum, prout consueverant, celebrantes, à mutua inter se communione nequaquam discederent. Cæterùm cum procedente tempore huic consuetudini Asiaticæ se iterùm error misceret, ejusque prætextu induci Judaismus inciperet; Patres Concilij Nicæni hanc consuetudinem hæresi Quartadecimanæ adscripserunt. Jam ex hoc Victoris cum Asiaticis dissidio, ita Maimburgus argumentatur. Asiani Episcopi Ductore Polycrate, Victori obtemperare noluerunt, quamvis ferio imperanti, minantique censuras, imò & infligenti, nec tamen inter hæreticos ante Concilij Nicæni sententiam habiti sunt; non ergo tunc temporis credebant Pontificem infallibilem esse; cur enim non obtemperarent, si crederent errare non posse? imò hanc solius esse Concilij prærogativam, nam modò post Concilij Decretum hæresis damnati sunt.

Resp. Multifariam solvi potest hæc Maimburgi Oppositio, quamvis non tam sit Maimburgi, quàm Launoij, & Protestantium, qui hoc ipso Polycratis exemplo cum Victore dissidentis usi sunt.

Primo igitur tantum abest, causam nostram exemplo Victoris destrui, quin potius validè adjuvetur. Pugnabant contra Victorem non Asiæ tantùm Episcopi, sed etiam Joannis Apostoli, Philippi Diaconi, Polycarpi, Traseæ, Sagaris, aliorumque Episcoporum & Martyrum exempla, ac traditiones, Pascha Lunâ decimâ quartâ celebrantium. Vicit tamen Romani Pontificis sententia, ostenditque eventus, ac Nicæni Concilij Decretum, non Pontificem errasse, sed eos, qui tantis exemplis utebantur, nec cogitabant claves Regni Cælorum, ac custodiam fidei non Joanni, nec Philippo, aut Polycarpo, sed Petro ejusque successoribus commissam; quando ergo Pontifex errabit, si tunc non erravit, quando præter tot Episcoporum ac Martyrum exempla, illius etiam auctoritate convinci videbatur, qui supra pectus Domini recubuerat, cui omnia Divina secreta sunt revelata? eritne aliquandò auctoritas major,

(a) Sozomen. lib. 7. cap. 19. Idem fatetur de Marca lib. 3. cap. 9.

major, quæ Pontifici opponi possit, quàm Johannis Apostoli? & & si hæc contra Pontificis Decreta nihil valuit, quæ alia valebit? quis credat aliquandò casurum, quem immotum videt, cum tam validè impelleretur? Exemplum ergo Victoris causæ nostræ egregiè patrocinator.

Secundo. Victoris sententia aut vera, aut falsa fuit? si falsa; non solus Victor, sed totus cum illo Occidens, Oriensque (Asiâ exceptâ) imò Concilium Nicænum erravit, quod cum Victore decrevit. Si vera; non ergo Victor erravit, sed qui Victori repugnabant: quod ergo argumentum ab eorum auctoritate duci potest, quos constat errasse? aut apud quas gentes falsis ac errantibus testibus causa aliqua non tantum probata est, sed etiam vicit? Planè in nulla logica, multoque magis in nullo Tribunali hæc consequentia probabitur: *Papa errare potest, quia hoc dicunt falsi & erronei testes.*

Dices. Nemo Asianos pro hæreticis habuit, quod nollent Pontifici obtemperare, ergo extra hæresin licet credere, aut etiam factò profiteri, Pontificem errare posse.

Resp. In sententia Asianorum duo considerari ac distingui oportet: primum, quòd decimaquartâ Lunâ Pascha celebrarent etiam extra Dominicam. Secundum, quòd huic ritui errorem miscerent, dicerentque id ad fidem pertinere, & qui aliter agerent, fidei derogare. Id certum est ex epistola Polycratis ad Victorem, quam recitat Eusebius: (a) *Isti, inquit, omnes (Johannes videlicet, Philippus, &c.) diem Paschatis decimâ quartâ Lunâ celebrabant ex Evangelij præscripto, & secundum regulam ac normam fidei. . . . his qua nobis ad terrorem obijciuntur, minime conturbor; mei enim majores dixerunt, oportere magis DEO obedire, quàm hominibus. Ubi vides Polycratem hunc morem asserere tanquàm ex Evangelij præscripto, præceptoque Divino, ac secundum regulam fidei provenientem. Ex quo consequabatur, Occidentales, imò plerisque Orientalium, contra legem Evangelicam, præceptum Divinum, normamque fidei agere, qui planè error contra fidem erat, & ut talis à Victore damnatus, atque anathemate percussus: pergit enim Eusebius: His ita gestis, Victor Romana Urbis Episcopus omnes Asiæ, vicinarumque Provinciarum Episcopos tanquàm contraria recta fidei sentientes à Communione abscindere conatur. Vibrato anathemati intercessit Irenæus, effecitque apud Polycratem,*

N n lycratem,

(a) Eusebius lib. 5. cap. 23.

Iycratem, ut hunc errorem deponeret, neque eum ritum ad fidem crederet pertinere. Apud Victorem verò, ut Asiaticam consuetudinem ferret errore jam liberam: & utrumque persuasit: convenitque inter Victorem & Polycratem; sic enim Sozomenus scribit: (a) *Porro exortam olim controversiam sapientissimè mihi videtur dissolvissè Victorium temporis Romana Ecclesia Episcopus, & Polycarpus Smirnenfis (lege Polycrates ut supra memini) nam ex communi consilio placuit, ut singuli festum prout consueverant celebrantes, à mutua inter se communiione nequaquam discederent. Ergo post Victoris aut intentatas, aut vibratas Censuras, Irenæo præsertim agente, respuit Polycrates, cessavitque contumacia; & Victor quòque passus est eam consuetudinem retineri, postquam desijt cum errore misceri. Jam ergo ad Maimburgi oppositionem facilè respondeo: non idèò Polycratem cæteròque Episcopos Asiæ pro hæreticis habitos non esse, quòd Ecclesia crederet, Pontificem falli posse, ac illi impunè resisti; sed quia, ut vidimus, respuit Polycrates, cessavitque contumacia, ac Victor consuetudinem ferendam censuit errore purgatam. Quemadmodùm pari omninò ratione, Communio sub una specie, ac Consecratio in fermentato sunt ritus innocentes, nec fidei adversantur, & idèò diu multùmque in Ecclesia usurpati, prohibiti verò, ubi in hæresin desierunt. Cæterùm Irenæus, qui eo tempore florebat, pacemque inter utramque Ecclesiam composuit, non solùm Pontificis Decreto quàm primùm accessit, verùm etiam Pontificiæ infallibilitati insigne testimonium præbuit, simulque, qui tunc primæ illius Ecclesiæ sensus esset, egregiè aperuit; sic enim loquitur: (b) *Ad Romanam Ecclesiam propter potentiorè Principalitatem necesse est convenire omnem Ecclesiam, hoc est, eos, qui ubique sunt fideles, in qua semper ab his, qui sunt undique, conservata est ea, que est ab Apostolis traditio. Nihil ergo Asiatica concertatio contra nos facit, sed plurimùm pro nobis; ex illa enim constat, jam primoseculo, & recenti adhuc ac illibata Apostolicà doctrinà sanctissimo Pontifici ac Martyri Victori, apud quem nihil adulatio aut fastus poterant, certum, fixùmque fuisse, teneri fideles in rebus ad disciplinam, fidemque spectantibus Decretis Pontificijs acquiescere, & nisi facerent, arceri ab Ecclesia posse, non expectatà Concilij sententià, & quamvis Polycrates,**

(a) Sozom. lib. 7. cap. 19. (b) S. Irenæus lib. 3. contra hæreses cap. 3.

aliique Asiatici initio restiterint, constat tamen istos errasse, ac tandem veritate convictos esse.

IV. *Opponit 4.* (a) Exemplum S. Cypriani Episcopi & Martyris Carthaginensis, aliorumque quam plurimum Africae Episcoporum, qui Decretum Stephani Papæ de hæreticis non rebaptizandis nullo modo recepere; neque tamen aut Cyprianus, aut Firmilianus, aut Dionysius Alexandrinus, Athanasius, Optatus, Cyrillus Hierosolymitanus, Basilius, aliique Asiae, Africaeque Episcopi pro hæreticis habiti sunt; donec in Arelatenfi, Nicæno, ac Constantinopolitano Concilijs Baptisma hæreticorum repeti prohiberetur. Constat ergo Patres, tertij, quarti, quintique sæculi ejus sententiæ fuisse, ut crederent, ultimum ac Decretorium de causis fidei judicium non penes Pontificem, sed Concilium esse. Ita Maimburgus ex Launoio & Centuriatoribus argumentatur, quod ferè perpetuum apud hunc Auctorem. Additque S. Augustinum (b) apertè testari, S. Cyprianum, qui Stephano Pontifici non cesserat, *cessurum tamen fuisse, si eo tempore questionis hujus veritas eliquata & declarata per plenarium Concilium fuisset.* Censuit ergo non tantum S. Cyprianus, sed etiam S. Augustinus, in causis fidei dirimendis majorem esse Concilij, quam Pontificis auctoritatem, ultimumque judicium non ad hunc, sed ad Concilium pertinere.

Resp. Superfedeo historiâ Cypriani pertexendâ, quam in Regali Sacerdotio (c) fusè prosecutus sum, & ad solam Maimburgi argumentationem respondebo. Nam *Primò* mirari lubet hujus hominis inconstantiam. Quandiù nulla Galliam inter Romamque simulas erat; nemo extollendæ Pontificum Majestati Maimburgo flagrantior. Imò hoc ipso Cypriani exemplo confutandis Calvinistis utitur: (d) *Abeo, inquit, tempore, quo Stephanus rebaptizari hæreticos vetuit, error Cypriani in heresin transijt, &c.* Ubi verò oriri inter Romam, Galliamque dissidia cœpere, Pontifice Ecclesiasticam libertatem contra Regios Ministros protegente; Maimburgus continuò nullâ curâ causæ melioris ad Regios transire, & hoc ipsum Cypriani exemplum, quo nuper pro veritate, nunc contra veritatem urgere.

N n z *Osdem*

(a) Maimb. §. 10. (b) S. Augustin. lib. 1. de Bapt. contra Donat cap. 4. (c) Regale Sacerdot. lib. 3. §. 9. n. 4. (d) Maimb. dans sa 2. lettre sous le nom de Francois Romain.

O fidem temporum, non Evangeliorum! ut cum Beato Hilario exclamem: Quis non videt Maimburgum hac agendi, scribendique ratione corrupisse, quidquid olim contra Calvinistas disputaverat? quam enim fidem præstabant contraria differenti? Ergo Maimburgus jam Gallus, jam Romanus, jam Hispanus est, jam totus, jam ex dimidio Catholicus, ac in omnem vultum compositus, utcunque aulae placuerit; at veritas semper est eadem. *Secundo.* Idem Cyprianus, quem Maimburgus Romanæ Cathedræ opponit, cum tranquillo animo esset, nec indignatione agitato, egregiè pro ejusdem Cathedræ infallibili auctoritate scripsit; sicut enim epistola 55. ad Cornelium loquitur: *Navigare audent & ad Petri Cathedram, usque ad Ecclesiam principalem, unde Unitas Sacerdotalis exorta est, nec cogitare eos esse Romanos, ad quos perfidia non possit habere accessum.* Hæc Cyprianus serenâ adhuc facie: at perturbatâ contrarium scripsit: quæro ergo, cur malis Cypriano credere irato & offenso, quàm integro, pacatôque? *Tertio.* Cyprianum, omnesque, qui illi contra Stephanum Papam adhærebant, certum est, errasse, ac postea mutatis sententijs respuisse; de Cypriano id clarè S. Augustinus insinuat *epist. 48. ad Vincentium, & lib. 2. contra Donatistas.* De Dionysio verò, aliisque Episcopis, qui prius cum Cypriano senserant, mutasse sententiam certum est, ex testimonio ejusdem Augustini, (a) Dionysij ipsius Patriarchæ Alexandrini, ac præsertim S. Hieronymi, qui ita scribit: *Illi ipsi Episcopi, qui rebaptizandos hæreticos cum ipso statuerant (hoc est cum Cypriano) ad antiquam consuetudinem revoluti novum emisere Decretum.* Habemus ergo Cyprianum (aut saltem Cypriani sectatores) & errantem, & erroris pœnitentem, quæro ergo cur malit Maimburgus, Pontificiam auctoritatem cum Cypriano errante impetere, quàm cum Cypriano pœnitente defendere? non agnoverit Cyprianus Cathedræ infallibilitatem: esto; at tunc erravit, quis verò prudens errorem in exemplum, ac imitationem sibi proponat? & quàm misera est causa, quæ sustineri alijs rationibus non potest, quàm exemplis errantium? *Quarto.* Sed & nimium hoc argumentum probat, quippe illo contra intentionem Maimburgi sequeretur, non Pontificem tantum, verum etiam Univerfale Concilium errare

(a) S. August. contra Crescon. lib. 3. cap. 3. Dionys. apud Euseb. lib. 7. cap. 9. S. Hieron. in Dialog. contra Lucifer.

errare posse. Scribit enim Maimburgus etiam post Arelatenſe & Nicænum Concilium, ſententiam de rebaptizandis hæreticis fuiſſe ab Athanaſio, Baſilio, Cyrillo Hieroſolymitano aliſque deſenſam. Et quidem de Baſilio res eſt clara; nam Concilium Nicænum ſtatue- rat *canon. 19.* omnium hæreticorum baptiſma validum, nec repe- tendum eſſe, exceptis Paulianiſtis: idque etiam teſtatur S. Hiero- nymus contra Luciferianos; & ratio eſt, quia ut notat S. Innocen- tius I. *epiſtolâ 22. cap. 5.* Paulianiſtæ non baptizabant in nomine Patris & Filij & Spiritûs Sancti, & tamen nihil obſtante Decreto Nicæno negari vix poteſt tam S. Baſilium, quàm S. Athanaſium omnium Arianorum Baptiſmum reſpuiſſe, quamvis in nomine Patris & Filij & Spiritûs Sancti Baptiſmum conferrent. Verba S. Athanaſij hæc ſunt: (a) *Ariani in periculum veniunt, ne amitant integritatem Myſterij, de Baptiſmo autem loquor; Patrem enim verum illi non pronuntiant, eò quòd negant aliquid ex ipſo exiſtere ſimile ipſius ſubſtantia: negant quoque verum filium, aliumque ex non entibus ſibi commiſcentes in Baptiſmo proferunt non enim in Patre & Filio tribuunt Baptiſma Ariani, ſed in Creatore & Creatura. Sicut ergo Creatura diverſum quid à Filio eſt, ita diverſum quid à vero Baptiſmate eſt, quòd ab illis exſtimatur dari, tamenſi nomen Patris & Filij, quia illa in ſcripturis vident, ſimulent ſe nominare; non enim, qui ſimpliciter ait, Domine, is eſt, qui donat legitimum Baptiſma, ſed qui nomen exprimit, & veram fidem habet* Ita quoque, qui cum Ario ſentiunt, etiamſi recitent ſcripta, proloquanturque ipſa nomina, fruſtrantur, illuduntque eis, qui ab ipſis Baptiſmum accipiunt. Vides hic S. Athanaſium apertè profiteri, nullum eſſe Baptiſmum Arianorum; quia licèt Evangelicâ formulâ baptizarent, non tamen Evangelicâ fide. Sed adhuc clariùs loquitur S. Baſilius; ſic enim habet epiſtolâ ad Amphiloſochium *canon. 47.* *Encratita, Saccophori, & Apotactita ſubijciuntur eidem rationi, ſicut Novationi; quia de illis editus eſt canon, eſſi diverſus; nos autem unâ, eadèmq; ratione eos omnes baptizamus. Si autem prohibita eſt apud nos hæc rebaptizatio, ſicut & Romanis alicuius Oecumènicæ Synodi gratiâ, noſtra tamen ratio vires obtineat. Eos igitur in Eccleſiam non admittimus, niſi in noſtrum Baptiſma baptizati fuerint. Ne dicant in Patrem & Filium & Spiritum Sanctum baptizati ſumus, qui quidem DEUM malorum effe- ctorem eſſe exiſtimant. Vides Baſilium poſt Concilium non ſolum Arelatenſe, ſed etiam Nicænum credidiſſe rebaptizandos eſſe hæ-*

N n 3 reticos

(a) S. Athanaſ. ſerm. 3. contra Arian.

reticos, quantumvis rectâ formâ Baptismi usos. Si ergo ex Maimburgi sententia idem Pontifex falli posse credendus est, quia post ejus Decretum nihilominus Cyprianus, aliique ab Hæreticis baptizatos iterum tingebant; an non æquè concludi poterit, etiam Concilia Oecumenica falli posse, quia post Nicænum Decretum Athanasius & Basilius baptismum repetebant? & planè duo illi Athanasius & Basilius, si doctrinam, peritiâque scripturarum aestimes, centum Cyprianis anteponi debent; Cyprianus enim inter Gentilium sacrilegia consenuerat, & provecâ jam ætate, ac Neophytus Episcopatum adeptus est, tenuitque annos decem. Si ergo Conciliorum infallibilitati nihil derogat, Athanasium, Basilium, aliisque à Maimburgo numeratos sententiam docuisse, imò & in opus deduxisse, Nicænis Canonibus adversam; ita nihil Pontificiæ infallibilitati adimitur, si contra Stephani Decreta Cyprianus, aliique Africæ Episcopi moliti aliquid sunt. Quidquid ergo Maimburgus pro Concilio responderit, ego pro Pontifice respondebo. Si dicat errasse Basilium; dico ego errasse Cyprianum. Si dicat, credidisse Basilius, Nicænum Canonem ad Oeconomiam, hoc est, ad disciplinam, non fidem spectare, sicque pro more Regionum mutari posse, ac propterea nec ipsum Basilius, nec Athanasium hæresis damnatos esse; dicam ego idem censuisse Cyprianum, eandemque ob causam, quamvis Stephani Decretis aliquandiu obsisteret, nunquam tamen fuisse hæresis postularum, idque S. Augustinus quàm plurimis locis in eo commendat, quòd videlicet sententiam suam ita defenderit, ut tamen contrariam nec damnandam crediderit, nec propterea à Romana Communione secesserit: Stephanus ergo Papa ita hæreticos baptizari prohibuerit, ut tamen, qui eos baptizarent, hæresis non damnaret; quòd si Cypriano, aliisque Episcopis, qui cum illo sentiebant, anathema indixit, contumaciæ hæc pœna, & quòd antiquam Ecclesiæ consuetudinem everterent, non hæresis fuit. *Quintò.* Imò ex hac ipsa Cypriani historia Majestas, ac auctoritas Pontificia omni ratione superior, omnisque expertis erroris vehementer elucescit. Quantus Cyprianus? quàm eloquens, quàm sanctus, quot Synodorum, atque Episcoporum, qui postea Martyrio defuncti sunt, auctoritate munitus, quantisque rationibus ex sacris litteris succinctus? & tamen quàm-

quàmprimùm suas opiniones, quantumvis veritatem apprimè imitarentur, Romanæ sententiæ prætulit, in errores prolapsus est totâ Ecclesiâ damnatos; unicum Stephani Decretum paucis verbis conceptum omnibus illis argumentorum, Episcoporum, Synodorum, Martyrùmque cohortibus præpotuit, Româ iterùm Carthaginem, Africâque vincente. Si ergo etiam Cypriani, etiam integræ, pluresque Synodi clarissimis Episcopis atque sanctissimis instructæ agminatim cadunt, imò Africa tota errore involvitur, quoties Romanæ faci oculos claudit, quid rogo de alijs erit, qui nihil habent, quod cum Cypriani ingenio, doctrina, eloquentia, sanctitate componi potest? Omnes Africa, Mauritania, Numidiæ, Ægypti, Cappadociæ, Ciliciæ, Galatiæ, Phrygiæque Episcopi Ductore Cypriano hallucinantur, quàmprimùm à Pontifice Romano secedunt; quis ergo erroris securus erit? Evolve totam historiam Ecclesiasticam, paucos reperies, qui noluerint acquiescere Romæ definitis; & isti pauci semper errarunt; frustra ergo extra hunc portum salutem quæris, ubi omnes naufragium passi. Errat Polycrates, errat Cyprianus, errat Polycarpus, errat Firmilianus, errat Dionysius, errant denique caduntque, quotquot cum hac palma luctantur; quis neget invictam esse immotamque? stetit, victique jam mille sexcentos annos, millies concussa, millies quassata, quis neget perpetuam fore? si vitrum, non adamas esset, dudum cessisset tot malleos experta. *Sexto.* Ex quibus omnibus facile jam colligas, quid Maimburgo responderi debeat Cypriani casu exultanti. *Resistit Pontifici.* Fateor, sed idem erravit, ac postea poenituit. *Non credit Pontificem infallibilem esse.* Concedo, at æquè non credit Baptismum, quem hæretici conferunt, validum esse. Si ergo non idem Baptismus hæreticorum invalidus est, quia Cyprianus credit invalidum esse; ita non idem Papa fallibilis est, quia Cyprianus fallibilem esse credit. Quod si error Cypriani nihil nocet Baptismo, ita error Cypriani nihil nocet Pontifici. Et si teste Augustino, idem Cyprianus circa Baptismum erravit: *Quia illo tempore questionis istius veritas nondum eliquata & declarata per Universale Concilium fuerat, cui & ipse sine dubio crederet.* Idem ego de Pontificis auctoritate infallibili dicam; eo enim tempore, quo Cyprianus tanto æstu, quantus Martyrem non decuit, in Pontificem fereba-

tur;

tur; quæstionis istius veritas de Pontificis infallibilitate nondum
 eliquata & declarata per Concilium Universale fuit, videlicet
 Chalcedonense, Constantinopolitanum, utrumque Lugdunense,
 Florentinum, ac Lateranense, nondum unanimi Patrum consen-
 su; quibus omnibus & ipse Cyprianus cederet, si jam viveret.
Sed nemo Cyprianum fuisse hæreticum dixit. Merito, nam nec Stephanus
 dogma fidei constituit, sed solum prohibuerat, *contra Antiquam Ecclesia
 consuetudinem aliquid innovare.* An parum tibi videtur errare, qui Pon-
 tificem non audit, nisi etiam hæreticus sit? Quid miraris errasse
 Cyprianum circa hanc quæstionem, cum nondum discussa, exacte-
 que librata fuerit, quando ipse Augustinus (a) fatetur, etiam
 Concilia errare: *Nisi primò diutius per Orbis terrarum Regiones multis hinc
 atque hinc disputationibus & collationibus Episcoporum pertractata fuerint.* Ubi
 nota loqui Augustinum de Concilio plenariò. Cum verò S. Augu-
 stinus, quoties hoc argumentum, factumque Cypriani præ mani-
 bus habet, videtur Concilium plenarium requirere: optimo jure
 id facit, quamvis enim sola Pontificis auctoritas de Cathedra
 loquentis sufficiat decidendæ veritati, non sufficit tamen ijs revin-
 cendis, qui Pontificis auctoritatem pro suprema & infallibili non
 agnoscunt. Quemadmodum scriptura omnino erroris expers est,
 sufficitque omni dubio expungendo; si quis tamen scripturas, aut
 humani ingenij partem esse dicat, falsòque obnoxias: alijs argu-
 mentis, alijsque auctoritatibus, quam ex scriptura petitis opus
 fuerit. Papa ergo infallibilis; si quis tamen infallibilem neget
 (negabit verò omnis, qui defendendo errori animum obstinaverit)
 ei convincendo Concilij opus erit; quamquam qui semel Pontifi-
 cem exclusit, non tam Concilium amat, quam hujus obtentu
 moras, induciatque errori, & forsan hæc ipsa mens Cypriano fuit,
 nullum aliud in terris iudicium præter Divinum admittentis; sic
 enim scribit: (b) *Habeat omnis Episcopus pro licentia libertatis, & potestatis
 sue arbitrium proprium, tanquam judicari ab alio non possit, cum nec ipse possit
 alium judicare; sed expectemus Universi iudicium Domini Nostri IESU Christi,
 qui unus & solus habet potestatem, & proponendi nos in Ecclesia sua gubernatione,
 & de actu nostro judicandi.*

Opponit s.

(a) S. August. de Baptif. contra Donatist. lib. 2. cap. 4. (b) S. Cyprian. in
 Conc. Carthag. Anno 256. aut secundum alios 258.

Opposit. Liberij casum. Victus exilij tædio Arianae hæresi subscripsit, Athanasium damnavit, vocem homousij expunxit; duasque epistolas, alteram ad Constantium Imperatorem Arianae hæresis Protectorem: alteram ad Semi-Arianos Episcopos, quibus eorum doctrinam vehementer commendat. Et idem tam S. Hilarius, quàm S. Hieronymus Liberium Semi-Arianae hæresis postulant. Imò Ecclesia Romana tanquam hæresis manifestum Pontificatu dejicit, surrogatque Felicem. Postquam Maimburgus hæc de Liberio dixisset, insultat, illudique, non victori tantum, sed etiam hostem calcanti similis, nullâ Dignitatis reverentiâ. Pergit enim dicere: *Neminem Arianam hæresin aliis professum esse: ex fastigio in abyssum procidisse: ab Hilario punctim casimque anathemate percussum esse: Et mille alia, superbo potius, ac impotente adversario, quàm historico digna, etiamsi vera essent; quantò igitur indigniora, cum palam falsa? Vix inter ipsos Calvinistas reperias acerbius, amariusque insultantem Pontifici.*

Resp. Hæc Maimburgi Oppositio tria complectitur: quorum primum verum quidem est, sed nihil ad rem ac propositum facit. Reliqua verò tam falsa, ut magis non esse possint. Verum est, Liberium peccasse; sed hæreticum fuisse, aut hæresin ex Cathedra professum esse, plusquàm alienum à veritate, quod ex dicendis patebit. Nam primò ipse Maimburgus in historia Arianismi, ubi ex proposito Liberij casum examinat, fatetur: (a) *Liberium nullo modo Semi-Arianorum hæresi subscripsisse, imò constantissimè Filij consubstantialitatem propugnasse, idque tam clarum esse, ut nemo prudens de hoc dubitare possit.* Quid amabo ab eo tempore, quo Maimburgus historiam Arianismi scripsit, Liberius deliquit, ut quem nuper hæresis purum, nunc reum faciat? Historiam Maimburgus, an fabulam & Comœdiam scripsit, roties vertente Theatro? an forsan opinionum probabilitas, quæ hæctenus Theologiam, nunc quòque historiam in Protheum vertit, ut quæ nuper vera, nunc falsa appareant? *Secundò.* Quòd si daremus, Liberium hæresi subscripsisse; quandò formulæ Sirmiensi subscripsit, damnavitque Athanasium; quid aliud sequeretur, quàm Pontifices si metu, poenisque urgeantur, absitque Libertas decidendi, posse in errorem labi? at de hoc nobis nulla est quæstio;

○ ○

quæ-

(a) Maimburg. lib. 4. dell' Arianisme.

quærimus enim de Pontifice libero, sui que juris, nec inter pœnas, ac tormenta loquente, nam nec Leges Romanæ confessionem admittunt, supplicij expressam. De Liberio autem ita loquitur Athanasius: (a) *Liberius post exactum in exilio biennium inflexus est, missusque mortis ad subscriptionem inductus.* Et S. Hieronymus: (b) *Liberius tediis victus exilij, &c.* Si ergo erravit Liberius, metu erravit, de quo casu nulla nobis est quæstio, nam metus etiam Concilia corrumpit, quæ tamen Maimburgus vult omnis erroris expertia. Concilium Ariminense quantumvis quadringentis Episcopis frequens, à Romano Pontifice convocatum, ejusdemque Sedis præidentibus Legatis nunquid multò magis Liberio, quàm Ariano errori favit, non omisâ tantùm, sed penitus exterminatâ voce Consubstantialis? tanto utriusque Orbis, Occidentis videlicet, ac Orientis consensu, ac Catholicorum partim luctu, partim pudore, ut S. Hieronymus in hæc verba proruperit: (c) *Tunc Ufia nomen abolitum, tunc Nicæna fidei damnatio conclamata est, tunc ingemuit totus Orbis, & se Ariannum esse miratus est.* Et Severus Sulpitius: (d) *Hilarius, inquit, ubi advertit extremum fidei periculum, Occidentalibus deceptis, Orientales per scelus vinci, &c.* Taceo alia Conciliorum errantium, nec à Sede Romana approbatorum exempla. Quæro quid istis Concilijs defendendis dicturus sit Maimburgus, quod defendendo Liberio non æquè, multòque magis sufficiat? nam si metum prætexat, multò is major in Liberio fuit, quàm in Synodo Ariminensi, in hac enim quadringenti cum metu pugnârunt, victique sunt; at Liberius unus & solus fuit; multò verò facilius unius fugam, quàm multorum excuses. Tertio. Sed demus Liberium Arianam hæresin animo recepisse (quod tamen falsum esse paulò post ostendemus) num idem illam ex Cathedra docuit? hoc est juxta explicationem Maimburgi à me verbatim hîc ex Gallico redditam: (e) *Num, inquam, tanquam magister ac Doctor omnium fidelium, & causâ in pluribus Congregationibus, Consistorijs, Synodisque suorum suffraganeorum, Cardinalium ac Doctorum examinâtâ, ac petitis etiam Universitatum Consilijs. Sed præcipuè per solemnem, publicâque preces Spiritus sancti gratiâ & assistentiâ definivit, decrevit, imperavitque omnibus Christi fidelibus, ut Arianam fidem amplecterentur,*

nega-

(a) S. Athanasius epist. ad Solitarios. (b) S. Hieronym. in Chron. (c) S. Hieron. contra Lacifer. (d) Sev. Sulp. lib. 2. sacræ hist. (e) Maimb. ch. 6. initio.

negarētque Filium esse Patri æqualem? Audeat ne hoc Maimburgus dicere? & si non audet, qui ergo Liberij exemplo dici potest, Papam ex Cathedra docentem errare posse; cum ex cathedra docere, sit omnia illa præstare, quæ modò ex Maimburgo recensuimus, & quæ nunquam præstitit Liberius? Ubi enim Synodi? Ubi Collegia Cardinalium? ubi Bullæ & imperia Divinitatem Filio abrogantia? Liberius inter fastidia exilij, Liberius inter pœnas & supplicia, ac tortorum manus, Liberius dolis, metūque circumventus; hoc est ex Cathedra docere, & Pontificem agere? Aliud ergo est errare, aliud errorem docere; & de doctrina nobis, non de errore sermo est. Erravit Petrus, cum Christum negavit, sed non propterea docuit Christum negandum esse. Erravit Marcellinus, cum thura Idolis incendit; sed non decrevit Idolis adolendum esse. Erravit quoque Liberius, cum Athanasium damnavit, cum Sirmienti formulæ subscripsit, nec metu purgari potest, vix privatis permisso: sed nego Liberium Arianam labem ex Cathedra docuisse, multò minus imperasse, & in hoc tamen tota quæstio versatur. *Quarid.* Causa ergo Liberij sic habuit. Nulla hæresis, ut Ariana, speciosius incessit, ac pluribus dolis velata aded, ut cautissimos falleret. Quis enim nescit, & Constantinum Principem aliàs æqui amantissimum, & Concilia Hierosolymitanum, Mediolanense, Ariminense, & alia doctissimis Episcopis referta Arianis fraudibus circumventa, ac simili ferè culpâ, quæ Liberium involvit, decepta fuisse? aded ut S. Hieronymus testetur, totum Orbem, quamvis ignarum, invitumque ingemuisse, Arianum se factum. Quid ergo mirum, unum hominem ijs rebus cecidisse, quibus tot millia capta fuerunt? præsertim exilij, ærumnisque fractum, & ided facile pro honestis captantem, quæcunque simul prodesse. Simulabant Arianæ se Catholicos esse, ac pristinis erroribus renuntiasse: Filium DEI, non esse Creaturam, sed DEUM, æternum, Patri per omnia similem: & denique quidquid Catholici vellent, à quibus etiam sibi formulas fidei præscribi patiebantur. Id solum poscebant, ut Orthodoxi eâ voce *Consubstantialis* abstinerent, & Athanasius condemnaretur. Id ut persuaderent, hæ rationes in medium producebantur. *Vocem Consubstantialis nec in scripturis, nec in Patrum commentarijs reperiri: indignum esse unius vocula pretio*

tot corporum & animarum millia perire, ac Religionem civili bello consumi. Quid referret unam vocem & novam, & hæcenus inauditam, nec necessariam taceri, si de re ipsa constaret? an verò Religio de vocibus, & non potius de rebus esset? Præsertim cum ea vox evertenda potius quam fulcienda Religioni serviret, eâ quippe Sabellianos abuti, ac Personarum unitatem inducere. Hæc non absque ratione dici videbantur, habebantque faventes Imperatores; & quid dico Imperatores? ipse S. Augustinus, (a) quo nemo cum Ariana hæresi feliciter conflixit adversus Pascentium Arianum agens; profitetur se illius fidei subscripturum, si nullâ aliâ re erret, quam omissione vocis Consubstantialis. Athanasium quod atinet, criminationes ei impositæ tot coloribus veritatem imitantibus obducebantur, ac tam multis Conciliorum Cæsarumque præjudicijs adjunctæ erant, ut mirum esset non credi, fallerentque prudentissimos; præsertim cum illi ipsi Episcopi Athanasium accusarent, quos constabat fidissimos amicorum fuisse; quæ causa fuit, ut Constantinus illum Treviros deportaverit interceptæ annonæ reum. Hæc Liberium permovère. Cum enim Arianam hæresin, eosque omnes, qui Filium DEI esse, ac per omnia Patri similem, anathemate damnasset, credidit publicæ paci unius Athanasij ac voculæ exilio innocenter litari posse. Subscripsit ergo primæ formulæ Sirmiensis. Nihil eâ speciosius dici legique poterat, nec ullo mendacio, hæresi que sædabatur. Omittebat tantum vocem *Consubstantialis*. Hoc Liberij delictum; quia tamen communi Catholicorum sensu causa Athanasij cum causa fidei conjungebatur, & vox homousij tessera erat, quæ Catholicos, Arianosque distinguebatur; hinc à multis creditum est, Liberium Arianae hæresi consensisse. Quæro jam ex Maimburgo, qua in re Liberius hæreticus fuerit? Quòd Athanasium damnaverit? at damnare innocentem injustitia est, non hæresis; nec Liberius ob fidem Athanasium, sed ob alia damnavit, quæ illi objectabantur, & ferè qualia superioribus annis Alecænsi & Apamiensi Episcopis: Athanasium enim pertinaciæ, superbiæ, seditionis, imò & Magiæ, & cædium postulabant. Quòd cum Arianis communicaverit? at Catholicos se simulabant, Ario, ejusque hæresi abjuratis; non ergo tamquam cum Arianis, sed cum Catholicis societatem junxerat. Quòd de-

ceptus

(a) S. Augustinus epist. 174.

ceptus sit, & pro Catholicis habuerit, qui hæretici erant? at decipi non hæresis est, sed imprudentia: num solum Liberium, & non potiùs totum Orbem deceperant? & quæ tam cauta innocentia, ut falli non possit? nemo Chrysoptomum hæreticum dixit, quòd Monachos Origenistas, Catholicam Religionem egregiè mentitos tantâ curâ contra Epiphanium defenderit, sinûque exceperit. Si quis Calvinista Catholicum se ferat, néque id tantùm voce, sed etiam corollâ precatoriâ de manu pendente, cruce fronti impressâ, sacrâ bullâ ad collum demissâ, aliisque Catholicorum ritibus: tûque hâc specie, pompâque pietatis deceptus eum pro Catholico habeas, cum eoque communices; quis propterea Calvinistam te dicat? tantùm nec ampliùs fecit Liberius, species illum, colôrque decepit, mendacio veritatem imitante. Quòd vocem *Consubstantialis* omitti sileri que permiserit? at eâdem ratione Augustinum tantum Arianorum hostem damnaveris, quippe eandem silere paratum: nec silentium veritatis dici hæresis potest, præsertim cùm quis rem ipsam fatetur, nec enim fides de vocibus, sed rebus est: & Liberius eâ ratione omiserat, quòd persuasus esset, eâ Sabellianos abuti eliminandæ Personarum distinctioni. Non negabat Liberius Filium ejusdem esse cum Patre substantiæ, imò qui hoc negaret, anathemate percusserat; sed sileri tantùm eam vocem ferebat tamquàm novam, in scripturis non repertam, Sabellianis propriam, facemque discordiarum, ut Ariani jactabant, quæ quidem omnia aut fallâ erant, aut malignè explicata, sed fallentium culpâ, non decepti. Non excuso Liberium, quippe aut incautum, aut mollem & fastidio pœnarum pacem præ bello amantem; sed aliud est improvidum, inconstantem, mollémque, aliud hæreticum esse. Hoc nunquàm Maimburgus de Liberio probabit, illa non excuso. Et hæc quidem de Liberio suffecerint. Pergit Maimburgus de Vigilio & Honorio, de Bonifacio VIII. Adriano VI. & Pio II. dicere, quæ non solum in Regali Sacerdotio, verùm etiam in superiori dissertatione à nobis refutata sunt, & ideò repetere non vacat.

§. IV.

Respondetur ad alias Maimburgi oppositiones à capite 13.

SUMMARIA.

1. Respondetur ad Decretum Cælestini III.
2. Et ad Definitionem Innocentij III.
3. Et ad errores Johannis XXII.
4. Et denique ad sermonem Pauli IV. in consistorio habitum.

I.

Pponit 6. Cælestinus III. Papa definivit in Decretali: *laudabilem. de Conversione infidelium.* Solvi fidelium matrimonia, quoad vinculum, altero Conjugum hæresin amplectente, ac innocenti liberum esse novas nuptias inire. Contrarium Innocentius III. in capitulo quarto de Divortijs definivit.

Resp. Nihil ad rem facit hoc argumentum, & ne quidem quæstionem tangit. Cælestinus nihil definierat, sed mentem tantum suam ut privatus Doctor exposuerat, communem illius temporis opinionem secutus; quod apertè Innocentius illis verbis in-
 finuat: *Et si quidem Prædecessor noster aliter sensisse videatur.* Aliud est sentire, aliud definire: præsertim cum Cælestinus non ex proposito, sed incidenter, aliudque agens ad eum casum respondeat. Nimis verò in sacris Canonibus peregrinus est, qui nescit non omnia, quæ Decretalibus continentur, ad fidem pertinere; aliud enim

enim est responsum juris, aliud Dogma ac Decretum fidei : hoc totam Ecclesiam respicit, & quidem cum imperio ad omnes fideles directo, quo obligantur sub pœna hæreseos & anathematis illud recipere, nec aliter credere : id nunquam Cœlestinus fecit, imò neque Innocentius, qui Cœlestinum corrigit : *Credimus*, inquit, *aliter respondendum*. Sunt hæc verba definientis, & non potius disputantis ? sed parcendum Maimburgo solius historiæ gnaro, Theologiæ verò, Canonumque rudi, quod ex omnibus ferè illius operibus elucet; nihil enim infelicius, cum Theologum agit, Jurisveperitum, & alieno calceo incedit, cadenti, quam eunti similior. Pudet me immorari tam absurdis.

II. *Opponit*. 7. Refert Cæsarius, Innocentium III. jam Pontificem solemnem Definitionem ex consilio sacri Cardinalium Senatûs, ad eoque ex Cathedra edidisse, quæ omninò fidei adversatur, & ab ipso postea Innocentio improbata est. Res sic habuit : Monachus quidam se Sacerdotem finxerat, ac quotidie sacris operabatur. Tactus penitentiam sacrilegium in Confessione Abbati exponit. Is jubet deinceps sacrificio abstinere. At Monachus pergere, veritus, ne ab alijs notaretur. Abbas animi incertus, cum & timeret arcana confessionis retegere, nec sacrilegium ferre posset quotidie oculis expositum, rem ad Capitulum generale defert suppresso nomine. Capitulum ad Pontificem Romanum, hic ad Cardinalium Senatum, ex cujus consilio : *scripsit*, inquit, *Cæsarius* (a) *sequenti anno Capitulo, quod fuerat à se determinatum, & à Cardinalibus approbatum in hæc verba : Ego dico in tali articulo esse prodendum, quia talis Confessio non est Confessio, sed Blasphemia, nec debet Confessor Blasphemiam tantam ac insaniam celare. At verò in Concilio Lateranensi, cui Innocentius præfuit, contrarium omnino definitur, ubi : Caveat Sacerdos, ne verbo vel signo, vel alio quovis modo prodatur aliquatenus peccatorem : & qui peccatum in penitentiali iudicio sibi detectum præsumpserit revelare, non solum à Sacerdotali officio deponendum decernimus, verum etiam ad agendam perpetuam penitentiam in arctum Monasterium detrudendum. En Innocentium contraria decernentem ! semel in Senatu Cardinalium Ecclesiam Romanam repræsentante, semel in Concilio Generali : hic verum, illic falsum decernit ; ergo Pontifex in Concilio Generali erroris expertus est : extra falli potest.*

Resp.

(a) Cæsar. lib. 3. cap. 22.

Resp. Tota hæc narratio Cæsarij auctoritate nititur: quàm fragilem basin tantæ moli ferendæ! quis enim nescit, multa à Cæsario narrari fabulis simillima? & quæ ipse profitetur, aliorum tantùm narratione accepta? ergo æquum Maimburgo videbitur, totam retrò ab Irenæo antiquitatem, tot Patres, tot Concilia Oecumenica falsi arguere unius Cæsarij testimonio? præsertim cum is audita, non visa narret, imò ne ab ullo quidem scriptore consignata, nec inter epistolas Innocentij reperta; & mirum est, rem tantam omnium silentio premi. Si post Innocentij Decretum Lateranense Concilium contrarium tanquàm fidei dogma definiuit, ut ait Maimburgus; ergo Cæsarius hæreticus est, qui non obstante Concilij definitione se Innocentij sententiæ adherere profiteretur: quam ergo fidem Cæsario adhibebimus perfidiæ & hæresis reo? Dicam ergo errasse Cæsarium, quippe aliena, incomperta, inaudita ac incredibilia narrantem. Quod si absurdum Maimburgo videbitur, Cæsarium in mero factio, historiæque errasse, in qua tam multi, præstantesque errarunt; quantò absurdus erit, in rebus ad fidem, æternamque salutem spectantibus errasse, aut errare Pontificem, errare Magistrum, Pastoremque Ecclesiæ, errasse Cathedram veritatis, errasse Patres, errasse Concilia, errasse Ecclesiam Gallicanam, omnesque Ecclesiæ scholas, quæ Romano Pontifici tanto consensu infallibilitatem tredecim & ultra sæculorum decursu attribuere? Quantò minori dispendio errasse, deceptumque Cæsarium esse dicemus, quàm istos omnes? Sed demum vera esse à Cæsario narrata, nihil adhuc obstant veritati. Quando enim Innocentius Cisterciensi Capitulo scripsit, nihil definiuit, nec præcepit pro fidei dogmate habendum, nec contrariam sententiam doceri prohibuit, cæciditque anathemate, in quo solo casu, qui proprius Pontificis est, convenitque Magistro Ecclesiæ, infallibilem esse dicimus.

III. *Opponit 3.* Exemplum Johannis PP. qui nihil non egit, ut opinio in Ecclesia reciperetur, quam animo suo imprefferat, animas vid. justorum non admitti post mortem ad Visionem Beaticam, ante Resurrectionem corporum. Hanc enim sententiam & in publicis & in privatis congressibus, imò & è suggestu docuit, omnemque lapidem movit, ut eam Universitati Parisiensi per-

persuaderet: denique ut scribit Adrianus VI. *publicè docuit, declaravit, & ab omnibus teneri mandavit, quòd anima &c.* Et tamen hanc sententiam hæreticam esse, non solum Parisiensis Universitas, sed etiam Benedictus XII. & Concilium Florentinum definivit.

Resp. Imò hoc maximè exemplo apparuit, quantum DEO euræ sit, ne Cathedra Petri aliquo errore inquinetur, quicunque tandem Pontifex eam Cathedram insideat. Certum est, Johannem in erroneam sententiam de animabus corpore solutis maximè propendisse, DEO tamen nunquam annuente, ut hunc errorem è Cathedra promulgaret, & tanquam fidei Dogma recipi totâ Ecclesiâ juberet. Id verum esse, multifariam apertissimèque ex ipso etiam Maimburgo ostenditur. Nam *primò* permisit Johannes, (a) ut cuilibet pro arbitrio liceret de hac re sentire, rogavitque Philippum Regem, ut utriusque sententiæ locus & libertas in Gallia esset, non tamen impetravit. Nihil ergo definierat Johannes, alioquin libertas opinandi sublata esset. *Secundò*. Nunquam Constitutionem reperias, in qua Johannes tanquam fidei Dogma hanc opinionem suam admitti à fidelibus voluerit. *Tertiò*. Ipsemet Johannes cum videret novellâ hâc sententiâ turbari Galliam, indignarique, vocato Cardinalium, Prælatorum, Doctorumque Cœtu, qui Avinionem morabantur, protestatus est, (b) se quidquid pro sententia sua hætenus dixerit, non definiendi, sed veritatem examinandi, inquirendique causâ à se dictum fuisse. *Quartò*. Ipsi Parisenses Doctores eodem anno, quo hanc Johannis opinionem erroris damnârunt, anno videlicet MCCCXXXIII. (c) secundâ Januarij palam aperteque professi sunt, eam sententiam à Johanne in medium productam esse, non quòd veram crederet, multòque minùs, quòd definire eam vellent, sed solum indagandæ veritatis gratiâ. *Quintò*. (d) Idem Johannes professus est, se nihil in hac causâ positivè affirmare velle: ejusque sententiam non tanquam Pontificis, sed privati Doctoris censuit Rex Philippus sententiæ Parisiensis Universitatis postponendam esse, teste ipso Maimburgo. *Sextò*. Teste

P p Wadingo

(a) Epistola Johan. ad Philippum Vales. à Calend. Decembr. (b) Maimb. de la Decadence liv. 6. J. Willanus lib. 10. c. ult. Wading. ad Annum 1333. (c) Spondanus ad Ann. 1333. Historia Univerf. Paris. ad eund. ann. (d) Maimb. cit. fol. 601. & Wading. in Regesto Anno 1333.

Wadingo, (a) cùm Franciscanorum Generalis Parisijs Johannis sententiam ex suggestu defendisset, Pontifex juramento contestatus est, tantum abesse, Generalem id mandato suo fecisse, ut ne quidem de hac re cogitaverit. *Septimò.* Anno denique MCCCXXXIV. tertio Decembris idem Johannes morti vicinus (quando præter æterna nihil amplius speratur, timereturque) editâ ultimâ constitutione professus est, justorum animas statim, ut peccatorum reliquijs purgatæ sunt, in Cœlum admitti, ubi Beatâ DEI Visione facie ad faciem perfruuntur, & hanc sententiam se habere, & antehac habuisse; quæ verò de hac re præteritis annis dixerit, scripseritque, omnia Ecclesiæ, suorumque successorum Pontificum judicio ac censuræ subiecta velle. Ita Willanus (b) & Wadingus (c) testantur, nec Maimburgus lib. 6. de Imperij Occasu diffitetur. Constat ergo, nihil definivisse Johannem ex Cathedra, nihil ergo privatus illius error Cathedræ Infallibilitati nocet. Frustrâ ergo Maimburgus laborat, invitâ non solum veritate, sed etiam conscientiâ. Agnovit enim Johannis innocentiam, imò & defendit libro citato. Nunc verò aut Romæ iratus, aut aulæ devinctus, aut utroque affectu perversus, maluit falsa quidem & indigna cum lucro scribere, quàm gratis, nullòque pretio veritatem.

IV. *Opponit 9.* Paulum IV. PP. anno 1557. cùm ab eo peteretur dissolutio Matrimonij per verba de præsentis inter Mareschallum Momorantium, nobilemque Virginem contracti, nullo tamen maritali amplexu secuto; causâ ad Collegium Purpuratorum delatâ sic prælocutum esse: *Querimus, num Matrimonium de præsentis contractum, quod est verum Sacramentum, auctoritate nostrâ dissolvi possit, cùm carnalis conjunctio nulla intercessit. Perspicite, an Decessores nostri id satis intellexerint, quod de indissolubili Matrimonij vinculo disquirimus. Non dubito, quin ego & Decessores mei errare aliquando potuerimus, non solum in hoc, verum etiam in alijs rerum generibus. Fatetur ergo Paulus, Romanos Pontifices etiam in caulis Sacramenta spectantibus errori subiectos esse.*

Resp. Quæro ex Maimburgo, quem hujus historiæ, sermonifque à Paulo habiti testem auctoremque proponat? nihil enim in Annalibus eorum temporum, nihil in Constitutionibus Pauli reperimus. Quem ergo Auctorem facit? *Dominum,* inquit, *de la Haye.*

(a) Ar

(a) Wading. in Reg. cit. (b) Wilan. lib. II. cap. 9. (c) Wading. cit.

(a) At hic nomine sponsi dispensationem urgebat, recusatamque ægerimè tulerat, nec sermoni Pontificis in Consistorio perorantis interfuerat, sed tantum ab alijs relatum acceperat; quantam ergo fidem habebimus testi & offenso, & audita tantum narranti? Sed ita res se habeat, quid rogo consequitur? planè nihil aliud, quam Paulum credidisse, Pontifices Romanos in concedendis Dispensationibus, præsertim circa Matrimonia, aliquando aut humano respectu, ac Principes demerendi causâ, aut cupiditate, aut caufarum ignorantia, aut dolo supplicantium errasse, deceptosque esse; sicque cum de huiusmodi indulgentijs agitur, laxandoque præsertim vinculo Matrimonij, non tam exemplis priorum Pontificum, quam à legibus à DEO sancitis, atque in sacris litteris Ecclesiæ propositis agendum esse. Quæ omnia verissima sunt, atque à nobis spontè concessa; nec enim in huiusmodi causis errare Pontifices posse, imò frequenter errasse, haud inficiamur. Illud ergo monstrandum à Maimburgo fuerat, Dixisse Paulum: *Superiores Pontifices rematurè agitat. à solemnè Decreto definitivè, totique Ecclesiæ tanquam fidei articulum credendum proposuisse, vinculum matrimonij rati solvi à Pontifice posse, & tamen hanc definitionem falsam esse.* Id, inquam, oportuit à Paulo Pontifice dici, ut hujus testimonium aliquid ad rem faceret: at nunquam hoc Paulus dixit: imò si dixisset, quid tandem esset? num quidquid Pontifices in Consistorio perorant, id continuo Decretum est fidei, & oraculum ex Cathedra? at nos de hoc tantum quærimus.

Ex hætenus dictis facile judicabit Lector, exempla hætenus à Maimburgo, aut ex libris Protestantium, aut ex Launoij collecta (nihil enim ex suo præter formulas illas jactantiæ & vanitatis plenas) non tantum nihil probare, sed ne quidem ad statum quæstionis pertinere: probat, quæ nos ipsi concedimus; omittit, quæ negamus, & ex quovis trunco Mercurium facit. Nihil ergo ab eo timeas, qui non tantum non ferit, sed ne tangit quidem.